New York Pub Lib
476 Fifth Ave
SEP 22 1911

„Vienybe Lietuvninku"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn, :: New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose..... $2.00
Europoje ir kitur..... $3.00
Kanadoje $2.50
Prenumerata mokama iš viršaus
Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku.
J. J. Paukštis ir K. Brazys
120–124 Grand st.
Brooklyn, New York.

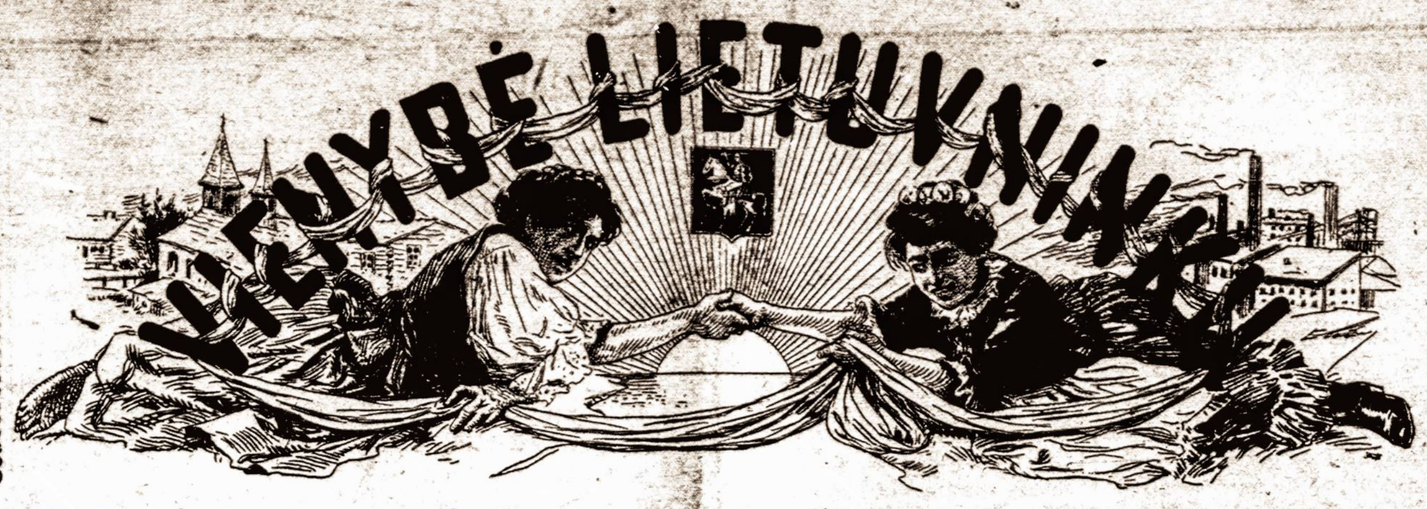

The Lithuanian Weekly
„Vienybe Lietuvninku"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY
Brooklyn, :: New York
Yearly subscription rate:
In the United States..... $2.00
To Foreign Countries..... $3.00
To Canada $2.50
Advertising rates on addlication.
Address all communication to publishers:
J. J. Paukštis & K. Brazys
120–124 Grand st.
Brooklyn, New York.

Visuomenes, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 38. **Brooklyn, N. Y. 20 d. Rugsėjo (September) 1911m.** **Metai XXVI.**
Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under Act of March 3–rd, 1879.

Labai džiuginantis žingsnis.

Atvejų atvejais buvo ame rikiečių lietuvių bandoma sutverti didelį liaudies švietimui planą. Tas buvo bandoma jau 20 metų suviršum. Pamename dar tuos laikus, kada Dr. Šliupas savo aktiviško veikimo dienose daugelį sykių buvo pakėlęs balsą, kad reikia mums inkurti keliaujančius kursus, — tai yra, kad keletas inteligentų pasiimtų sau po kokią-nors mokslo šaką ir iš jos sutaisęs labai prieinamas žmonėms lekcijas, keliautų iš eilės per lietuvių kolonijas, ir jose tas lekcijas perskaitytų. Vienam prelektoriui pervažiavus, įsekmui čia jau atvažiuotų kitas inteligentas su kitokiomis lekcijomis, ir taip toliaus, iki tam tikru sezonu pereitų per liaudį čiela eilė lekcijų. Kasgi nepasakys, kad šitas sumanymas buvo labai didelis ir svarbus. Bet jisai vis ir vis neįvyko. Mat dar nebuvo pribrendęs. Tiesiau sakant, prie to dar nebuvo priaugusi mūsų visuomenė, nes iš jos nesirado užtektinai tokių pasišventusių inteligentų. Taip ir pasiliko šis planas neįvykintas. Tiesa, daug sykių buvo bandyta pavienių žmonių važinėti su lekcijomis, bet iš to dar neišėjo jokių kursų. Vėliaus, ypač po Lietuvos revoliucijos laikų, tie važinėjimai išvirto jau nebe į kursus, bet į mums gerai pažįstamas „prakalbas". Na, prakalbos, — tai jau ne kur sai nei rimtos lekcijos, kaip jau visiems iš mūsų gerai žinoma: koksai vyrukas, *a la Bagočius* atvažiuos į ko kį miestelį, parėkaus ant mūsų tamsybės, ant girtuoklių, ant kapitalistų, ant kuningų, apie moterų kelines (tas dabar labai inėjo madon!) ir viskas. Mūsų žmonės iš tokių prakalbų nei trupučiuką neina šviesyn nei geryn. Pasakysime dar, kad šitokios prakalbos yra net kenksmingos, — ir ne kam kitam, kaip tik patiems žmonėms, nors jie patįs šito gerai nenusimano. Kas stovi arčiau prie liaudies švietimo, tas galėjo štai ką pastebėti.

Kada anais metais važinėdavo su prakalbomis tikrai lietuviškos ideos žmonės, kaip va: Mikolainis, Tareila, Paltanavičius ir kiti, tai amerikiečiai lietuviai buvo sujudinti didelių vienybės principu ir mūsų didėsios organizacijos, kaip ve: Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, Tėvynės Mylėtojų Draugystė ir kitos augo kaip ant mielių. Ir nežiūrint į mažus dar tuomet lietuvių reikalavimus, ir viena ir kita iš tų organizacijų padarė jau nemažus žygius: viena sutraukė tūk stančius lietuvių krūvon, kita išleido čielą eilę neblogų kningelių. Bet kaip tik inėjo madon dabar mūsų riebjosios prakalbos apie kuningų gaspadines ir moterų kelines, visai kitaip pakrypo ir mūsų visuomenė. Didžiosios organizacijos nyksta, — vienos sąnariai tūkstančiais išlekia su vėjais, kita su didžiausiu vargu stena apie išleidimą kokios vienos kningutės. Nors geru kulturos keliu einant, reiktų jau, kad mūsų organizacijos augtų jau nebe šimtais, bet tūkstančiais sąnarių, kad iš pusės milijono Amerikos lietuvių turėtume nors 100,000 savo vientaučių jau organizuotų. Tuom tarpu eina atbulai, — eina mažyn! Sulyg abelno kulturos augimo visame pasaulyj, reiktų ir mūsų T. M. D--tei išleisti jau kas mėnuo po vieną kokį svarbų ir stambų veikalą, kaip tą kitų tautų švietimo draugijos padaro. Tuom tarpu ji vos ant metų kokią vieną kningelytę iškošia (neskaitom išleidimo Kudirkos raštų, nes tai buvo veik vieno žmogaus iniciativa ir visuomenės aukos), o kartais per metus neišleidžia nei vienos! Tad vieton žengimo pirmyn, męs einame atgal...

Ir šito priežastis, mums rodos, bene tik vienintėlė,— tai mūsų nelaimingosios „prakalbos". Suprantama, ir prakalbos prakalbomis juk nelygios. Prakalbos yra ir pas svetimtaučius. Bet jų prakalbos toli gražu nesulyginamos su mūsiškėmis: pas juos mažai besirūpinama apie moterų kelines, jie ne su kazyromis ant pagrindų išguldinėja socializmo mokslą, pas juos nėra šauklių, kurie boykotuotų tuos ar kitus laikraščius, tas ar kitas draugijas, pasakotų riebjus anekdotus, apie vaikinų su merginomis prietikius; apie tai, kaip kuningai su gaspadinėmis ūžia hoteliuose. Tik pas mus tas yra. Ir vat šitos mūsų prakalbos išdirbo tam tikrus ir klausytojus. Šiandien jeigu kokis kalbėtojas ir geriausiai norėtų atvaizdinti mūsų tautiškus reikalus; nors jis išguldinėtų šiokį ar kitokį mokslišką daiktelį; nors jis bus pasirengęs durte durti į mūsų klausytojų širdis ir užinteresuoti juos apšvietimo reikalais, praktišku pagerinimu jų pačių būsenos, nieko iš to nebus: mūsų publika bus visai neužganėdinta iš tokio kalbėtojo, nes jis mat nepasakė jokių riebjų ir necenzurinių kalamburų, nepapasakojo šlykščių anekdotų, nepakeikė nei šio nei ano. Prie šito mūsų žmonės taip jau priprato, kad nei ant jokių lekcijų nesilanko. Kas jiems tos lekcijos? — sausa, nieko nėra nusijuokti. „Vat esą kad tas ir tas kalbėjo, — kad jau davė tai davė tam ir tam peklos; tai yra bent ko brač paklausyt!" Ir laukia mūsų žmonės rėksningų kalbėtojų, kurie jiems papasakotų riebjų anekdotų. Tada žmonelės gardžiai pasijuokia, pamaitina savo tulžę ir... eina namo. Kas jiems galvoje, kad jie pasilieka tamsus, — anot tos labai prastos mūsų patarlės — tamsus kaip čebatas. Kas jiems galvoje, kad visas pasaulis eina pirmyn, mokinasi, švie čiasi, tampa sąmoningais draugijos piliečiais. Mūsų lietuviai malonu tik pasijuokti ir tulžę papenėti. Ir jis juokiasi, tai vėl pliovoja savo kalbėtojų žodžiais, lyg papuga. O kada fabrikuose jį stumdo; kada lietuvį visur stato ant paskučiausios vietos ir prie mažiausių algų; kada lietuvį visur laiko už „foreignerį" ir net vietiniai prakilnesni darbininkai nuo jo šalinasi, tai tada mūsų brolis nežino sau rodos: jis tik keikia „netikusį surėdymą", tai Dievą, tai velnią, tai kuningus, cicilikus, kapitalistus, žodžiu, keikia visą svietą. Nemato, kad jo tamsybė kal ta. Ir vėl laukia „garsių kalbėtojų", kurie jam papasakos apie tą ir tą; papasakos apie „vampyrus" ir „krokodilius"; pamokįs keiktis ir koliotis, ant galo pažadės: jei jųs šitaip darysite, tai neužilgo įvyks naujas surėdymas, kuriame bus visiems gerai; tik šitaip darykite. Na, žmonės ir daro. Tik niekad sau geresnio surėdymo nesulaukia! Patįs tokie kalbėtojai jaučiasi labai gerai. Kaip gi ne! Juos publika nešioja ant rankų, kviečia, apmoka kelius, vaišina ir da su publika galima padaryt šiokistokis „biznis". Todel mūsų kalbėtojai ypač gi lavinasi, kad kitą sykį dar geriau pakeikti, dar riebesnes prakalbas pasakyti. Ir taip einasi tas mūsų prakalbų užburtasis ratas. O laikraščiuose žmonės šaukia: duokit mums apšvietos!

Kas šitą žmonių šauksmą užganėdįs? Prakalbos negali; laikraštija, kaipo nedidelė, dar neįstengia. Pasilieka vėl grįžti prie ankstyvesnių bandymų, kuriuos desėtkas-penkiolika metų at gal buvo daręs vienas Dr. Šliupas, — tai prie liaudies kursų. Tiesa, „lekiojantiems kursams" dar ir šiandien pas mus dirva nėra gatava. Rods turime jau daugiaus inteligentų, negu anais metais turėjome, bet jie gyvena nepatogiose aplinkybėse. Kasgi šiandien galės vien tik ant lekcijų pasišvęs ti, apleisti savo užsiėmimą ir važinėti po kelis tūkstančius mylių, kad pasiekti tą ar kitą lietuvių kampelį? Juk neivienas iš to dar negalės sau padaryt gyvenimą. Reikia todel inkurti lekcijos; reikia, kad lekcijų skaitymu užsiimtų kas nors ant vietos gyvenantis, kuriam nereiktų toli važinėti ir apleisti savo darbas. Tokį būdą jau pravedė kai-kuriuose miestuose įvairios švietimosi kuopelės. Bet ir čia yra nepatogumai. Neiviename dar iš mūsų miestų nėra pakaktinai inteligentų. Nėra tokių, kurie užtektinai prirengtų lekcijų kiekvienai nedėliai, jeigu skaityt nors tik sykį ant savaitės. Reikia platesnio plano. Ir šitą tai planą užsibriežė įvykinti šiemetinis laikraštininkų susivažiavimas, kuris išrinko tam tikrą Apšvietos Komisiją; šitai komisijai, mūsų nuomone, bus lemta sulošti nemaža mūsų gyvenime rolė.

Apšvietos Komisija, žinoma, negalės pati per save prirengti mūsų liaudžiai nei kursų nei leikcijų arba referatų; bet ji galės sutvarkyti tik ištisą švietimosi systemą. Pirmiausiai Apšvietos Komisija suorganizuos-sutrauks į krūvą kiek galint daugiau apšviestesnių žmonių. Tas jau parodys, kiek iš mūsų šviesuomenės galima bus gauti lekcijų, kokias mokslo šakas tie ar kiti inteligentai apsiims išguldyti. Turint šitokias žinias ant rankų, bus jau lengva sustatyti ir platesnė liaudies švietimo programa. Bus galima sutaisyti paskaitų programa nuo pat rudens iki pavasario, tai yra tam laikui arba sezonui, per kurį paprastai žmonės daugiau turi laiko ir patogumų lankyties į susirinkimus bei klausyti lekcijas. Bus galima sustatyti čiela ar net kelios eilės įvairių paskaitų, ir jas nukopijuoti į tiek exemplioriy, kiek tik norima; paskui šitie exemplioriai bus galima išsiuntinėti į įvairius miestus, kur galės būti jos perskaitytos ir be nuvažiavimo tam tikrų prelektorių; kadangi pas mus jau randasi kam perskaityti, tik nėra kam sutaisyti lekcijų. Tokiu būdu paskaitos Amerikoje priims tam tikrą ir nuoseklią systemą. Ištikro, negalima neapsidžiaugti šituo laikraštininkų susivažiavimo padarytuoju žingsniu. Jeigu dar jis nieko kito nebūtų padaręs savo susirinkime, tai jau milžiniškas darbas būtų atlikta vien tik su išrinkimu Apšvietos Komisijos ir pirmuoju pamėginimu įvesti Amerikoje tarp lietuvių systematiškas paskaitas. Męs manome, kad nuo šio laiko mūsų liaudies švietime įvyks nauja ir labai daug žadanti era.

Suprantamą, pirmieji žingsniai bus sunkųs. Ypač bus dar sunku išjudinti mūsų inteligentiją prie organizuoto liaudies švietimo. Bet sykį bus pirmieji ledai pralaužta, jau toliau eisis darbas labai sklandžiai ir kas sykis jis ras daugiau sau prįtarėjų ir sandarbininkų ant šitos didelės švietimo dirvos. Pavienių asmenų gadynė senai jau prabėjo; šiandien didelius darbus galima nuveikti tiktai organizuotomis jėgomis. Aulinkui tą supras ir mūsų apšviestesni žmonės, kad męs atskirai dirbdami tik savo gyvenimą be naudos sau ir visuomenei. Jeigu męs viskame sekame kitas eikvojame jėgas, gaišuojam kulturingas tautas, tai ir liaudies švietime pasekime jųos. Pas kitas tautas senai jau tas inėjo madon, ir tas jiems jau taip yra priprasta, kad kiekvienas apšviestas žmogus skaito sau už šventą pareigą prisidėt į liaudies švietimo draugiją ir dirbti išvien. Komercija, vaisba, pramonė, — viskas einasi sujungtomis spėkomis, kompanijomis, trustais. Kodel tad negalima ir liaudies švietimui paimti tokio pagrindo? Ir tas beveik pas visas kulturingas tautas jau paimta ir išmėginta. Liaudies švietimo bendrijos kitur skaitoma jau šimtais ir tūkstančiais. Tik pas mus ikšiol tebebuvo suskurdusiu pavienių asmenų monopolium. Pas mus viskas dar tebėra senu palaimintu senelių būdu. Apšvietimas dar tebeina su disципulkos pagalba. Laikas šitą klausimą pastatyti ant didelės skalės. Ir tą tai pradėjo bandyti mūsų laikraštininkų antrasis susivažiavimas. Nuo mūsų inteligentijos dabar prigulės kuogreitesnis šito didelio plano įvykdymas, ir tuomi męs pamatysime, ant kiek jau toli mūsų inteligentija yra išbujojusi ir ant kiek ji jau suprato mūsų vargingosios liaudies reikalus.

PERŽVALGA.

// **„Faktas" apie kuningą K. Olševskį.** „Kova" dalaikė savo pričadą ir savo nr. 37 atspausdino vieną dokumentą, taikomą nurodyti, kad dabar važinėjąs po Ameriką kun Olševskis buvęs Kauno slaptosios policijos agentu. Šitą dokumentą padavė kokis tai Adam Kutra iš Bostono. Tasai Kutra po prisiega pas notarijų tvirtina, jog tarpe 1908 ir 1909 metų jis buvęs Kaune žandarų valdyboj raštininku ir matydavęs šnipų mėnesines atskaitas. Tarp ko kito jisai matęs direktoriaus Zuevo ant poperiaus išreikštą sympatiją „tėvui Konstantinui". Kas tas „tėvas Konstantinas" — Kutra nežinojęs. Tik paskiaus žandarų viršininko antroji ranka, Gildė, rodęs Kutrai tą poperių ir sakęs, kad tas Konstantinas esąs katalikų kuningas. Ir tąda dar nežinojęs, koks tai buvo kuningas. Tik kada „Kova" apšaukė kuningą Olševskį šnipu, tai tada ir Kutra dasiprotėjęs, kad tai buvo tikrai šitas kuningas. Tokia tai Kutros historija.

Patsai šis faktas dar neatrodytų faktu. Tokiuose atsitikimuose reikia grynų žinių, kurių čionai visgi trūksta. Štai ko trūksta: 1) p. Kutra dar nežino, ar tas „tėvas Konstantinas" ištikrųjų buvo tai kun. Kastantas Olševskis, nes jis iš žandarų jo pavardės negirdėjo. 2) gal žandarų poperiuose buvo minėta apie „tėvą Konstantiną" kokį popą? 3) užmesti reiktų Kutrai, kodel jis apie tai pirmiaus nieko nepranešė nei Lietuvos nei Amerikos laikraščiuose, jei apie tokį kuningą žinojo? 4) keista dar atrodo ir šitas, kad jisai būdamas žandarų raštininkėlis galėjo matyti slaptosios policijos raštus, kurie, kaip žinoma, per žandarų rankas visai nepereina, nes slaptoji policija turi visai atskiras savo kanceliarijas nuo žandarų: ką žino žandarai, to nežino šnipai ir atpenč (tas reikia įsidėmėti). 5) keista da ir tas, kad prastam raštininkėliui Kutrai net viršininkas rodydavo savo slap-

tas; tas tarpe šnipų yra užlaikoma didžioje slaptoj, kaip parodė Burcevo skandalai. 6) norėtųsi žinoti pagaliaus, kas pervienas yra ir tas Kutra, kuris tarnavo pas žandarus? Kartais rusų valdžios šnipai panaudoja labai gudrią taktiką — apšaukia net kitus šnipais, jeigu valdžia juos paliepja (tas irgi išsiaiškino Burcevo tyrinėjimuose). Valdžia mato kokį intekmingą žmogų, duoda pašalinę direktivą šnipams, kad tą ir tą prieš visuomenę apšauktų šnipu. Tai lenviausis būdas visuomenės veikėjus diskredituoti. Ir jeigu tik kun. Olševskis nėra tokiu, kaip jį apkaltina, tai labai gali būti, kad ir čia būtų toksai manevras panaudota. Juk valdžia baisiai nekenčia lietuviškų mokyklų, kokios jos nebūtų. Ir labai lengvai galėjo su atvažiuojančiais Amerikon šitais kuningais sykiu ateiti vienam ar kitam šnipeliui, ką jis turi daryt...

Tai vis tik dasiprotėjimai. Teisybė išsiaiškįs vėliau.

// **Autoriai draudžia savo veikalus vaidinti** „Vilties" N 92, randame pranešimą, kuriame mūsų rašytojų kuopelė, draudžia visuomenei be jų pasiklausimo vaidinti sceniškus veikalus. Po pranešimu pasirašo: K. Puida, J. Pleirys, J. Kasiulaitis ir Liudas Gira. Šie veikalai draudžiama: **Liudo Giros** — Kerštas, Svečiai, Tai politika! Burtai. **K. Puidos**— Alyvos žydi, Be šulo, Nutrūkusi styga, Svarbi priežastis, Pietro Caruso, Joninės, Mirga, Rūtų vainikas. **J. Pleirio** — Vagis, Jaunavedžių naktis. **J. Kasiulaičio**— Ekspropiatorius.

Šita drausmė turi vieną gerąją pusę: kas vaidįs kokį veikalėlį su autoriaus ar vertėjo leidimu, visuomet kieknors primokės autoriui tam tikrą dalį iš pelno, ir tuomi palaikys mūsų rašytojų sunkią profesiją. Rods tas biskį atsiduodama komercializmu ir nemažai apsunkįs teatrų rengėjus, vienok nėra kito geresnio išėjimo mūsų rašytojams, ypatingai scenos veikalų rašytojams ar vertėjams, kurie visgi padeda daug triūso, o savo vaikalų mažai teišparduoda. Rašytojaus, kaip ir kiekvieno darbininko triūsas turi būt apmokamas visuomenės, kuri tuo triūsu naudojasi.

// **Spausdinasi Jaunio gramatika.** Vilniškė „Viltis" praneša, jog Peterburgo Mokslų Akademija spausdinanti žinomo mūsų kalbininko, velionio prof. kun. Jaunio „Lietuvių kalbos gramatiką". Joje būsią pilnai perduota kun. Jaunio rašyba. Gramatika tuojaus pasirodysianti (paskui būsianti išspausdinta ir rusų kalba). Gaila tik, kad viso labo esą spausdinama vos 100 exempliorių! Juk vieniems laikraščiams ir šiaip mūsų kalbininkams bei rašliavos studentams maža dar būtų ir 500 exempliorių.

// **Rašo M. Petrauskas:** „Esu Milane ir čia ilgiau pagyvensiu.-- Užvakar čia buvo ledai ir kaimuose padarė didelius nuostolius. Apdraudimo draugija apčienijo nuostolius ant 5 milijonų lirų, ir tuojaus ūkininkams išmokės".

Toliaus rašo, kad laikraščius ar kningas jam siuntinėtų šiuo adresu: Via Bernardo Zenale, 13 Milano, Italia. Laiškams gi adresas pasilieka tas-pats: Corso 22, Marzo, 20, Milano, Italia.

// **Vanagaičio kelionė:** p. Vanagaitis rašo, jog užsiliks Chicagoj tik ligi 19 d. šio mėnesio. Kelionė sekasi neblogiausiai. 20 rugsėjo būsiąs Collinsvillėj, 21 Springfielde, 22 — St. Louise, Ill. Išten ant 23-čios važiuosiąs tiesiai į Baltimorę, pagaliau 24 rugsėjo žadąs užkliūti į Philadelphiją, o 25 — Brooklyne.

26 d. rugsėjo p. Vanagaitis ketina iš Brooklyno sėsti ant laivo ir grįžti Vokietijon.

// **Romanovų dynastijos jubilėjus.** 1913 metais pripuola 300 metų sukaktuvės, kaip Rusijoje viešpatauja Romanovų giminės carai. Tais metais daugelis prasikaltėlių tikisi gauti amnistiją ar bent kokius palengvinimus.

IŠ VISUR.

× **Stolypiną šnipas pašovė.** Dmitras Bogrov, kuris anądien Kievoj teatre pašovė rusų premierą Stolypiną, pasirodė esąs šnipas, bet podraug tarnavęs ir valdžiai ir social-revoliucijonieriams. Ketina išaiškinti labai indomi tragi-komedija, kurioje nukentėjo Stolypinas (kuris sakoma vienok pagysiąs). Žinios yra, kad teroristai vėla atgijo. Ypač ėsą veiklųs žydai ir finai revoliucijonieriai, kurie dabar susivienije. Kaslink Bogrovo, tai jis lošęs Azevo rolę.

× **Chinų suirutės.** Imperatorius išledo ediktą, kuriuomi apšaukia milžinišką Še-Cheun provinciją ant karės padėjimo. Dabar čia aiški prieš valdžią revoliucija. Siunčiama į čia didelius būrius kariuomenės. Bet nelaimė valdžiai, kad ir kareiviai nenorį sukilėlių malšyti. 200 kareivių jau atsisakę maišyties į suirutę, vadinas neina nei už tą nei kitą pusę. Ir jų negalima niekaip priversti. Padėjimas eina rustyn. Misionieriai ir šiaip svetimtaučiai danginasi iš šio krašto, kur ramiau.

× **Vaidai delei Marokos.** Iš Berlino praneša, kad tarpe Francijos ir Vokietijos visgi einama jau artyn prie santaikos. Marokoje abidvi šalįs turėsią nemažą dalį. Nors kokiomis išlygomis vokiečiais su francūzais taikosi, tebėra slapta. Nors ir taikosi, bet abidvi pusės tebėro ant atsargos ir apie karę da vis tebekalbama. Francūzai kapitalistai nebeduoda Vokietijai jokių paskolų ir ant vokiečių biržos tebėra didelis nupuolimas. Atsargume laikosi ir Belgija. Ji vis tikisi, kad francūzai ir vokiečiai turės susikauti.

× **Ispanijoje streikai.** Provincijoje Biscava iškilo milžiniškas gelžkelių streikas, kuris iš ekonomiško, pavirto į politišką, ir aiškiai matoma, kad socialistai ir republikonai prie šios progos nori iššaukti ką tokį panašų į revoliuciją, kad išversti karaliaus valdžią. Valdžia, žinoma, labai nusigando. Premieras Canalejas sako, kad paleisiąs visą Ispanijos armiją streikui numalšyti. Dabar Ispanija turi 74,000 kareivių. Bet tas pagrumojimas mažai nugąsdino streikininkus. Baigia stoti visi gelžkeliai. Anandien streikieriai dinamitu suplėšė Amoralia gelžkelio tiltą. Tas baisesnis, kad ant rinkų išsibaigė maistas ir gyventojai gali sukelti nematytas riaušes.

× **Prabudo ugniakalnis.** Garsus Sicilijos vulkanas Etna jau antra savaitė, kaip išnaujo išsiveržė ir pridarė neišpasakytas blėdis. Iš ugniakalnio sviedžiasi lava ir karšti pelenai, nuolat įvyksta žemės padrebėjimai ir expliozijos. Sakoma, kad apylinkės gyventojams jau sunaikino turtų į $2,000,000 vertės. Minios bėga pametę savo gyvenimus. Pasirodė šaikos plėšikų.

× **Anglai prieš Johnsoną.** Garsus amerikonų kumštininkas Johnson (negras) buvo susitaręs eiti į Londone kumštynių su anglu kumštininku Wells. Dabar Anglijos valdžia nusprendė šitų kumštynių nedaleisti, delto kad baltasis žmogus kumščiuosis su negru. Esą, jeigu Johnsonas paveiktų Wellsą, tai gali išeiti, taip kaip ir Amerikoje, — gali anglai iškelti kovą su visais negrais, nors jų ten Anglijoje nedaug ir yra.

× **Milžiniškas grobis.** New Westminster, Kanadoje, vagis įsiplėšė į Montreal banką ir pririšę chinietį sargą prie stulpo, išlaupė visą banką. Pasirodė, kad jie išsinešė suviršum $320,000.

× **Tik išsisukė popežius nuo choleros.** Romos Vatikane, po pežiaus rūmuose susekta, jog vanduo tapo užkrėstas cholera. Vos paspėta persergėtį popežių kad vandens nevartotų.

× **Visa Turkija choleroj.** Beveik kiekvienas kaimas ir miestelis, pradedant nuo Bagdado iki Skutari užsikrėtė cholera. Žmonės miršta, kaip lapas. Bet kiek jų numiršta, niekas nežino, nes valdžia jokių surašų neveda. Manoma, kad tūkstančiai krinta po Mažąją Aziją. Ir Europoje tais pakraščiais cholera viešpatauja. Vienoje tik Italijoje, per savaitę iki rugsėjo 9 d. apsirgo 1,653, iš tų 602 žmonės pasimirė.

× **Kanados politiški karščiai.** Karšta eina kova Kanadoje. Renka atstovus į parliamentą ir kovoja dvi partijos: liberalų ir konservatų. Konservatai ypač nori išrinkti savo šalininkus, kad nedaleisti padarymo sutarties su Amerika delei liuosų muitų. Jie gąsdina žmones, kad tada Amerika Kanadą sau prijungsianti. Toks konservatų pasišventimas, kad kažin-koks pseudonymas siūlęs laikraščiui „La Passe" net $250,000, kad tas vis gąsdintų kanadiečius su Amerika!..

× **Brookso kometa.** Šveicarų astronomai patėmijo, jog žinoma Brookso kometa labai skaisčiai dabar ant dangaus pasirodė, taip kad jau ir su plika akim galima matyti. Arčiausiai ji bus prie žemės už savaitės, nes prisiartįs tik už 40,000 milijonų mylių.

× **Portugalų kontr-revoliucija.** Portugalijos monarchistai jau pasirodė ant šiaurės rubežių, ir ties Oporto jau įvyko keletas susirėmimų republikonų kareivių su monarchistais. Monarchistams padedą ir gyventojai. Vienok ikšiol valdžia maištininkus apgali.

× **Buvo pavogęs premiero dukterę.** Manitobos (Kanadoje) premiero Roblingo duktė, eidama iš mokyklos, kur ji mokytojavo, papuolė į rankas kokio ten klaidūno Henry Bill, kuris ją nuvilko įgirią ir per visą naktį ją su savim išlaikė prie ugniakuro. Ant rytojaus Roblingiutė pabėgo, visa sukoneveikta. Dabar 300 ginkluotų žmonių ieško to Billiaus net su šunimis.

Iš Lietuvos.

MARIJAMPOLĖ. „Žolinės atlaidais buvo lietuviškas vakaras. Lošė — „Švarkas ir Milinė", Vaidinimas nusisekė gerai. Dainos taipogi nusisekė. **Bolinukas.**

VYŽUONAI, Ukm. pav. Liepos 27 d. vakare maudėsi upėje prie malūno keletas vaikinų, vienas jų 14 metų Jurulevičiaus sūnus ir prigėrė. Tėvai verkė, bet ką bepadėsi. Nereikėtų vienus vaikus paleisti vandenin.

T. Įgaliotas.

NEMAKŠČIAI, Ras. pav. Liepos 31 d. atvažiavo iš Jurbarko valsčiaus žmogelis gydytųsi pas feldšerį. Tas parašė receptą; vaistus paėmė iš Faivelsono vaistų sankrovos ir tuojau pradėjo eiti blogyn, pradėjo vemti, vos pasisekė išgelbėti nuo mirties. Matyti buvo, kad vaistai netiko. Po keturių dienų mirė Traškausko vaikas, kuris sirgo ir ėmė vaistus iš tos pačios vaistų sankrovos. Gavęs vaistų tuojau mirė. Buvo pranešta valdžiai; vaikinas išgulėjo nekavotas savaitę, paskui pavieto gyydytojas pjaustė; nėra žinios, kaip bus.— Pigieji vaistai brangiai apsieina! **Aš pats.**

PANEVĖŽYS. Rugp. 7 d. buvo lietuvių vakaras. Buvo vaidinta „Ponas ir mužikai". Dainininkai ir dainininkės žavėte žavėjo publiką dainomis. Žmonių susirinko taip daug, kad vos tiktai galėjo sutilpti ruimingoje gaisrininkų salėje—„Aido" draugijos valdyba, šio vakaro rengėja, matydama tokį pasisekimą nutarė steigti panašius pasilinksminimus nors po kartą į mėnesį.

Liutavaras.

ŽAGARĖ, Šiaulių pav. Rugp. 7 d. buvo surengtas Žagarės padegėlių naudai vakaras. Buvo lošiama: „Kova". Lošimas pasisekė gana gerai. Geriausiai savo roles atliko Kymantienė (Laikunaitė), Kymantas (Žlabys) ir Budrikis (Buišas). Veikale visai menkai paliesta lietuvių kumiečių gyvenimas. Po lošimui dalyvaujant dviem artistam-mylėtojam svetimtaučiam (Kunstmanas ir Handrah'as) sekė koncertas. Pastebima, jog ir šį kartą į minėtąjį vakarą lietuvių atsilankė visai menkas būrelis. Didi dauguma publikos — tai latviai, žydai, rusai. Tai buvo bene pirmas Žagarėj vakaras, į kurį atsilankė tiek skaitlingai minėtų tautų publikos. **Ž.**

SKAUDVILĖ, Res. pav. Liepos 31 d. buvo lietuviškas vakaras. Buvo vaidinta „Genovaitė". Vaidinimas pavyko pusėtinai. Buvo šokiai, dainos ir skrajojanti krasa. Apgailėtina, kad kaikurie (daugybė) kalbėjo lietuviškame vakare ..... lenkiškai.

N.

VYŽUONAI, Ukm. pav. Vyžuoniečiai šiek-tiek susiprato ir pradėjo skirstytis vienasėdžiuosna. Matininkai pradėjo matuoti žemę. Bet mūsų ūkininkai ir degtinės nepralenkia. Laike šienapjūtės visi gražiai linksminosi; vasaros laiku kada nėra iš ko pasilinksminti, bet tuojau pradeda balsuoti ir nutaria balsų daugumą išnuomuoti pievos sklypą. Šienapjūtėj degtinės išgerta už 20 rub., o smulkesnių išlaidų nei neminėsiu. O sulaukus pavasario pamatysime, kaip važiuoja pas turtingus kaimynus šieno ar duonos pirktų. **T. Ingaliotinis.**

ROKIŠKIS, Zarasų pav. Rugpjūčio 1 d. buvo paroda. Diena pasitaikė graži, šilta ir saulėta, žmonių privažiavo; kiekvienas vedė kokį gyvulį parodon. Bet buvo ir prastų gyvulių - Arklių buvo nuo 50 rb. kainos ligi 500 r. Jaučių ir karvių buvo nuo 40 rb., kainos ligi 300 rub. Buvo ir vištų, gaidžių, viščiukų. Taaipogi visokių audeklų paprastų ir gražiai išadinėtų. Visas klojimas, galima sakyti, buvo priverstas mūsų moterėlių darbais. Buvo ir mašinų. Buvo rodoma ir prietaisas sėklomis sodinti, sėti. Paroda buvo padaryta lauke, prie klojimo. Liepos 31 d. buvo surengtas koncertas.

Mūsų krašte ilgai nebuvo liūtaus: didelė kaitra. Rugiai buvo blogi, vasarojų išdegino saulė. Rugpjūčio gi 1 d. labai sulijo lietus su ledais, iškapojo vasarojų. Blogi metai.

V. P. Melagius.

Lebedžių sodžius, Ukm. pav. Mūsų sodžius nutarė išsidalinti į vienasėdijas. Sutiko kuone visi ūkininkai, tiktai trįs buvo priešingi. Iš tų trijų vienas labai ginčus kėlė, kad nereikia dalintis: „Užkabinsite man krepšius ir sau" — kalbėjo jis kitiems, nesusipratusiems. Nutarimas paduotas komisijai.

Brostvininkas.

Apie švenčių sumažinimą. „Spindulys" (Seinuose einąs kuningų laikraštis) N16 rašo apie švenčių sumažinimą ir sako, kad nors popežius paliepė panaikinti kai-kurias šventes, bet vyskupams paliko teisę savo vyskupijoj tas šventes palikti po senovei. Ir ar bus Lietuvoj šventės sumažintos, „Spindulys" sakosi, nežinąs: tai, girdi, prigulės nuo vyskupų ir pačių „tikinčiųjų" noro.

(„Liet. Ukininkas".)

Pabėgėlis. Vilniaus policija jieško pabėgusį iš Dvinsko kalėjimo kriminalinį prasikaltėlį Joną Žeimį arba Bieliajevą, 28 metų, kuris, kaip spėjama, pabėgęs Vilniun.

ŠAUKĖNAI, Šiaulių apskr. Beržėnų-Slabados ūkio draugijos rūpesčiu rugpjūčio 25 d. Slabadoje rengiama galvijų ir arklių paroda. Dovanų piningais yra 150 rublių; paskui vienas sidabrinis medalis, du žalvariniai ir keletas garbės dovanų. Prie Beržėnų-Slabados ūkio draugijėlės grafo St. Čapskio lėšomis yra užvesti ant 2 dešimtinių bandymų laukeliai, kuriuos prižiūri Baisogalos bandymų stoties agronomas.

VABALNINKAS, Panev. ap. Liet. Kat. Moterų draugijos skyrius buvo sumanęs įrengti Vabalninke šiemet rugpjūčio 14, 15 ir 16 d. moterų naminių išdirbinių parodą, bet vyriausybė neleido. Paroda atidėta kitiems metams.

B—is.

Autorių teisės. Teisių ministerija užbaigė ruošti sumanymą sutarties su Francija del autorių teisių apdraudimo abejose valstybėse.

IŠ PRŪSŲ LIETUVOS. Mirė Endr. Šadagys. Rugpjūčio 11 d. Lakupjuose, Prūsų Lietuvoje, mirė ūkininkas Endrikis Šadagys, 50-ties metų vyras. Gimęs Ogeliuose jis iš jaunų dienų dalyvavo Prūsų lietuvių gyvenime ir atsižymėjo, kaipo nemenkas veikėjas. Pradėjus eiti laikraščiui „Pagalba", veliuonis buvo jos pirmuoju redaktorium, o ir paskiau nuolat jon rašė. Šelpė taippat savo raštais „Naująją Liet. Ceitungą", stengdamasis aiškinti juose įvairius tikėjimo ir politikos klausimus. Išleido taip-pat pirmąsias Prūsų Lietuvoje atvirutes su lietuvių parašais. Velionis buvo geras, rūpestingas ūkininkas ir šeimynos tėvas. Per jo laidotuves, rugpjūčio 15 d., d-ras Gaigalaitis, kuris nulydėjo savo politikos draugą į kapus, pasakė prakalbą, kur iškėlė visus veliuonio nuopelnus Prūsų Lietuvai padarytus.

Oginskio turtai, kurie suviliojo tiek kandidatų, kaip apskaitoma, tikrai milžiniški. Oginskiui priklausę Lietuvoje šie dvarai: Rietavas—20 tūkstančių dešimt., Plungė — 15 tūkst. dešimt., Salantai—8 tūkst. dešimt., Zaliesė — 4 tūkst. dešimt., toliau vienas dvaras Galicijoje, 3 namai Vilniuje, vieni namai Peterburge, villė (vasarnamis) Edinburge (Anglijoj), namai Krakovoj ir apie milijoną rublių procentiniais popieriais. Be to, dar Kievo gub 5.000 dešimtinių žemės. Tokiuo būdu vienos žemės Oginskiui priklausančios, neskaitant Galicijos dvaro, paliko apie 52,000 dešimtinių, iš to vienoje tik Lietuvoje 47 tūkstančiai dešimtinių.

Naujas laikraštis. Vilniuje pradėjo eiti naujas lenkų laikraštis „Tygodnik Nowości"; eis kas savaitė; su paveikslėliais; apie jo pakraipą tiek galima tuo tarpu pasakyti, kad pirmajame numeryj dar neužkabino lietuvių.

KAUNAS. „Litovskaja Rus" N32-jame praneša skaitytojams laikinai sustojanti ėjusi.

ŠIAULIAI. Per Ūkio Parodą Šiauliuose (rugsėjo 16, 17 ir 18) rengiamos lietuvių, lenkų ir rusų kalbomis paskaitos, kuriose kviečiami dalyvauti šie žmonės, pasižadėję skaityti sekančias temas: 1. **Agronomas J. Tubelis.** Apie žemę. Šaknies ir sėjamosios žolės augmenis. Pavyzdingojo Ūkio Organizacija (lietuviškai). 2. **Studentas agronomas J. Kriščiūnas.** Daržas. Sodnis. Apie bites (lietuviškai). 3. **Veter. Veitas.** Iš veterinarijos (lietuviškai). **Stud. veter. Jokymas.** Dabartinis stovis arklių veisimo Lietuvoje (lietuviškai). 5. **Agronomas M. Janevičius.** Apie pieninkavimą ir pavyzdingąjį valstiečio ūkį (lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai). 6. **Lindė** (iš Latvijos). **Pieno ūkis ir jo plėtojimasis** Baltijos krašte (rusiškai). **Stud. veter. Lopas.** Iš veterinarijos (lietuviškai). 8. **Agron. J. Ivanavičius.** Ūkio rateliai (lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai). 9. **Biedrzyckis.** Apie ūkio mašinas (lenkiškai). 10. **Inž. Žalinskis.** Apie mašinas (lenkišk.). 11. Grafas **V. N. Zubovas.** Apie Danijos ūkį (lietuviškai). 12. **Ed. Novickis.** Apie linus (lenkiškai). 13. **Valstiečių Banko atstovas.** Apie braškių auginimą (lietuviškai). 14. **Agronomas Krzyževičė.** Apie karves (lietuviškai). Komitetas rengiasi aprūpinti valstiečius pigiu būdu, taip-pat bus prirengta vieta arkliams ir vežimams netoli Parodos pleciaus.

Šiauliškis.

Suvalkų gubernatorius patvirtino šiuos naujus Vladislavavo apskrities launinkus ir jų pavaduotojus (kandidatus): Kidulių gminos Joną Mačaitį ir kandidatą Juozą Martišauską; Griškabūdžio gminos Juozą Mackeliūną ir kandidatą Franą Samolį, Gelgaudiškio gminos Franą Tamošaitį ir kandidatą Franą Nauboraitį; Svetašino gminos Ramoną Zarembą ir kandidatą Rūną.

PALIŪNIŠKIS, Pan. ap. Čia, p. Milinskio laukuose, kasama grioviai. Dirba griovekasiai lietuviai. Nors ir uždirba neblogai, tačiau, kaip matyt, kiti taip nusigyvenę, kad vos tik verčiasi su šia diena. Didžiausia to priežastis — girtuokliavimas, nes kiek jie uždirba, tiek ir prageria, o antra, tai kartavimas iš piningų. Kartais kaziruoja kiauras naktis ir tokiu būdu netik kits kitą apsigauna, bet ir ligi muštynių prieina. **B.**

Del paminklų bažnyčiose. Rašėme jau, kad vyriausybė uždraudė be jos leidimo statyti bažnyčiose kokius-nors paminklus ne tikėjiminio turinio. Taip, dabar norint statyti kokis bažnyčioje paminklas, pvz. užsitarnavusiam vyrui, reikia nuleisti tam tikras prašymas savo gubernatoriui, pridėjus prie jo 2 gerbini marki po 75 k. ir paminklno paišinį ir para šo kopiją. Gubernatorius visą tą prašymą nusiunčia jau nuo savęs vidaus reikalų ministerijai, kuri nusprendžia — leisti ar neleisti. Leidimui išgauti praeis bent keletas mėnesių. Taigi visuomet reikia tokis prašymas gerokai išanksto siųsti, norint iki paskirto laiko gauti šiokį ar tokį vyriausybės atsakymą.

Nebus titūno. Pietų Rusijoje kaitros baigia džiovinti titūno laukus. Bjoma, kad jis visai nepražūtų.

PAŠVITINYS, Šiaulių apskr. Rugpjūčio 7 d. Pašvitinio valsčiaus sueiga nutarė ištremti į Siberiją paselencus ir kai-kuriuos lietuvius, savo piktais darbais inkyrėjusius vietos gyventojams, ir sudėti jiems kelionei piningų.

J. M—ris.

Studentų reikalais. Studentai, naujai atvažiavusieji Peterburgan arba ir kitur esantieji ir turintieji kokius nors reikalus į Peterburgo Lietuvių Studentų Draugiją, gali kreipties į Draugiją laišku tokiuo adresu: Peterburgas, Zabalkanskij prosp. 20. Polskaja Stolovaja. Peterb. Lietuv. Stud. Draugijai.

VILKAVIŠKIS, Suv. gub. Šiomis dienomis Gurbšelio kaime mirė klerikas Juozas Luobikis. Geras buvo a. a. jaunikaitis. Labai pamylėjo kuningystės šventą luomą ir prašėsi savo tėvų, kad jie leistų tą luomą pasiekti. Bet nelaimingoji mirtis dar neišbuvusį metus Seinų seminarijoje pakirto ir paguldė šaltuose kapuose.

— Nesenai atkeliavo į Vilkaviškį „Žagrės'' sankrovos naujas vedėjas P. Kairiūnas. Vyras tai darbštus ir manąs daug gero padaryti.

— Šiemt „Žagrės'' sankrovoje prekyba eina neblogai. Ūkininkai labai perkasi naujus įrankius žemei dirbti.

Nesenai čia buvo dvare žemės dirbimo įrankių paroda, kurioje dalyvavo ir keletas kaimiečių.

Uola.

Iš RYGOS. Socialdemokratų susirinkimas. Rugpjučio 14 d. Ilgecemo priemiestyj, Gesėno dvaro miške, policija užtiko latvių ir lietuvių socialdemokratų susirinkimą. Suimta apie 40 žmonių, iš jų kokia pusė lietuvių. Suimti induoti žandarų valdybai.

J. Romeo.

Nauja spaustuvė. Šiomis dienomis Vilniuje nesenai įsteigta Strazdų ir Vėgėlės spaustuvė išleido pirmąją savo darbo knygelę-apysakaitę — „Vytauto sūnus''. Tuo tarpu spaustuvėje tik renkama raidės, mašinų dar nėsant, spausdina kitose spaustuvėse. Naujoje spaustuvėje renkami dar šie laikraščiai: „Žemdirbys'' su „Kooperatorium'', „Balsas'' ir „Teatras''.

„Saulės'' kursai. Į „Saulės'' kursus kvotimus išlaikė: į I-jį kursą: Ambrazas Jonas, Bartnikaitė Petronė, Bobinas Adomas, Brundzaitė Ona, Viskantas Pet., Butkevičaitė Alena, Žmuidinaitė Antanina, Markūnas Kazys, Neniškaitė Teofilė, Sidarkevičius Te ofilius, Sutkaitytė Veronika, Urnevičius Feliksas, Šulčiūtė Ona, Junevičaitė Ona, Jauras Kazys, Jokūbavičaitė Alena, Jonnavičaitė Germancija; į II-jį kursą: Bajoras Kastantinas, Bernotaitė Ona, Blaževičaitė Kastancija, Brijunaitė Kleofa; į III jį kursą: Šlepetys Juoz.

Marijampolės vyrų gymnaziją 1910—1911 mokslo metais lankė išviso 339 mokiniai, iš jų buvo: lietuvių 150, žydų 61, lenkų 50, rusų 43, vokiečių 34 ir mahometonas 1. Pabaigė gymnaziją 19 mokinių, iš kurių 6 gavo sidabro medalius. Lietuviai baigė 7: Abraitis, Barauskas(sid. m.), Bendaravičius (sid. m.), Bukaveckas, Krikščiūnas, Liūdžius, Žilinskas (sid. m.).

Naujoms mokykloms atidaryti Kauno gub. liaudies mokyklų direkcijai iš gubernijos žempiningių nutarta duoti po 10.000 rub kas metai per ketverius metus.

Svetimtaučiai —lietuvių kalbą. jau sutvarkyti spaudon ir netrukus bus pradėti spausdinti, kaip girdėjome, bus išleisti prenumeratos kelin.

Svetimtančiaii —lietuvių kalbą. Į Šveicarijos miestą Friedburgą, kaip praneša „Apžvalga'', šiemet buvo atvažiavę iš Austrijos „du augšto mokslo vyru'', kurie, pasikvietę vietinio universiteto lietuvius studentus, klausinėjo jų apie lietuvių kalbą, ir žodžių ištarimus užrašinėjo fonografu, kad išlaikius ilgesniam laikui jų skambėjimą.

KAVARSKAS, Ukmerg. apskr. V. Dūmos atstovas P. Kuzma gavo iš gubernatoriaus leidimą paskaityti apie Valstybės Dūmos darbus šiose vietose: rugsėjo 4 d. Rokiškyje, Ežerėnų apskričio, rugsėjo 8 d. Kupiškyje, rugsėjo 11 d. Raguvoje — Ukmergės aps. Kadangi rugsėjo 4 d. bus Šiauliuose paroda, tai kas-žin ar nebus Rokiškio paskaita atidėta rugsėjo 21 dienai. Tą dieną Rokiškyje šv. Mateušo atlaidai. **V.**

(„Viltis.'')

SKREBIŠKIAI, Panevėžio pav. Pas mus labai karšta, viskas išdžiūvo. Kiti jau rauna linus, bet raunant trūksta. Pamerkti linų nebus kur, nes išdžiūvo vandenis.

Viktoras Koplūnas.

MAGŪNAI, Ežerėnų pav. Gegužio mėn. išsiskirstėme vienasėdžiais. Tą dieną visi gražiai sugėjome, nusifotografavome, kuningas pasakė gražią prakalbą ir išėjome gyventi kiekvienas savo vienasėdyje. Dabar mums geriau negu sodžiuje.

L. Sabaliauskas.

KAUNAS. Lietuviškumas. Nesenai teko būti Kaune. Lietuvių tai miestas. Labai čia smagu, gera; geriau čia negu Vilniuje. Čionai jauties, žmogus, kaip namie, tarpe savųjų, labjausiai Senajame Mieste, ypač apie Viešąjį Plecių — tai tikras lietuvių lizdas. Kur pažvelgsi — vis lietuviškumu dvelkia! Čia šiokios, čia tokios įstaigos — ir vis lietuvių! Net žydai, kad žinotumėtte, ir gi jau deda lietuviškus parašus, kaip poperių sankrovininkas Fain'as. Labai tai smagu. Gana tai širdį linksmina ir vilties priduoda, kad vargais-negalais mūsų ištautėję miestai visgi delto atgaus savo prarastąjį lietuviškumą.

S. Tijūnaitis.

(„Šaltinis''.)

IŠ LATVIJOS.

Krata. Rygoje, vidurnaktyje, apie 1 valandą iš rugpjučio 15 d. į 16, policija padarė kratą „Rygos Naujienų'' redakcijoje ir šio laikraščio p. L. Jakavičiaus būte, kningyne, spaustuvėje ir sandėliuose. Krėtikai labai narsiai jieškojo nelegališkų raštų, proklamacijų, uždraustų kningų ir tt., bet nieko intariamo nerado. Paėmė del viso ko peržiūrėjimui iš kontoro keletą nekalto turinio laiškų, rankraščių ir korespondencijų daugiausiai prekybą paliečiančių. Krata, kaip matyt, buvo daryta delei „donosų'' duotų ant p. L. Jakavičiaus jo priešų-jezuitų, kuriems jis trukdo gaudyti nekaltas „dušeles'' į jezuitišką tinklą...

Kratos ir suėmimai. Rugpjučio 14 d. Rygoje tapo iškratyti ir suimti: 1) Dumša, 2) Vaideliauskas, 3) Poška, 4) Bagdanavičius, 5) Franko, 6) Purlo ir 7) Saparas. Joną Vilkaitį — laikinį „Giedros'' pirmininką — policija iškratė, paėmė pluoštą rankraščių, laiškus, fotografijas, kningas ir kitus dokumentus, bet patį p. J. Vilkaitį nesuėmė. Priežastis kratų — donosai.

Rygos kalėjime. Centraliniame kalėjime, dabar sėdi 105 be teismo, 300 „rotnikų'', 705 „katorginnikų'' ir 238 moters; viso labo 1348. Iš tų visų kalėjimo ligonbūtyje guli 275 žmonės.

(„Ryg. Naujienos''.)

Rygos miesto skola dabar pasiekus 12.194,428 rb. 37 kap. Sulig skolų, Ryga užimantį ketvirtą vietą tarp kitų didesniųjų miestų Rusijoje.

Reikalauja pagalbos. Leidžiamas tris sykius į mėnesį Rygoje antrus metus latvių profesialinių darbininkų draugijų laikraštėlis „Arodnieks'', vedamas socialistų dvasioje, kreipės į savo skaitytojus prašydamas pininginės pašalpos. Tarp darbininkų esą radęs atšalimas: pernai, kada laikraštis ėjęs 2 syk į mėn., buvęs daugiau sušelptas, negu šįmet pradėjęs eiti 3 syk.. Pernai aukų inplaukė 378 rb.

Medžių per Rygą 1910 m. išsiųsta 97,400,000 kub. pėdų. Taigi Rygą užima pirmutinę vietą visos pasaulės medžių prekyboje išgabenime į užsienį.

Naujas latvių laikraštis. Vieton nustojusio eiti Rygoje socialistų laikraščio „Laika Bals'' nuo 13 rugpjučio pradėjo išeiti tokioje pat, dvasioje „Jaunais Laiks''. Eina taipgi 3 sykius į savaitę.

SMILTINĖ, Livų gub. Nesenai ant vietinių kapinių sugriautas buvusio Smiltinės pastorio Jakubo Langes paminklas. Lange surašęs pirmutinį latvių žodyną ir buvęs Lyvžemės generalsuperitendentu ir abelnai tvirtu latvių užtarėju. Todel latvių spauda labai papikttntta šokiu chuliganų pasielgimu.

Degtinės vartojimas Kuršo gubernijoje šiemet žymiai padidėjo sulyginant su pernykščiais metais: pernai pirmame pusmetyje buvo išgerta 193 tūks. 616 kibirai, šiemet jau išgerta 206 tūks. 570 kibirai.

GULBINO valsčiuje, Valko paviete paskutiniuo laiku ežere atsirado ant vandens paviršiaus daugybė apsnūdusios žuvies. Vietiniai gyventojai bijo ją vartoti valgymui, kad neužsikrėtus panašia liga; bet taipogi labai yra įsirūpinę, kad nebtekę žuvies nustos žymiausio savo uždarbio.

Estų apšvietimas puola, kaip patėmijo dauguma apšvietos draugijų atstovų laike paskutinio susivažiavimo Dorpate. Naujokų tarpe nemokančių skaityti skaitlius paskutiniais metais pasiuvėjas Stalgaitis, ūkininkas Mažastis tam esanti varžymas mokslo prigimtoje kalbōje.

(„Ryg Garsas''.)

LAIŠKAI IŠ LIETUVOS.

Marijampolė, Suv. gub. — Šiemet su parodos rengimu biskį geriau susitvarkėm, afisų daugiaus išleidom, anksčiau jas išsiuntinėjom; nuo komiteto dar išskyrėm mažą komitetėlį iš 5 asmenų: Dr. Grinius, ex-mokytojas Bliūdžius, siuvėjes Stalgaitis, ūkininkas Masaitis ir aš; ant komitetėlio sukrovėm visą juodąjį darbą; tas renkasi tankiau, mažiau žmonių, mažiau ir ginčų, greitesnis nusprendimas; o komitetas tikrasis renkasi į tris savaites sykį ir nutaria svarbesnius klausimus — tankiausiai paveda jų išrišimą komitetėliui. Paleidome J. Kangierį su poperiais po Suvalkiją vaikščioti, amatninkus prie parodos raginti, nes šie sunkiai išjudinami, o mums svarbu, kad jie pribūtų; amatų ir smulkios pramonijos skyriui nuo valdžios gavome 500 rublių pašalpos, lygiai tiek, kiek ir ant visų kitų skyrių; na ir jeigu mus amatninkai nepasirodytų, sunku bus išsimeluoti, kam pašalpos prašėm tam skyriui ir kur ją dėjome.

Ūkininkai iš įvairių kampų po biskį atsiliepja, ir nėra priežasčių bijotis, kad paroda išeis tuščia. O to mes bijojomės, nes dvarponiai lenkai laikosi nuošaliai, po biskį mus pašiepja, ir labai norėtų, kad lietuviai be lenkų pagalbos ubagiškai pasirodė. Lenkų užgaulumas ir šiemet pasirodė del mažo niekelio. Siuntinėjau į laikraščių redakcijas nuo parodos apgarsinimus, tarp kito ko ir į redakciją „Rolnik i Hodowca''. Nemokėdamas pats gerai lenkiškai, rašiau jiems maskoliškai užsakymą, kad apskelbimo tekstą išverstų į lenkišką ir atspausdintų, kiek nurodyta sykių. Atrašo, kad jie jokių vertimų atlikti neapsiima ir prašo lenkišką teksta prisiųsti, ir pridėti piningus iš augšto. Siunčiu piningus ir iškerpu iš lenkiško Suvalkijos laikraščio „Tygodnik Suwalski'' lenkišką apgarsinimą, ir prašau jį sau perspausdinti. Apgarsinimą turbūt atspausdino, bet kartu pasklido po lenkiškus laikraščius gandas, kad Marijampolės Parodos Komitetas kvietė Varšavos redakciją parodon maskoliška kalba! Gandas parėjo toksai ir į Austrijos lenkų laikraščius, ir iš ten kokiu tai būdu ir į „Viltį'' pateko. Nieks iš mus nematė tų laikraščių, kur apie mus patilpo žinios, na ir atšaukti ar pataisyti žinią nėra kaip.

Nors nesvarbus toks atsitikimas, bet toks lenkų užgaulumas nurodo tik ligotus jų nervus.

Aukų parodai suplaukė nuo lietuvių į 900 rublių, o ogal ir daugiau; tai jau gražus apsireiškimas! Nėr didesnių sumų nuo atskirų ypatų, vis tik 3—5 rubliai; daug po 1 rub. ir po 50 kap., yra ir po mažiau. Tik dvarponis, pusiau žemaitis. Pac-Pomeranckis, atsidėkavodamas už palaikymą jo Lenkų Kreditinės Žemės Draugijos, paklojo 2 šimtines; po daugiau aukavo „Ūkininko Draugovės'' skyriai ir „Žagrė'' paketinus. **N. N.**

Lekėčiai, Suv. gub. Lekėčių kaime, prie pat valdiškosios girios (miško) buvo medinė koply tėlė. Per daugelį metų rūpinos kaimiečiai gauti kuningą, kas jiems ir pasisekė atsiekti ttik laisvės metu; tapo valdžos užtvirtinta ir atskirta nuo Zapiškio savistovė parapija.

Minėtos parapijos pirmuoju klebonu buvo kun. J. Staugaittis, kuris kaipo kuningas ir inteligentas pažino labai žmonių reikalus, mokėjo su parapijonais susitaikinti, per ką buvo labai gerbjamas nuo visų žmonių.

Seinų administracija kun. J. S. atėmė, o jo vieton parsiuntė kun. V. Slavėną. Tas žmogelis mažai ką rūpinosi apie parapijos vėles, jam geriau rūpi, kad kur padaryti koki „gešeftą'' — apgaut, ar išvilot iš parvažiavusio amerikiečio kelis rublius, bet su tais bedieviais ne taip greitai sekasi; lengva tik su davatkėlėmis. Taip, Agota Tamulaičiukė (davatka), davė kun. V. Slavėnui 200 rub., kad jis pavelytų ant parapijos žemės budavoti stubelę. Slavėnas tuojaus pavelino, o davatka budavojo stubą. Išmintingesni parapijonai persergėjo A. T-kę, kad šventadieniais neturės ramumo, nes ant parapijos žemės stubelė. Davatkėlė paklausė persergėjimo ir savo stubelę pradėjo nešt ir budavot ant S. Rinkevičiaus žemės, šale esančios. Slavėnas, matydamas, kad geras kąsnis išrūks iš jo, pasišaukęs davatką pradėjo jai kalbėt, kad nieko neklausytų ir ant parapijos žemės stubą statytų, nes ir jis pagelbėsiąs. Teisybė, savo žodį tame išlaikė. Vieną rytą, kada kaimiečiai pradėjo eit laukan dirbtų, o pabažnesnės moterėlės į bažnytėlę mišių klausytų, visi nustebo, kaip pamatė, kad kuningas su davatka stubą griauja ir medžius neša ant parapijos žemės. Slavėnas — stipras vyras, balkius ir sunkesnius medžius tai jis vienas, be davatkos pagalbos sunešė. Davatkėlei kažin kas pasidarė ir tą stubelę pardavė žydeliams; pati ėjo prašytų pas Slavėną tų 200 rub., nabagėlė nesykį gavo išmest per duris laukan ir į užpakalį įspirt; piningėlių kaip nėr taip nėr! Tai tau ir banka pas kuningėlį.

— Pereitą pavasarį atlankė mus Seinų vyskupas A. Karosas. Su iškilme pasitiko, lydėjo į bažnyčią ir kleboniją; bet išvažiuojant nieks nematė. Nes vyskupas išėjo į mišką pasivaikščiotų ir iš ten išvažiavo. Dabar parapijonai kalba, ar nebus Dievo rūstybė atsiųsta už nepalydėjimą vyskupo.

— Antru kartu atsitiko pas mus šventvagystė per tą pačią ypatą. Netoli gyvenančio ūkininko Marttino Povilaičio(Paluobjo) vaikas Antanas apie 13-kos metų senumo, suvalgė komunikantus, išgėrė visą vyną ir dar arbatą su romu, kuri buvo atnešta į zokristiją del pasistiprinimo kuningui po mišių prieš pamokslą. Kuningas apie tai tyli, nori kad nieks nežinotų.

Parapijonas.

LIETUVIAI, DABOKITĖ SAVO TURTELĮ.

Iš senų senovės yra žinoma, kad lietuvių tautos žmonės yra vangųs į darbą, bet tvirti ir kantrųs; kur lietuvis darbe neatlaikys, tai mažai yra tokių tautų, kad galėtų atlikti. O iš kito atžvilgio — yra taupųs. Paskutiniais desėtkais metų prasidėjus lietuvių emigracijai, daugelis vientaučių privažiavo į Suvienytas Valstjas, ir kur—ne kur net pasirodė didelės kolonijos, kaip tai: Chicagoj, Brooklyne, Waterbury ir kitur. Iš lietuvių mažai yra amatninkų ir pramonininkų, daugiausiai prasti darbininkai; sulyginus su kitomis tautomis, lietuviai užima vis sunkius darbus, dirba nežiūrėdami į ateitį, nesigilindami į visasvietinę politiką, ir neaprūpindami dagi savų reikalų; dirbdami sunkiai, taupina savo centus; vieni sutaupę griebjasi pramonės, ir tik retai kuriems sekasi; o dauguma neturėdami praktikos, turi bankrūtyt ir veltui nueina jų triūsas. Antri, užėjus kokiems nesmagumams ar nelaimei, pradeda gerti ir daugumas sunkiai uždirbtus centus prageria; treti gi deda į bankus, norėdami pasilikti turtingais, nežiūrėdami kur, — bile tik didesnį nuošimtį gaus.

Taigi dabar čia ir noriu atkreipti visuomenės atidžią, kad pramonė tautoje — tai jos išganymas, jos civilizacija, kultūra ir parama kitoms mokslo šakoms. Bet pirm, negu griebtis kokios nors šakos pramonėje, reikia nors mažumą praktikos toje šakoje. O turėdami nors mažą praktiką, jau nebankrūtysite ir nenneis niekais, jūsų sutaupyti centtai Tai viena. O antra — užėjus neramumui ar nelaimei, negerti ir nenaikinti savo spėkas, energiją ir sveikatą alkoholiumi, bet užsiimti skaitymu kningų, laikraščių, kas nekenks nei sveikatai nei kišenei ir dagi išsitobulįs protas. Trečia — dėdami į bankas piningus, nežiūrėkite to, kad tik parašyta: „bankinis namas'' ar ‚banka' ir kaucija 1.000.000 (vieno milijono) dolerių, o nuošimčių duoda 3 ar 4 dolerius per metus; tokie bankieriai pasivadina jūsų „tautiečiu'': Abramavičium, Leibavičium ir kitokiais vardais, o suimtus žmonių piningus sau naudoja ir ant pabaigos padaro bankrūtą, kaip paveizdan padarė Rovnianek ir Co. New Yorke. Tuomet dingsta žmonių sutaupyti centai. Dabar nuo 1 rugsėjo atsidarė pačtos valdiški bankai, — dėkite į pačtos valdišką banką, o tęn niekados nežūs, nors ir mažesnį nuošimtį gausite. O tuomet pridabosite savo turtelį.

Juozas.

IR MANO TRIGRAŠIS.

Visuomet yra lengviau pastebėti svetimas nuodėmes, negu savas, nors paskutinės būtų daug didesnės. Paveizdan paimkim nors ir „Vienybės Lietuvninkų'' N31 P. Maželio priminimą amerikiečiams — „Laikas už darbo'', kuriame p. Maželis amerikiečiams inteligentams ir buvusiems Lietuvos „Jaunimo'' ratelių nariams pusėtinai užvažiuoja per kailį, kad pamiršę pasižadėjimą šelpti savo vientaučius pasilikusius tėvynėj. Pats priminimas būtų gana vietoj, jei būtų geriau išreikštas, jei būtų daugiau atsižvelgta į patį dalykų stovį.

P. Maželis, sudėjęs išsitarimus J. O. Širvydo ir Dr. J. Šlupo, at-

kartoja sekantį jųjų išvedimą, „kad jei europiečiai neatsisakytų priimti amerikiečių draugiškai ištiestą dešinę, tai viskas klotųsi kuopuikiausiai". Rimtai pažiūrėjus į dalyką, sunku vienok suprasti; kas kam pirmieji turi paduoti ranką ir jeigu ikišiolei tame nėra nieko nuveikta, kurių čion būtų kaltė: amerikiečių ar europiečių?

Aš sakau, kad europiečių, — nes jie nepriėmė pasiūlijimo, kaip p. Maželis sako — „amerikeistu atrodys šitas mano išsitarimas, bet ištikrųjų taip yra.

Jeigu jausmingi išsitarimai vienų ir kitų pasilieka tik išsitarimais, tai tame rekia jieškoti priežasčių: del ko taip pasidarė. Pilnai sutinku su Dr. Šliupo nuomone, kad reikia visuomenę šelpti kningomis ir kad Lietuvoje įsikurtų tokia organizacija, kuri jas (kningas) platintų po liaudį. Bet ant nelaimės, tokios organizacijos šiandien Lietuvoje kaip nėra, taip nėra! Ar gi čia amerikiečių kaltė? Pasakiau „nėra". Ugi, sakys man, kaimo „Jaunimas", — jisai tas kningas išnešiotų, kaip upės smiltis į jūrą. Bet kur tas „Jaunimas", kaip prie jojo prieiti, kokiais keliais ir kaip jį šelpti? Duokim sau, galėtų parašyti į lietuviškus Europos laikraščius pranešimą, kad neturtingi jaunimo rateliai arba šiap pavieniai žmonės norinti šiektiek apsišviesti, nori kningų, o kningos tokios reikia siųsti tęn ir tęn, tokiam ir tokiam asmeniui arba organizacijai arba redakcijai. Ar tas yra padaryta? Nėra. Ir kieno čia kaltė? Ar amerikiečių? Ne — tai europiečių. Bet daleiskim, kad europiečiai tą ir padarytų Ar gali ttuos reikalavimus išpildyti? Drąsiai galima sakyti, kad negali. Toks dalykas, kaip platinimas kningų per atskirus asmenis, yrą neįvykdomas gyveniman, ir todel nėra ko nei šnekėt.

Kad Lietuvos „Jaunimui" reikia prigelbėti šviestis, nemanau kad tam kas prieštarautų, nes aiškiai matosi šimteriopa nauda. Ypač tas svarbu, kad tas kaimo jaunimas gyvena pačioje liaudyj ir jam parankiausiai platinti po jąją (liaudį) kningas. Bet reikia įvesti rimta platinimo raštų systema. Vieną iš rimtesnių sumanymų skaičiau „Jaunimo" N8, kur yra patariama prie kuriosnors redakcijos (turbūt „Liet. Ukin.") sutverti tam tikrą fondą, kuris priimtų nuo gerų žmonių prisiųstas kningas ir aukas, bei suteiktų neturtinngiems jaunikaičiams dovanai pasiskaityti laikraščius ir kningas. Toks fondas jau artesnis yra prie praktikos ir iš visų atžvilgių būtų naudingas, ir reiktų tik geisti, kad europiečiai veikiausiai jį įsteigtų gyveniman; tuomet ir męs, amerikiečiai, žinotume, iš katro galo ir ką pradėti veikti Bet taip, kaip dabar dalykas stovi, tai tokie prikaišiojimai Amerikos inteligentijai suvisai nevietoj.

Dar žodelis, kodel tie ratelių nariai tyli? Rodos šitas klausimas P. Maželiui labai gerai žinomas ir nevertėjo jį suvisai statyti ir nedaryti išvedimo, kad: viską užmiršo, papuolė po svetimtaučių intekme, etc. Jei nors vienas tų ratelio narių būtų turėjęs lygią plunksną P. Maželiui, būtų gal tuojaus atsiliepęs. Vieną galima pasakyti: visai nesimato, kad ant iškeliavusių „rateliečių" veiktų kokia „svetimtaučių intekmė"; tą aš esu iš jųjų (žinoma— ne visų) laiškų pastebėjęs. Tas neveiklumas, kol kas, buvo suvisai del kitokių priežasčių.

J. Pelėda.

„TAUTIŠKO FONDO" PROJEKTAS.

(Jau senai pas mus renkama aukos visokiems tauttiškiems reikalams, bet niekuomet neužlopoma toms aukoms visų mūsų svarbjausių reikalų. Laikas būtų įvesti systematišką metinę duoklę nuo kiekvieno, kas yra lietuvis. Tokias duokles arba „tautiškus fondus" turi rusinai, pavidale „tautiškų markučių" pardavinėjimo. Turi ir kitos tautos. Ypač pavyzdingas yra fondas pas žydus. Pas juos savo tautos reikalams supilama kasmetas milijonai dolerių, o moka ant metų kiekvienas žydas tik ... po vieną centą! Tuo fondu yra pas žydus užlaikomos milžiniškos vargdienių prieglaudos, mokyklos, ligonbūčiai, gimdymo namai, Palestinos žemės išpirkimui fondas, etc. Lietuviams panašus fondas senai reikėjo inkurti. Jis nieko neapsunkis, o daug piningų būtų surenkama didiesiams mūsų tautos reikalams. Šitas klausimas buvo pakeltas II-ame Amerikos Lietuvių Laikraštininkų Susivažiavime. Padaryta net tam tikras nutarimas. Vienas iš dalyvavusių susivažiavime svečių, p. A. M. Martusevičius apreiškė, kad lietuvių kuopelė jau pernai turėjusi išdirbus „tautiško fondo" planą ir parašiusi tam tikrą projektą. To projekto jisai su savim susivažiavime neturėjo, užtai dabar mums perdavė jį apskelbti. Mums peržiūrėjus, projektas pasirodė neblogiausis. Būtų gal taisytinas tiktai iš trijų dalykų: 1) tokiam fondui visai nereikia tam tikros draugijos po atskiru vardu, 2) rinkimas fondui aukų turi būti netik po mūsų įvairias draugystes, bet po **visą visuomenę,** nes tai yra Visos Tautos Fondas ir 3) galima būtų kitokis padaryti ir tų aukų išskirstymas. Prie to visko reiktų turėti vienas komitetas iš visos Amerikos, neprigulmingas jokiai kitai draugijai. Kaip tokį komitetą išrinkti, turi visuomenės veikėjai ir mūsų laikraščiai nuspręsti. Šitą projektą męs žemiau atspausdiname. Būtų gerai, kad ir kiti laikraščiai perspausdintų. Juk tikslas — geras. Tegul projektas būtų ir nepriimtinas ištisai, bet jisai duos medžiagą kitiems sutaisyti geresnius. Tokiu būdu prieitume prie išrišimo labai didelio ir pribrendusio mūsų tautos reikalo.)

Draugijos „LIETUVIŲ TAUTA" Įstatai.

1. **Draugijos vardas.** Draugija vadinasi **„Lietuvių Tauta"** ir veikia Amerikos Suvienytose Valstijose ir Lietuvoje.

II. **Tikslas** 1) Šelpti materiališkai lietuvių kultūriškąjį darbą, 2) padėti (materiališkai) šviesties ir šviesti kitus, 3) Šelpti lietuvius emigrantus iš Lietuvos ar į Lietuvą keliaujančius, 4) Šelpti pasenusius ar sveikatos nustojusius darbininkus ir našlaičius.

III. **Nariai.** Draugijos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, užsimokėjęs 5 centus metinių mokesčių

PASTABA 1. Kas užsimokėtų $3 ant sykio, būtų paliuosuotas nuo metinių mokesčių visam amžiui. PASTABA 2. Ypatos užsimokėjusioos $25 gauna garbės nario vardą. Ta mokestis gali būti sumokama dalimis.

2. **„Lietuvių Tautos"** Draugija kreipjasi į visas kitas lietuvių draugijas, kuopas, organizacijas, klubus, ar susivienijimus, kviesdama prisidėti prie „Lietuvių Tautos" draugijos. Tam tikslui kiekviena draugija, klubas, susivienijimas, ar kuopa kviečiami įvesti į savo įstatymų rubriką „tautos reikalams" po 5 centus ant meto nuo kiekvieno nario.

PASTABA 1. Draugijos prisidėdamos prie „Lietuvių Tautos" draugijos prisiunčia valdybai ant tam tikrų blankų surašą visų narių su pirmininko ir sekretoriaus parašais, — jei draugija inkorporuota ir su visų narių parašais, — jei neinkorporuota. PASTABA 2. Kiekviena prisidėjusi draugija prisiunčia metinius narių mokesčius (po 5c. nuo nario) kiekvienų metų pradžioje, ne vėliaus sausio 31 d. Centro Valdybai, ar Kasieriui. Pasiuntus piningus tiesiog Kasieriui turi būti pristatytas Centro Valdybai Kasieriaus pakvitavimas apie piningų gavimą.

IV. **Valdyba**. Draugijos valdyba susideda iš: 1) Centro Valdybos, būtent: Pirmininko, jo Pagelbininko, Sekretoriaus ir Sekretoriaus Pagelbininko; 2) Labdariškosios Komisijos iš 3 ypatų ir 3) Emigracijos Inspektoriaus.

Pirmininkas ir Sekretorius su jų Pagelbininkais, o taip pat Labdariškoji Komisija renkami visuotinu balsavimu pusketvirtiems metams Išrinkus naują valdybą — senoji tarnauja da pusei metų, idant supažindinti naująją su dalykų stoviu. Į Labdariškąją Komisiją renkami vienas narys iš rytinės Amerikos Suvienytų Valstijų dalies, antras iš vidurinės, trečias iš vakarinės.

Emigracijos Inspektorius samdomas už algą; jis turi prižiūrėti lietuvius emigrantus Emigracijos Stotyje ir suteikti žinią Valdybai ape tuos, kurie reikalauja šiokios ar tokios pagalboos.

Už Kasierių **„Lietuvių Tautos"** draugija pasirenka Susivienijimo Lietuvių Amerikoj kasierių, už kurio darbus atsako augščiau minėtoji draugija.

V. **Turtas.** Draugijos turtas susideda iš narių mokesčių, aukų ir pelno nuo vakarų, balių ar prelekcijų, jei draugija paruoštų.

VI. **Turto eikvojimas.** Visą turtą **„Lietuvių tautos"** draugija skirsto į sekančias septynias dalis:

1) Vieną penktąją dalį — einančios aukštesnius mokslus jaunuomenės sušelpimui;

2) Vieną dešimtąją dalį — mokslo reikalams ir pavedama į pilną savastį Lietuvių Mokslo Draugijai Vilniuje;

3) Vieną dešimtąją dalį — dailės rėmimui. Ta dalis pavedama Lietuvių Dailės Dr-jai Vilniuje.

4) Vieną penktąją dalį — praplatinimui lietuvių tarpe amatninkystės. **PASTABA. Tam tikslui draugija sušelpja besimokinančiąją amatų jaunuomenę, o materiališkai sustiprėjus Dr-ja stengsis įkurti amatų mokyklą.**

5) Vieną penktąją dalį — emigrantų šelpimui ir Emigracijos Inspektoraus užlaikymui;

6) Vieną dešimtąją dalį — našlaičių, senelių ar sveikatos nustojusių darbininkų šelpimui.

7) Vieną dešimtąją dalį — valdybos užlaikymui ir kitiems draugijos reikalams. **PASTABA. Šio skyriaus likučiai gali būti pavesti kitam skyriui, pagal draugijos nutarimą.**

Kasierius išmoka piningus tiktai pagal tam tikrai išdirbtų blankų su skyrių pirmininko ir sekretoriaus parašais, kuriuos patvirtis Centro Valdyba. Blankų turi būti trys kopijos: viena pasilieka pas kasierių, antra tame skyriuj, kuris išduoda piningus, o trečioji Centro Valdyboje.

KELETAS PASTABŲ IŠ II-JO LIETUVIŲ LAIKRAŠTININKŲ SUSIVAŽIAVIMO.

II.

Patsai laikraštininkų burelis šiemet visai kitoniška dvasią parodė, negu pernai. Pernai visi išrodė, lyg vienas kitam svetimi, nedrąsus. Kiekvienas pratardamas pirmuosius žodžius lyg drebėjo. Juk daugelis iš jų buvo dar nesimatę. Nevienas buvo kits kitam per keletą metų, kaip sakoma „užvažiavę per kailį". Kiekvienas manė, kad čia ims tas ar kitas atsilyginti su savo menamuoju priešu. Pasirodė, kad to nebuvo. Ir šiemet visi pasitiko, kaip seni ir geri draugai, kurie, nežiūrint į nuomonių skirtumą, dirba vienodą lietuvių kulturoje darbą. Malonus buvo įspūdis! Pirmąjį posėdį atidarius, visi ėmėsi tuojaus, negaišuojant, už darbo. Tarsi jis tik vakar buvo pertrauktas ir tarsi nuo svarbjų reikalų visi buvo nuėję tik vakarienės užsikąsti ir atsilsėti, nors jau čieli metai praslinko nuo to laiko, kaip visi išsiskirstė!

Šiemet ypač buvo visų dvasia sujudinta, kad tarpe mūsų laikraštininkų matėsi jau ir Prūsų lietuvių laikraščių atstovas, p. Vanagaitis. Tiesa, nėra keleto mūsų pačių laikraščių. Bet jais niekas neužsiima, nei apgailauja ... Perskaityta laiškas nuo „Keleivio" redaktoriaus, kuris žada prisidėti prie visų nutarimų, nors pats kažikodel nebuvo ... Skaito laišką nuo Lietuvių Mokslo Draugijos Vilniuje. Buvo kieno čia pirmiaus sumanyta, jog gerai būtų Amerikoje sutvėrus L. M. D. šaką. Dr Basanavičius rašo, kad sunku bus tas legališkai įvykdinti. Laiškas Dr. Greičiūno. Ragina sutvarkyti taip vadinamas lietuviškas bankas. Laiškas nuo Aido" leidėjo K. M. Lukošiaus. Žada remti susivažiavimo darbus ir linkėja laikraščiams tobulintis. Laiškas Dr. Žimonto — pataria nesekti laikraščiams pėdomis „Kovos" ir „Keleivio". Visi laiškuose išreiškia didelį laikraštininkais pasitikėjimą. Ateina dar įvairiais posėdžių laikais nuo: Gagočiaus, Jasilionio (iš Binghamton, N. Y.), Norkaus (iš Passaic). Telegramai nuo: Nieniaus (iš Wilkes Barre), Dr. Rutkausko (iš Chicagos). Raportai ir kiti smulkesniai dalykai atlikus, pereita prie svarstymų.

Pirmiausiai leidėjų ir laikraščių techniškoji pusė. Svarbjausiu punktu, kaip ir pernai, buvo taip vadinami neteisingi apgarsinimai. Po ilgų diskusijų prieita, kad šitokie apgarsinimai, kaip pajieškojimai mergų — vistiek ar apsivedimui ar kitokiems tikslams, —taipgi klastingų daktarų turi eit laukan. Kadangi mūsų laikraščiuose ir daugiau randasi tai šlykščių, tai apgavingų apgarsinimų, todel su šituo piktu kovoti reikia geros systemos. Reikia netik išmesti ir nepriimtti apgarsinimų aiškiai matomų, jog prigavingi, bet ir vesti su tokiais kovą, kurie labai gerai paslėpti, tačiaus visgi labai blėdingi. Tam tikslui išrinkta nuolatinė komisija (Dr. Šliupas, V. Šliakys ir S Tananevičius). Šitai komisijai turės visuomenė prisiuntnėti faktus, jei kokia firma juos apgavo. Ji rinks faktus netik iš visuomenės, bet ir pačius laikraščius peržiūrės kas metų bertainis ir turės ant listo nužvelgtinus apgarsinimus, tyrinės apie juos ir net ant kitų atkreips valdžios atidžią; taipgi perspės laikraščius, kad tokių nepriimtų. Pagaliaus, kad sykį ant visados mūsų visuomenę atpratinti nuo taip vadinamų „stebūkladarių", kurie žmonių piningus vilioja įvairiais apskelbimais ,— milijonus dolerių ištraukia iš mūsų vargšų žmonelių kišenės, — nutarta per visus laikraščius perleisti ar pilnai ar sutrumpinus garsų veikalėlį p. Adamso, kuris anais metais ištynė tokius šulerius ir labai daugeliu prisidėjo apvalymui net amerikoniškoos laikraštijos ir publikos nuo prigavikų, panaudojusių laikraščius savo nešvariems tikslams. Šitą vien nutarimą reikia jau paskaityti mūsų laikraštijoje tiesiog historišku. Suprantame, kad bus sunku mūsų laikraščiams šita hydra nukovoti per vienus metus. Bet sykį jau kova prasidėjo, tai ji bus laimėta, ir bus duota proga net pačiai publikai ateiti mūsų laikraščiams į talką prie taip prakilnaus darbo. Vien jau šitas mūsų laikraštiją pastatys ant platesnio kulturos kelio, padės jai mūsų visuomenę mokinti, kaip reikia apsisaugoti nuo išbujojusios prigavikų systemos.

Toliaus eina peržvelgimas pernykščių nutarimų, iš eilės pagal pernykštį protokolą. Didelė dalis nutarimų rasta gerais ir patvirttina juos ant tolesnio palikti, kaipo laikraščių leidėjų vadovavimuisi savo viduriniuose reikaluose. Taip va patvirtinta šie dalykai: Agentų klausimas, apie bendradarbjus, ir tam panašus.

Ilgesnes kiek diskusijas iššaukia išpirkimo Lietuvos žemių klausimas, kuris pereitais ir užpernykščiais metais taip plačiai buvo apkalbamas mūsų laikraščiuose ir visuomenėje. Šitais metais susidarė nemažai žinių apie tą klausimą. Klausimas patsai per save labai svarbus, bet pasirodė, jog amerikiečiai tuomtarpu nieko iš savo pusės negali padaryti. Banko Amerikoje įsteigti negalima, nes už tokį banką turi amerikiečiams gvarantuoti ir mūsų valdžia ir Rusijos valdžia. Tuom tarpu mūsų valdžia tuomi smulkum dalyku neužsiima. Buvo klausta kaikurie bankai, ir jie visi negativiškai atsakė. O Rusijos valdžia, suprantama, visai tokio klausimo neužsiims ginti, kuris eina tiesiog prieš jos interesus. Juk visiems žinoma, kad atėmimas žemių iš lietuvių ir perleidimas jų poselencams , yra stačias rusų valdžios sumanymas. Galima būtų sutverti koks nors bankas užsieniuose, sakysim — Francijoje. Bet tas reikia pavesti kokiai stipriai lietuvių draugijai arba kokiam dideliam kapitalistui, kuris iš lietuvių piningus suimdamas, galėtų supirkinėti Lietuvoje parduodamus dvarus ir už indėtus piningus atiduotų tam ar kitam lietuviui jam pritinkantį žemės plotą. Bet męs neturim nei tokios draugijos nei tokių kapitalistų. Kalbant apie pačią draugiją, tas daugiausiai lytisi europiečius lietuvius. Jie tik galėtų tokią draugiją sutverti. Bet, deja! jie to dar nepadarė. Męs čia toli būdami, nieko negalime šitame klausime paveikti. Amerikiečiams pasilieka tik du prie šito klausimo keliai: arba aukoti piningus, tariant paskolinti vieni kitiems; arba važiuoti Lietuvon ir pirkti žemes individuališkai. Nors tai yra degantis ir didelės mūsų tautai svarbos dalykas, bet męs nieko negalime padaryti ...

Valandą laiko susivažiavime užėmė ir kningų čienios klausimas Tas dalykas nebenaujas. Agentai paėmę kningas iš išleistuvių, jeigu nėra padėta ant viršelių čienios, pardavinėja po kiek jie nori: tai pigiau tai brangiau. Buvo patarta ant kiekvienos kningos viršelio padėti čienia. Bet pagaliaus tas paliekta pačių leidėjų valiai. Visgi rodos būtų daug geriau, kad ant visų kningelių būtų padėta čienia, kad skaitantiji publika nebūtų agentų varžoma. Net ir patiems leidėjams tas bus parankiau.

Šitas klausimas iššaukė dar ir kitą, būtent tą, kas reikia daryti su Europos lietuvių kningų prekėjais, kurie iš amerikiečių paima kningas ir nenori užmokėt. Tuomi skriaudžia pačius leidėjus ir tramdo tolesnį kningų leidimą. Juk žinoma, kad tik tada leidėjai gali daugiau ir geresnių kningų išleisti, kada jų kningos išeina svietan ir sugrąžina kaštus; tuom tarpu europiečiai kningyninkai paima dideles aibes kningų ir netik neužmoka, bet nei ant laiškų neatsako! Tuomi skriauda jau netik kningų leidėjams, bet ir skaitančiai visuomenei, kuriai leidėjai nebegali naujų raštų pagaminti. Beveik visi laikraščių ir kningų leidėjai pasirodė turį ant rankų seniausiai neapmokėtas europiečių kvitas. Kalbėta ir apie tą, kad europiečiai paprastai amerikiečius lietuvius vadina ir šiokiais ir tokiais, ir perdaug „biznieriais"; bet po teisybės, pasirodo, kad europiečiai dar biznieriškesni, jei su amerikiečiais netik nenori užmegsti geresnių santykių, bet net jų laiškus ignoruoja. Laikas parodyti europiečiams, kad amerikiečiai laikraštininkai supranta savo pramonės padejimą, nes ir juos spaudžia sunkios kningų leidimo aplinkybės. Kaip šitą klausimą išrišti? Sumanyta pora labai veiklių projektų, kurius skelbti čia nevieta; bet jų įvykinimui išrinkta komisija iš: pp. Hertmanavičiaus, Paukščio ir Dr. Šliupo.

Pernai laikraštininkai buvo pajudinę klausimą — išleisti sujungtomis spėkomis dienraštį. Šiemet, kada net du laikraščiai apsiskelbė leisią dienraštį („Katalikas" ir „Keleivis"), todel laikraštininkai šitą klausimą atideda į šalį ir palieka jį įvykinti pavieniams. Jeigu jie nieko nenuveiks, tada ateinančiais metais duosis matyti, kas reikia daryti.

Smulkesnių nutarimų, kurie yra užrašyti į protokolą ir kurie visuomenei mažiau žingeidųs, čia neminėsime. Tarp tų yra ir klausimas apie parašymą lietuviškos terminologijos. Šitas nors pernai buvo nutarta, bet nebuvo padaryta. Pasirodė, kad tai gana sunkus darbas, ir kad prie jo reikia gerų kalbos žinovų ir filologų. Bus galima matyti tik, kas šiemet su tuo klausimu pasiseks padaryt.

Lietuvių Spaudos Bendrija perrenka savo valdybą: prezidentu J. M. Tananevičius; viceprezidentu V. Šliakys; sekretorium V. K. Račkauskas; kasierium J. J. Paukštis.

Viršuj minėtai draugijai nutarta parašyti įstatus (išrinkta komisija:: V. K. Račkauskas, J. M. Tananevičius ir J.J. Hertmanavičius). Pakeista pamatiniai draugijos įstatymai šie: įstojimas $5, kas mėnuo mokėt $1.

Kreiptis į visas laikraščių išleistuves, kurios tik turi antros kliasos leidimą siuntinėti laikraščius, kad prisidėtų į draugiją.

Dabar draugijon prisidėję ir įsimokėję šie laikraščiai: „Katalikas", „Lietuva", „Vienybė Lietuvninkų", „Darbininkų Viltis", „Dagis", „Laisvoji Mintis" ir „Tėvynė".

Pagaliaus pirmoji susivažiavimo dalis, — tai yra leidėjų dalis užsibaigia šiais mažesniais nutarimais: spaudos draugijos valdybos iškasčius apmokėt iš pernykščio išdo; protokolas viešai paskelbti visuose laikraščiuose; protokolas turi būt atspausdintas rugsėjyj mėnesyj; protokolą spausdis „Katalikas'' ir tada apsiuntinės visiems , laikraščiams prisidėjusiams draugijon.

Reporteris.

Iš Amerikos.

Liutas apdraskė mergaitę. Syracuse, N. Y. per vietinius valstijos ferus erkuje, 7 metų mergiščia, Laura Burns, prisiartino prie liuto klietkos. Žvėrių karalius iškišė per grotas savo leteną, siektelėjo prie mergaitės ir su baisiomis nagomis taip ją apdraskė, kad vos atėmė ją gyvą: išplėšta jai viena akis, nuplėšta ausis. Mergaitė mirsianti.

Dar šungrybjų aukos. Fishkill, N. Y. dar keturi žmonės pasimirė apsivalgę nuodingų šungrybjų. Viso po šitas apylinkes per tris savaites išmyrė nuo šungrybjų suviršs 30 žmonių.

Alkoholistų kongresas. Edwin Dinwiddie, iš Washingtono, valdžios vardu užkviečia viso pasaulio alkoholistus (kovotojus su alkoholium) susivažiuoti Amerikon ant 1915, nes tais metais bus atidarymas Panamos kanalo ir didelės iškilmės: Prieš tai gi alkoholistai dabar nutarė laikyti savo sekantį tarptautišką kongresą Milane, Italijoj.

Pigųs obuoliai. Westfield, N. J. ant farmų taip atpigo obuoliai, kad bušelį pardavinėja po 8 centus. Daugiausiai obuoliai dabar perkama dirbimui giros (cider).

Gelžkelių krizis. Chicago, Ill. Harrimano gelžkelių linija dar nepersilaužė per krizį. International Blacksmiths' Unionas padavė paskutinį gelžkeliams reikalavimą, kad turi pripažinti uniją. Jei ne, tai bus iššaukta toks streikas, kokių mažai esti.

Meilė — žūdystė. Pittsburgh, Pa. čionai suimta tūlas Frank Malis ir Marė Bezekienė, kurie prisipažino, jog abu labai karštai mylisi, ir del tos meilės Malis nušovė Marės vyrą Franką Bezek, turtingą vokietį. Abu meilės gašliai dabar tupi už grotų.

Orlaivių krasa. Washington. — Krasų viršininkas Hitchcok apskelbė, jog nuo spalinio (September) 23 dienos iki lapkričio 1, bus įvesta bandymas orlaivių krasos tarpe vienos iš Brooklyno, N.Y. stočių ir Nassau Bouleward aerodromo, L. I. Tuom laiku čia mat bus tarptautiškos orlaivininkų lenktynės. Nešios laiškus aeroplanais.

Bergeras prieš numažinimą muitų. Socialistų atstovas Bergeras pereitą savaitę išsišnekėjo su laikraštininkais, jog jis netikįs, kad numažinimas muitų bus kada atsiektas ir kad tas palengvįs žmonių gyvenimą. Anot jo, tada žmogus bus palengvintas tik ant $3.50 ant metų. Šitą Bergerio credo pagavo tuojaus laikraščiai ir sukritikavo. Tarp kitų publicistas John Rooney per New Yorko „Times'' parodė, kad Bergeris apsiriko net ant $4,000,000,000 (keturių bilijonų dolerių). Tuos išdalinus ant žmonių, pasirodys, kad numažinimas tarifo žmones palengvįs po keles dešimtis, ar net šimtus dolerių ant metų. Laikraščiai sako, kad Bergeris puikus idealstas, bet silpnas praktikas.

Krasos bigoterija. Chicago, Ill. vietinės krasos valdyba užgriebė čielą vežimą knygų, 1000 tomų, ir nepraleido jų siuntinėti krasa. Kas tos per kningos? Tai buvo raportas tam tikros komisijos, miesto išrinktos, apie prasiplatinimą Chicagoje ištvirkimo. Komisija norėjo šitą raportą išsiuntinėti sociologams, ekonomistams ir rašytojams, kad jie studijuotų ir sumanytų būdus, kaip reikia kovoti su ištvirkimu. Bet krasai pasirodė, kad raporte ėsą aprašyta labai daug bjaurių dalykų, ir kad tokius aprašymus valdžia draudžia siuntinėti per krasą. Klausimas dabar: kaip reikia kovoti su ištvrkimu, jei krasa neleidžia jų aprašyti? Tai jau perdidelė bigoterija.

Tafto kelionė. Prez. Taftas išvažiavo iš savo Beverly dvarelio į vakarines valstijas su prakalbomis. Jisai apkeliausiąs 13,000 mylių.

Didžiausi sulyg mokyklų miestai. Atsidarius pradinėms mokykloms, suskaityta, kur kiek eina į mokyklas vaikų. Pasirodo, jog užvis daugiau vaikų eina New Yorke. Paskui seka iš eilės šie miestai: Chicago, Philadelphia, Bostonas, St. Louis, Cleveland, Baltimore. Paskui jau nuo Buffalo nusidriekia eilė mažesnių miestų.

Pranašauja McNamarų išteisinimą. A. F. of L. prezidentas Gompers, pasišnekėjęs su advokatu Darrow ir išstudiavęs brolių McNamarų bylą, apskelbė savo nuomonę, jog abudu broliai būsią išteisinti. McNamarai tebesėdi Los Angelės kalėjime. Jų byla nuskirta ant 11 d. spalinio.

Iš kalėjimo orlaiviu. Fishkill, N. Y. kalėjime baigia atbūti savo 60 dienų pabaudą tūlas Timothy Rafferty, kuris čia bebūdamas pasidirbo aeroplaną, su kuriuo paleistas parskrisiąs namo.

Visas miestas prieš muses. New Orleanse, La. susprogo moliasų rezervuaras ir patvino čiela apylinkė su tuo saldum skystimu. Staigu atsirado tokia daugybė musių, kad miesčionims gręsė pavojus užsikrėtimo ligomis. Todel miestas pasamdė visus miesto ugniagesius ir net paleido iš kalėjimo areštantų būrius, kurie gaudo ir muša muses.

Vaikai privalo gerbti vėluką. Perth Amboy, N. J. vietinėje pradineje mokykloj, dvi mergaitės: Katrė ir Dauglas Audsley, atsisakė saliutuoti Amerikos vėluką, delto, kad jų tėvai ėsą Anglijos pavaldiniai. Mokyklų valdyba nusprendė, kad jos turi apleisti mokyklą arba saliutuoti, nes kokios kas šalies nebūtų, esą turi Amerikoje jos vėluką pagerbti.

20 darbo vadovų po teismu. Butler, Pa. 20 darbo vadovų, kurie pirmiaus buvo tarnystėje ant vietinio elektriško gelžkelio, dabar tapo atleisti iš darbo ir patraukti toisman. Skundžia, būk jie per nesenai buvusius streikus išdinamitavę keletą stritkarių.

TARP AMERIKOS LIETUVIU.

LAWRENCE, MASS.

Rugsėjo 4 d. Saunders salėje buvo parengtas vakaras „Švento Vardo Blaivininkų Draugijos'' (taip apgarsinimuose padėta!). Buvo scenoje pastatyta Al. Fromo dviejų veiksmų komedija „Gudrioji Našlė''. Veikalas savaimi yra geras ir pilnas juokų. Tūlas vietas sušvelninus, ypač tinka mūsų scenoje. Pereitą žiemą jį mačiau scenoje kur geriau negu šiemet. Pastatyta ji visai blogai, neatsižiūrint į scenos reikalavimus. Sėdint pirmose vietose nieko negalima buvo girdėti. Taipgi ineinant salėn neduoda nei programo, nes draugija jų nei nespausdino. Tas labai apsunkina klausytojus. Kitą kartą vertėtų pasirūpinti ir apie atspausdinimą programų. Žmonių buvo daug, kuone pilnutėlė salė; gryno pelno liko apie 70 dol. Vakaras buvo be svaiginančių gėrimų. Pagirtina. Bet už tvarką, tai ne. Laike lošimo, švilpta, kojomis trepsėta, po publikos salėj vaikščiota. Tvarkos nei jokios nebuvo.

Čia kelios savaitės atgal pasklido žinia, būk upėje, tekančioje pro miesttą, maudanties tūlam vaikinui, apsivyniojo ant kaklo žaltys, ar panašus jam gyvulys, ir nei jokie žmonės negalėję jo nuo kaklo nuimti. Tas paskalas netik pasklido Lawrenceje, bet ir apylinkėje. Iš Lowell'io ir Nashua klausta visiems žinomo Lawrencyje krautuvninko ir bankieriaus A. Ramanausko net per telefoną. Tamsųs žmoneliai jokiems nebūtiems dalykams greit intiki, bet jei jiems pasiūlai laikraštį ir kningelę, tai jiems nereikia, jie nenori skaityti ir jos geriems norams intikėti. Nesmagu apie tat ir rašyti.

Tasai prietaringasis paskalas dabar išsiaiškino, kad tai vietiniai Lawrenco lietuviai, užlaikantieji maudymuisi pirtis, prasimanė taip pranešti, kad žmonės neittų upėn maudytis, bet kad pas juos eitų. Ir žinoma, pirtininkai prasimanę tuosius negeistinuosius išmįslus pasipelnė, nes upėn nieks nedrįso eiti maudyties. Apskritai, Lawrenco lietuviai dalinasi į dvi dali: apšviestesniuosius „bedievius'' ir tamsūnėlius bažnytinius. Į pastaruosius pažiūrėti griaudu. Dirbtuvėse uždirba nuo 6 iki 9 dol. į savaitę, namie visai prastai valgo ir nešioja, jokių laikraščių neskaito; bet į smūklę tai žino nueiti, pasigerti už paskutiniuosius skatikus, susimušti, na ir cypėn pakliūti.

Kada gi mes susiprasime ir pažinsime tiesą? Laikas jau būtų.

M. Bėd.

PHILADELPHIA, PA.

Tai nors vienas Philadelphijoje atsidarė lietuvių viešas kningynas — tai Lietuviškos Muzikališkos Svetainės, Richmondo pusėj. Atidarymas įvyko 4 d. rugsėjo. Prie tos progos buvo parengtos prakalbos. Buvo laukta atvažiuojant p. Vanagaitį, bet jis nepribuvo. Kalbėjo koksai lietuvis iš New Yorko; pavardės nenugirdau. Jis gražiai paragino lietuvius lankytis į kningyną ir nedaryti taip, kaip tie „indijonai'' ant Wood str., kur jis buvęs užėjęs ir radęs saliūne prie viedro alaus. Juokingai jis tą nupasakojo. Publika plojo delnais, tik vienas prie durų buvo pradėjęs kelti triukšmą delei pavadinimo indijonais. Potam buvo padainuota trejetas dainelių ir puikus balius; suėjo apie 1000 ypatų. Linkėtina naujam kningynui pasisekimo.

Rugsėjo 10 d. atsilankė pas mus lauktieji svečiai, kuningai Tumas su Olševskiu. Kalbėjo šv. Kazimiero bažnytinėje salėj. Žmonių labai daug prisirinko. Kalbėtojus perstatė klebonas Kaulakis. Kalbos svečių tokios-pat, kaip visur buvo apie jas aprašyta. Žmonėms labai patiko, nes kalbėjo toli gražu geriau, negu koks iš mūsų „garsių'' kalbėtojų, o ypač geriau negu mūsų kuningai. Sakė jau turį surinkę „Saulės'' kursams apie $8000. Gerą įspūdį ant klausytojų padarė. Ragino vienytis ir paduoti rankas kairiesiams ir dešiniesiams, bei skaityti visus laikraščius.

Marso Gyventojas.

NEW BRITAIN, CONN.

(Mūsų kor.)

Vargais-negalais newbritainiečiai rasi susilauks kada-nors savo salės. Rugpjūčio pabaigoje jau atnešė architektas nupieštą svetainės planą į draugijų visuotiną susirinkimą. Kai-kurie buvo norėję pagrindis sumažinti arba ir visai išmesti. Anot jų, teatrai nieko gero neduodą! Bet visgi pagrindos pasiliko. Todel nauja graži salė bus ir teatrams lošti.

Nesenai užsiregistravo miesto bjūre lietuvių moterų Šv. Onos draugystė. Linkėtina jei tarpti. Girdėtis, kad ji ir emigracijos reikalams paaukavusi $10. Žada neužilgo parkviesti kuningą Tumą su prakalbomis.

Negerai apsigarsina kitos draugystės. Taip va Šv. Juozapo, seniausi ir turtingiausi draugystė ateivių sušelpimą... atmetusi. Esą, kas neturi piningų, tas tegul nevažiuoja į Ameriką. Tai bent vyrai!

Tveriasi Jaunimo Klubas. 10 d. rugsėjo buvo susirinkimas, kuriame apie 20 jau susirašė. Ketina ruošti kas savaitė po vieną vakarą pasimokinti šokti. Geistina tik būtų, kad mokindamiesi angliškus šokius, nepamirštų ir lietuviškų, nes tie yra kur-kas gražesni.

Lietuvių Ukėsų Nepr. Klubas nutarė pareikalauti nuo vietinių mokyklų užveizdos, kad atsidarius vakarinėms mokykloms leistų pastatyti lietuvių mokytoją. Ar tas pasiseks, nežinia. Kada čia gyveno p. Bubulevičius, kuris dabar lanko Wesleyand universitetą, tai jis lietuvius mokindavo. Dabar nėra kam mokinti. Taipgi klubas nutarė apvaikščioti savo 15 metų sukaktuves, kurios pripuola sausio mėnesyj, 1912 m.

10 d. šio mėnesio čia pasimirė Kasparas Unguris, paėjęs iš Kauno gub. Velionio mirtis labai indomi: nakčia parėjo su sumušta galva, bet jau nebegalėjo pasakyt, kas su juo atsitiko (Mums rašė p. Mikelionis ir pridėjo iškarpą iš angliško dienraščio, kur pasakyta, jog K. Unguraičio namiškiai — ant 22 Woodland str. sakė, jog nabašninką užgavęs traukinis, nors esą žymu, kad kokiu aštrum daiktu galva perkirsta. Žmonės kalbą, bene tai kitas vaikinas jį nukoneveikęs, nes jiedu varžęsis už vieną merginą!... — Red.)

BROOKLYN, N. Y.

Mažai kas parašoma apie vieną iš mūsų įžymesnių klubų, kuris dabar jau labai sparčiai kįla augštyn. Tai Lietuvių Gymnastikos Klubą. Šis klubas rugsėjo 3 d. turėjo savo išvažiavimą Shutzen Parke, kur suvažiavo apie 600 žmonių, beveik tiek vyrų ir moterų bei merginų. Buvo čia visoki žaidimai, kurie publikai labai patiko. Klubo nariai žaidė svieidinį (base-ball) su newarkiečiais. Newarkiečiai ant mažo laipsnio laimėjo. Buvo bėgtynės vyrų ir moterų, už kurias buvo duota 2 dovanos vyrams ir 2 moterims. Vyrai šie gavo: William Rogers ir William Stanley, abu iš Newarko. Moterįs gi pirma laimėjo Lizzie Wallace, antra Anna Rogers (visų pavardės suklastuotos į anglišką!). Svečiai labai gražiai bovijosi, kaip broliai su seserimis. Visi sakė, jog dar niekad tokio susirinkimo nebuvo matę.

L. G. Klubas žengia pirmyn. Galima tikėtis, kad ateityj paliks netik gymnastikos, bet politikos ir apšvietos klubui. Jau ir dabar daugelis narių yra prasilavinę fyziškai, morališkai ir moksliškai. Klubo tikslas netik gymnastikos lavintis, bet ir kultūroje, politikoj ir pramonėj. Yra jau sumanoma įsitaisyti savo beną, idant reikale klubui nereikėtų jieškoti muzikantų, patįs nariai galėtų atgrajiti. Taipgi sumanyta mokinti savo narius, kaip reikia palikti šios šalies piliečiais, mokinti anuos Suv. Valstijų konstitucijos, lavinti prakalbų sakymo ir diskusijų bei abelno mokslo; įsitaisyti savo kningyną. Jau pereitą pavasarį nutarta įrengti savo mokslainę, kuri susidėtų iš kelių kliasų angliškoje kalboje. Taigi visi šitie sumanymai kels klubą lapsniškai augštyn į progresą, ir galima tikėtis, kad neužilgo Brooklyno jaunuomenė turės savo tokį puikų klubą, kaip yra pas kitas tautas.

Labanas.

PLYMOUTH, PA.

Nesenai vietinio saliūninkoin F. Zdanavičiaus sūnus pervažiavo su automobiliu ir užmušė merginą Davis, taipgi sužeidė Andrių Raubą. Dabar Rauba padavė Zdanavičių teisman, reikalaudamas net $100,000 atlyginimo už sulaužytas abi kojas ir vieną ranką. Oi tie automobiliai!

Vietinis.

BROOKLYN, N. Y.

Rugsėjo 3 d. atsibuvo vestuvės Iz. Sereikos su Karolina Rudkauskiute. Vestuvės buvo gana puikios. Draugai susirinkę jokių vaidų nekėlė ir nesipešė. Ant galo A. Vanagas sumanė parinkti aukų Tautos Namui Vilniuje. Greit visi pritarė. Rods atsirado tokių, kurie nežinojo, kas tai yra tautos namas; pradėjo klausinėt, ar tas namas yra tiksai, kaip ir Brooklyne? Mat Brooklyno lietuviams taip šis mūsų namas įsibaisėjęs, kad jie bijo net paminėjimo to vardo. Tąsyk sumanytojas paaiškino, kas tai yra Vilniaus Namas. Visi pritarė ir suaukavo $4.45.

Geistina, kad visos mūsų vestuvės atsibūtų tokios puikios, kaip draugo Sereikos. Linkiu tai jaunai porelei gerų pasekmių ir santaikos.

Augūnas.

IŠ ALBANY LIETUVIŲ HISTORIJOS.

Kiek patirti pasisekė, tai pirmas lietuvis Albany (New Yorko valstijos kapitoliuje) yra buvęs koksai tęn Norkevičius, apie metus 1890, kuris greitai išvažiavęs į Chicagą. Iš kur jis buvo, negalėjo man paaiškinti p. Petras Valasinavičius, nes jisai jį radęs; bet tuojaus anas išvažiavęs. Antras lietuvis Albany, buvęs patsai p. P. Valasinavičius. Jisai išvažiavęs iš Lietuvos apie 1890 metus.

Akyva, delko lietuviai Amerikon važiuoja. Pasakoja ir Valasinavičius, kad jį privertę keliauti trįs priežastįs: 1) vedęs moterį ne sulyg savęs, negalėję santaikoje gyventi, kaiminai narakavoję ir pirštais badę, kad vedęs... tokią 2)sesuo ištekėjus už kokio ten „galgono'', kuris buvęs niekšas, vagis, taipgi kaiminų kalbos nedavę ramumo; 3) svarbjausia priežastis — nesutikimas su patėviu! Todel ir išvažiavęs į „palaimintą'' Ameriką. O kadangi piningų mažai turėjęs, todel vos pasiekęs Albany, N. Y., kur ir likęs iki šiai dienai. Prabuvęs tris metus, parsitraukęs pačią iš Lietuvos, kuri pragyvenus ketverius metus mirus. Tada vedęs antrą pačią — jau lenkę (mat čia laba: daug lenkų), su kuria ir tebegyvena. Turi pusėtiną stubą nusipirkęs ir gyvena sau gražiai. Dar nesenas žmogus, apie 49 metus senumo, bet dar jaunesnis atrodo. Penkius vaikus turi, kurie visi „inšiuryti'' „New York Life Insurance Co.'', kurioje ir pats su žmona apsidraudę. Moka po dešimts centų nuo kiekvieno, tai išmoka kas savaitė 70 centų; bet užklausus: po kiek už kurį gaus numirus, atsakė, kad ir pats nežinąs...

Kokie penkti ar šešti metai atgal pradėjo čia rastis ir daugiaus lietuvių. Dabar jau apskaitoma apie 60 šeimynų, ir gal biskį daugiaus pavienių. Turi sutvėrę neva lietuvišką draugystę, po vardu „Šv. Jurgio''; sakau „neva'' delto, kad ta draugystė priguli ir į lenkų susivienijimą — „Zjednoczenie Pol. Rz. Katolickiego P. O. B. S. Jezusa v Ameryce''. Moka į vietinę kasą 25 centus ir gauna po penkius dol. savaitėje, kaip serga. Norėję prie rymiškojo susivienijimo prisidėti, bet kaip tęnais jie nesusitaikę; gal todel, kad lenkiška dvasė persigėrus kiaurai visus tuos tvėrėjus ir vedėjus, per tai ir tempia į lenkų 'Zjednoczenią'. Nedyvai, kad albaniečiai yra labai sulenkėję, daugumas apsivedę su lenkėmis ir visur kalba lenkiškai. Negalima per daug juos kaltinti: nes kaip lietuviai pradėjo apsigyventi Albany, tai lietuviškų merginų nebuvę, lenkių tiek ir tiek; o lenkės tokios, girdi, lipšnios; kur tu žmogus ištrivosi. Taip vienas iš Albany lietuvių išsitarė. Dabar jau yra kelios ir lietuvaitės, bet visgi dar permažai del tiek jaunų vaikinų, kiek čia jų randasi.

Pasakojo vienas, kada tvėrę lietuviai tą draugystę, tai kuningas lietuvis, Baltrus Moleikaitis pasakęs lietuvišką pamokslą. Tai lietuvių pačios neužsiganėdinę tuomi, kad jos nesupratę, ką jisai sakė. Gaila, kad lietuviai katalikai, kurių jau tiek daug skaitosi Albanyje, negali pasiskirti nors vieną nedėldienį lietuviško pamokslo, kad pasakytų prabaščius, nes lietuviai taipgi prisidėjo savais grašiais prie pastatymo murinės bažnyčios ir mokslainės, o jas valdo vien tik lenkai. Nesakau, kad lietuviai daug ką iš to turėtų, bet visgi reiktų, kad nors biskutėlį ir jiems lenkai primestų.

Bet matyti, kad Albany lietuviai nieko nejieško, kas yra savo, bet palieka kitiems apie juos rūpinties. Tas paprotys labai nuo seno apie lietuvius įsisiurbęs ir stovi iki šiai dienai; nesakau, kad pas visus, bet pas daugumą. Net širdį peršti, kaip eini per stubas ir girdi kaip vaikučiai lenkiškai kalba, tėvas šiaip-netaip susigraibo lenkiškai, žmona

KAZYS PŪIDA.

Žemes Giesme

APYSAKA.

PIRMOJI DALIS.

Bet aš jos nemarinu: širdis mini tave įsiutusių sopulių metu, ar didžiausios giedros blaivose... Ji mini tave ir myli už tavo sopulio troškimą, už nuosavą taką per gyvenimo kūlynus ir pražūtis...

Ji mini ir myli tave...

* * *

Paguodos troškimo indas kupinas, bet nė pusės dar sopulio kelionės neatlikta...

Srovė bėga be paliovos ir vedas mane — pasiutusio sopulio erdvėn vedas...

Žinau... įkaitįs ji mano sopulį, kad jis net savyje pabaluos ir tars tuomet tavo troškimo slėpinio palaimintai-prakeiktu jucku:

— Tu ištverti turi!...

* * *

...Einu, slenku mano sopulio taku... Ištiesta ranka siekiu... prie naujo sopulio...

Ir ramybės vilties savyje jau nebegaivinu...

Supranti!

Aš ramybės vilties jau nebegaivinu...

Ha! ha! ha! ha! ha! ha—ha!

..... daugiau nebegaivinu!....

* * *

Kuomet tavęs atminimų erelis mano sielą drasko, lupu jį nuo sielos, rašau ant širdies skydo vieną sakinį:

— *Komm, folge mir in das dunkle meines Leidens Reich hinab!*

ir siunčiu tau, ant Nemuno krantų, ir širdies skydą ir atminimų erelį...

Ir kįla oran mano atminimų budelis-karalius ir, iš mano sopulių tyčiodamasis, šaukia:

— Tu ištverti turi!...

(Pirmosios dalies galas.)

ANTROJI DALIS.

VERPETAI.

Kuone ištisus metus gulėję darbai, be šeimininko visiško jiems atsidavimo, dabar reikalavo atidingo ir stropaus atlikimo. Pieninės, kuri suglaudė į save visos apylinkės gyventojus, jau nebeužteko. Reikėjo kas naujo surasti, kad sodžiaus ūkio turtai nežūtų ant vietos, bet kad neštų ir vieniems ir kitiems naudą.

Ogintas iš pačios pradžios buvo užsivedęs gerus arklius ne tik sau išvažiuoti, bet ir darbui. Jo samdininkai niekuomet nėjo pėsti bažnyčion. Kaip jam, taip ir jo samdininkams kas šventadienis stovėjo pakinkyti arkliai. Tiktai kartais darbymečiu, kuomet gyvuliai perdaug nuvargę būdavo, atsitikdavo pėstiems vaikščioti. Ir tai Ogintas nedraudė arklių, bet patįs darbininkai atsisakydavo gyvulius kankinti.

Ilgainiui taip įsitaisyti sumanė, kad kas metai galėtų bent vieną porą arklių kelin šimtų vertės parduoti. Jo sumanymą tuoj pasekė kiti kaimynai ir malonu būdavo matyti Meškučių ūkininkai šventadieniais bažnyčion važiuojant. Arkliai vos nulaikyti galima — senovės paprotis išnaujo atgimė!

Paskui atėjo moterų darbavimos eilė. Ir jos užsispyrė neatsilikti vyrų užpakalyje. Sumanė įsteigti bendrą kiaulių auginimą. Tam sumanymui, žinoma, sąjunga mielai pritarė ir dar-gi išdavė paskolą pirmiesiems metams. Ir štai, nė rudens nelaukiant, ant Jono Martišiaus rėčiaus pradėjo statyti naujus tvartus peniniams šerti. Visi nekantriai laukė žiemos, kuri turės parodyti kiek naudos gali naujai sumanytasis darbas atnešti. Didelios naudos niekas negeidė ir nelaukė. Čia visų-pirmiausia laikėsi tos nuomonės, kad prekė būtų be papeikimo, kad pakakinti pirkėjas ir kad darbas atsakomai užsimokėtų.

Šale to Ogintas pradėjo tvarkyti draugiją javais pirkliuoti. Apskritai imant, javų pirkliai pas mus kuone visi žydai. Ne javų prekybai iš žydų atimti, ne jų uždarbio geizdamas to darbo ėmėsi. Visų-svarbiausia priežastimi buvo savosios prekybos pakėlimas. Svarbu buvo, kad ūkininko produkuojama prekė duotų naudą sulyg jos vertės ir savininkui ir tarpininkui. Ūkininkai nebuvo pakakinti žydais pirkliais, nes jie visų-labiausia tik savo pelnu rūpinos.

Atėjo ruduo, tuoj pilna sodžiuose žydų pirklių, kurie visuomet mažesnes prekes siūlo, negu prekyvietėse mokama. Ūkininkas turi parduoti ištisų metų darbo prakaitą už tokią kainą, kokią žydas pirklys sugebės duoti. Ir išeina visuomet taip, kad ūkininkas pigiau parduoda javus, negu galėtų už juos kokioje javų prekyvietėje gauti.

Kovoti su tuo reikėjo, sulyg Oginto, ne todėl, kad tie pirkliai žydai, bet su jų nesąžiningumu ir stengimos visuomet tamsus ūkininkas prigauti. Nėkiek negeresni ir kiti, ne žydai, pirkliai. Jų visų pelnas pridera dažniausia nuo ūkininko prigavimo, neskaitant pelno iš aukštesnių prekyvečių kaimų.

Su tuo tai nesąžiningu javų pirklių elgimos ir sumanė Ogintas kovoti. Išpradžių susispietė Meškučių ūkininkai anksčton sąjungon pradėdami iš to, kad šiuo rudeniu atskiriems pirkliams javų nebeparduos.

Ogintas atsisakė veikliai toje sąjungoje dirbti, nes perdaug turėjo visokių darbu iš kurių kaikurie ligos metu buvo apleisti. Visų tos sąjungos reikalų priežiūrą pasiėmė, draugams pritariant, Mikas Pečkaitis.

Tai buvo gana vikrus vaikinas ir pirklyboje numanąs. Jau iš seniai jis pirkliavo savo auginimo arkliais, kurių parduodavo kas metai ketvertą ir mažos javų kainos gerai atsimokėdavo ant arklių.

Tą rudenį gyvai veikė ir galvojo Meškučių „pieniai". Iškarto norėjo surasti lovį, kuriuo visa žemės viršprodukcija galėtų plaukti tenais, kur jos daugiausia reikalauja — miestan. Savi produktai grūsti užsienin neatsižvelgiant į realinius savo krašto miestų reikalus — negalėjo sutilpti „pienių" galvose. Jie sutiko siųsti užsienin tik tuomet, kuomet viso krašto produktai negalima bus ant vietos suvartoti. Ir tai užsienio nėra kam jieškoti, kuomet tolimesnės valstijos šalįs nuolatos duonos reikalauja.

Turėjo Meškučių ūkininkai gerą pavyzdį, kuomet pro jų langus plaukė Nemunu vokiečių javų pripilti botai Kaunan. O juk jie visi gerai atminė tuos metus, kuriais kuone visus javus parduodavo į Prūsus! Kame-gi tos atmainós priežastįs? Vakarykščias alkanas vokietys pradeda sotų lietuvį savo ūkio produktais maitinti!...

— *Ja, šiše, ar neparagautum mano duonos!*

Bet kovoti su visais ūkio trūkumais neužteko jiems nė jėgų, nė išteklių. Rūpinosi daryti daugiau, negu priimta. „Kas galima" buvo jiems galimu kuomet tyru noru ir tvirta valia to darbo imdavos. Praktika parodė neištikimiems Tamošiams, kad pieno prekyba ne tik galima, bet ir pelninga ir naudinga ne tik gyvu pinigu, bet ir pačiu inventoriumi. Pieninės pasisekimo paskatinti, drąsiai ėmės kiaulių penėjimo ir javų prekybos.

Ilgainiui pasirodė, kad iš pirmojo kiaulienos transporto į tris savaites nieko nebeliko. Atskirų sankrovų įkurti nereikėjo — dešras, kumpius ir lašinius pardavinėjo tose pačiose pieninėse ir visi noriai pirko, nes mėsa gerai buvo prižiūrėta ir prirengta.

Kauno duonkepių sąjunga susitarė su Meškučių ūkininkais ir paėmė iš jų javus. Tokiu būdu atsirado vieta visiems jų sumanyto darbo produktams.

Apie laukų, pievų ir javų pagerinimą nėra kas nė kalbėti, tas savaimi suprantama. Kaimo gyveniman naujos srovės įvedus, reikėjo ir pačių darbų būdas prie jų pritaikinti. Senovės ūkio vedimas ir žemės išdirbimas šiuo metu ir šiais naujais reikalavimais negalimas buvo. Todel, nors Jurgio tėvas jau daug ką buvo ūkyje

(T. B.)

VISUOTINOJI Historija

(SATYROJE)

Teffi, Dymov'o ir Avierčenko's prisiskaitęs paraš

T(oks)... Š(ioks)... K(itoks)..

(Tąsa.)

«Porsena & Co» (sulygink «Bagočius & Co.») ir su ta Bendrija traukė Romon. Visą tą «biznį» sugadino tūlas Mucijus Scevola.

Mucijus Scevola pasiryžo nužūdyti Porsenį ir to delei dasigavo į jo lystį. Čia Mucijus, ar tai per ne apsižiūrėjimą, ar tai del kitos kokios priežasties, padarė klaidą ir užmušė ne patį Porsenį, bet kitą žmogų, kuris buvo panašus į Porsenį. Toksai kariškasai žygis įvargino ir išalkdino Scevolą. Tatai jis sukurė ugnelę, atsisėdo, atsiraitė rankoves ir, vietoj indėti ugnin «porčapo» šmotą, inkišo savo locną ranką ir be jokios ceremonijos rengė sau iš jos kepsnį.

Porsena tuojaus užuodė kepsnį ir pasileido jieškoti to kukoriaus. Surado, o suradęs ir sako:

— Berneli, ką gi tu gero darai, pasakyk man, susimildamas!

— Nu-gi matai!

— Ar gi tu galėsi valgyti tą kepsnį? — klausia nusistebėjęs Porsena.

— Žinoma! — atšovė Mucijus Scevola, dar netėmydamas į savo klaidą.— Mes, Romos karžygiai, tokį kepsnį ir tevalgome.

Porsena baisiai nusiminė. Taip nusiminė, kad tuojaus prasišalino, palikęs karės lauke daugelį žuvusių kareivių. Nors Porsena ir pasitraukė nuo romėnų, tai Tarkvinijus visgi nesiliovė rūstavęs ir užpuldinėjęs. O Cincinnatas, Romos išgelbėtojas, visai nesirūpino savo tėvynės likimu: jis sau arė dirvą ir gana. Romėnai tad matydami, kad kitokio išėjimo nėra, atitraukė Cincinnatą nuo žambrio ir tėvynė likos išgelbėta: priešas aprimo.

Nežiūrint to, kad Mucijus Scevola nužūdė žmogų, panešėjusį Porsenai, nei to, kad Cincinnatas apleido savo dirvą bearęs, Romos viešpatija nuvargo, kariaudama su Tarkvinijų Bendrove. Plebėja. sukėlė maištą ir buvo bežadą būdavoti kitą miestą, kur ir plebėjai galėtų būti patricijais. Bet Romos politikieriai veikiai numalšino plebėjus, papasakoję jiems kelias pasakas apie du pilvu: apie alkaną pilvą ir apie sotų. O tuo tarpu decemvyrai parašė ant varinių lentų įstatymus ir prikalė juos viešcje vietoje; kaldami įstatymus, tarė į plebėjus:

— Štai, žiūrėkite! Tai jums!

Pasirodžius, kad dešimties varinių lentų su įstatymais nepakanka, pridėta dar dvi.

Vienok tie visi dalykai negelbėjo; kad tikrai taip buvo — matysime kiek žemiaus.

Romos žąsis ir pabėgėliai.

Kad Dievas, tverdamas pasaulę ir visus paukščius, nebūtų sutvėręs žąsų, tai kas žino, ar šiandieną būtų Roma besanti. Štai kaip buvo — bet ar pasakysi taip dailiai, kaip ištikrųjų buvo!

Senovėje be graikų ir romėnų buvo dar ir gallai. Tatai tie gallai užsimanė užkariauti Romą, kad patiems romėnais likti. Surinko baisybę kariuomenės, apginklavo ją ir išsirengė prieš patricijus ir plebėjus. Romos legijonai (apie juos aiškinsime kiek toliau) išsigando ir pabėgo į Vėjus — taip vadinosi vienas miestas. Kiti gi romėnai, kurie nepriklausė prie legijonų, sugulė. Kaip tik jie sugulė, tai gallai tuojaus, pačiūkš! ir bešliaužią kapitoliaus sienomis. Čia ir ištiko juos nelaimė; mat nebuvo susipratę! Kapitoliuje gyveno žąsįs. Užgirdusios gallus bešliaužančius siena ėmė klegenti

— Vai man! vai man! — apsiverkė gallų vadas.— Štai romėnai juokiasi iš mūsų! Jau męs pražuvome! Taip begėdiškai pražuvome, kad net «Draugo» redaktorius neparašys mums «nekrologo»!

Kuogreičiausiai ėmė nešinties atgal, pasigavę užmuštuosius ir sužeistuosius.

Romos legijonai, pamatę tokį dalykų stovį, tuojaus išlindo iš Vėjų ir, nežiūrėdami į žąsis, kurių sarmatinosi, viešai pagyrė Romos ginklų galybę ir spėką. Nuo to laiko žąsįs nėra didelėje paguodonėje. Kas ruduo galima matyti, kaip vokiečiai ir žydai varo jas būrių-būriais į Prūsus.

Po tam laimingam žąsų susirėmimui su gallais, Roma žymiai nukentėjo. Plebėjai nuolatos šiaušėsi ir niršo. Tai jiems pasakota pasakos apie Alkaną Pilvą ir apie Sotų Pilvą, tai Manlijus Kapitolinis, kuris paskum nustumta nuo Tarpejaus uolos, taikino juos, tai Licinijus ramino.

Puniškosios karės.

Nereikia manyti, kad žąsįs visai atėmė iš romėnų „kuražą". Ne — jie visai gerai jautėsi ir vis dairėsi, kur čia ką pagriebus, ką apžiojus, ką pagavus. Tokio jau buvo būdo dabartinių „popežiaus vaikų" prabočiai.

Romėnai pastebėjo kad Sicilija buvo nei šio nei to kąsnelis: daili sala, iš visų pusių jūros, ko daugiau betrūksta! Panorėję užgriebti Siciliją, romėnai pradėjo karę su Kartagėna, ir ta karė įvairumo delei likos pavadinta puniška karė.

Pirmą pergalę laimėjo Romos konsulis Dunlijus. Žmonės taip pradėjo garbinti Dunlijų, kad pristatė prie jo ant visados du palydovu: vieną su žibintuvu, o antrą su fleita. Nuo tokių ceremonijų Dunlijus veikiai nustoje savo garbingumo. Tad kiti konsuliai, pamatę kas patiko Dunlijų, bijojosi panašios garbės, ir karėse beveik visi prakišdavo, pasitraukdavo iš karės lauko su „garbe".

Kartagėniečiai, ilgai nalukdami, susirinko po vadu Hannibalu ir iškeliavo ant Romos. Publijaus sūnus Scipijo taip narsiai atmušė priešų užpuolimą, kad dėkingi ainiai, niekuo nesivaržydami, praminė jį „afrikaniškiu", delto kad kartagėniečiai buvo iš Afrikos atkeliavę.

146 metuose Kartagėna sudegė ir „išgriauta tapo"; Scipijo, — nebe tas, bet kitas, šiojo giminaitis, — žiūrėjo į liepsnojančią Kartagėną ir liejo „krokodyliaus" ašaras. Lygiai taip pat verkia ir mūsų organizacijų valdybos matydamos kaip jos griūva.

* * *

Romos viešpatystė buvo tvirta ir galinga iki Romos gyventojai buvo kieto ir pastovaus būdo. Senovėje jie nesidrovėjo dirbti, valgė mėsą, vaisius, paukščius, žuvis, duoną ir gėrė vyną. Laikams slenkant užsimanė pasiskolinti iš graikų jų filosofiją ir paprotį eiti į pirtį. Tas, kaip kokia nelaimė, ant syk nusilpnino romėnų būdą.

Tiesa, Katonas buvo bepradedąs reformuoti savo tautiečių būdą, bet ir jam nesisekė. Sanpiliečiai sugavo jį užsiimant graikų dailiarašyba.

Marius ir Sulla.

Kad ką nors gero ir teisingo pasakius apie Marių ir Sullą, pažiūrėkime ką apie juos sako historija:

«Italijos Šiaurėje pasirodė nesuskaitomi būriai kimvrų. Ginti tėvynę prisiėjo Mariui ir Sullai; taip jau išpuolė iš eilės. Marius buvo labai žiauraus būdo, mėgo apsileidimą privatiniame gyvenime, niekad nagų nevalė, o kramtė juos tankiai; nepripažino jokių kningų skaitymui, neigi rakandų, o sėdėjo tiesiog ant Kartagėnos griuvėsių. Jis pasimirė nuo girtuoklystės, sulaukęs labai žilos senatvės.

Ne tokis buvo Sullos likimas. Šis karžygis pasimirė savo dvare nuo ištvirkimo be mieros.» Štai ką mums pasako historija. To ir pakaks.

(T. b.)

T. M. D. reikaluose.

Visus raštus T. M. Dr. reikaluose siųst draugijos reidaktoriui:

V. S. Jokubynas, 425 Lincoln ave., Rockford, Ill.

Sekretoriaus raportas.

Po III T. M. D. seimui, Chicagoj, Ill. užėmus naujai valdybai savas vietas buvo rūpintasi pirmų pirmiausiai apie išsiuntinėjimą Kudirkos raštų kuopoms, pavieniams nariams ir kitoms draugijoms, aukavusioms išleidimui Kudirkos raštų. Buvo tai sunkus darbas. Jis tęsėsi beveik iki pabaigai 1910 m. ir pradžiai 1911 m. Kadangi Kudirkos raštai iš Tilžės buvo siunčiami ne visi kartu, bet dalimis, būtent įrištieji ir neįrištieji (pirmieji gan vėlai iš Tilžės gauta) ir ne vienon vieton jie siųsta (siųsta didesnė dalis neįrištųjų Chicagon, kita Plymouthan), delto ir nariams išsiuntinėjimas Kud. raš. buvo dalimis. Nors buvo atkreipta gan visa atidžia prie išsiuntinėjimo, kad žinoma, išvengus klaidų ir jų nepadarius, bet ant nelaimės, jų atsitiko. Ir taip: 69 kuopai, Edwards, Ind. (dabar iširus ir panaikinta), kuopos sekretoriaus vardu, A. Kazakevičiaus, vieton 9 egz. Kud. raštų, pasiųsta 33 egz. (mat per neapsižiūrėjimą skrynaitėn indėta kitos kuopos skaitlius kningų). Patėmijus tuojaus klaidą buvo minimam Kazakevičiui duota žinia, jog jis perviršintus 14 egz. pasiųstų tuojaus expresu Plymouthan, kningiui. Bet jis netik ką kningų nesiuntė ir negrąžino, bet dagi ir ant laiškų nieko neatsakė. Taigi pas jį ir po šiai dienai randasi 14 egz. Kud. raštų: III, IV, V ir VI tomo.

Išsiuntus Kudirkos raštus kuopoms ir pavieniams, turint tuom laik jų priduotus adresus, pasitaikė, kad tai ilgai expresas siuntinių nepridavė, tai atėmėjai persidangino kitan miestan, kiton vieton ir t. p. taip, kad paskui tos pačios kuopos ar pavieniai nariai tankiai ir gan nešvelniai išsibardavo laiškais. Netekęs kantrybės po kelių mėnesių tokiems nariams paliepjau, kad kningius išsiųstų antru atveju, o kad pirmuosius expresus sugrąžintų. Taip panašiai atsitiko su 38 kuopa iš Montreal, Canada. Siunčiant visoms kuopoms Kud. raštus kartu išsiųsta ir virš minimajai kuopai III, IV, V ir VI tomas neįrištųjų. I, II ir įrištųjų tuokart neturėjome. Praslinkus bent porai mėnesių, gauta iš kuopos žinia, kad jie kningų negavę (siųsta buvo tavoriniu traukiniu). Taip bejieškant keletą mėnesių visgi kningos Montrealyje neatsirado. Tada jau buvo gauta iš Tilžės įrištieji Kud. raštai. Kartu su įrištaisiais paliepjau antruoju atveju išsiųsti ir pirmuosius tomus. Antrąjį siuntinį kuopa gavo greitai. Bet kiek paskiaus atėjo ir pirmasis siuntinys; kurio męs apie pusę metų jieškojome. Tokiu būdu 38 kuopoj, Montreal, Canada, randasi 33 egz. Kud. raštų kuopai nepriklausančių. Prašyta kuopos valdybos, kad ji ar galėtų parduotl kiek nors, ar grąžintų. Iki šiol dar nieko išten negauta.

Sulyg T. M. D. įstatų ir jos siekių, pernai, pradžioje vasaros, buvo atspausdinta atsišaukimai ir kartu programos rengimo apvaikščiojimų bei paminėjimų 500 metų Jubilėjaus sukaktuvių kovos ties Žalgiriu-Gruenvaldu. Tie atsišaukimai buvo išsiuntinėti visoms T. M. D. kuopoms.

Kokius vaisius tie apvaikščiojimai mums suteikė, kur buvo surengta, jau męs žinome ir matėme. Tik tiek gaila, kad ne visos kuopos tuosius paminėjimus rengė.

Šiemet, sulyg T. M. D. įstatų, sk. XV, paragrafo 1, buvo pagaminta kuopoms raportai bei statistikos blankos ir išsiuntinėtos vasario mėnesyje. Bet tūlos kuopos jų nesugrąžino, nors buvo prisakyta, kad būtinai iki balandžio mėn tą padarytų. Tas kuopas (jų vardų ir numerius) męs matysime žemiaus prie kuopų, narių ir pavienių skaitliaus. Taipgi tūla dalis kuopų nėra mokėję už 1911 m.

1911 m. išdan inplaukė $2.181.97.

Išdo stovis:

Nuo 1 d berželio, 1910 m. iki 1 d. berželio, 1911 m. išdan inplaukė $2 181.97.

Iki 1 d. berželio 1910 m. išde buvo $2.163.01.

Viso iki IV T. M. D. seimui inplaukė $4.344.48.

Išleista T. M. D. reikalams iki IV T. M. D. seimui (3.700.87.

T. M. D. išde yra piningų $644.11.

Tame skaičiuje geležiniame kapitale yra $513.15.

Tad-gi liuosų piningų T. M. D. išde yra 130.96.

T. M. D. kuopų ir narių skaitlius.

Kp. nr.	Miesto vardas.	1910	1911	Visu sąryšiu	Ar statistikos blanka sugrąžinta raštininkui ar ne.
1.	Minersville, Pa.	5		5	Neprisiuntė.
2.	Union City, Conn.	46	33	49	Prisiuntė.
3.	Brooklyn, N. Y.	119	36	136	Prisiuntė.
4.	Philadelphia, Pa.	2		2	Neprisiuntė.
5.	Waterbury, Conn.	70	4	65	Prisiuntė.
6.	So. Boston, Mass.	17		17	Neprisiuntė.
7.	Lawrence, Mass.	79	25	94	Neprisiuntė.
8.	Mahanoy City, Pa.	23	16	26	Neprisiuntė.
9.	Pittsburg, Pa.	14	12	21	Prisiuntė.
10.	Erie, Pa.	17		17	Neprisiuntė.
11.	Baltimore, Md.	57	17	69	Prisiuntė.
12.	Berlin, Vokietija.	9		9	
13.	Valparaiso, Ind.	38	20	20	Prisiuntė.
14.	New Haven, Conn.	38	33	40	
15.	Rhone, Pa.	(Panaikinta).			
16.	Courtney, Pa.	(Panaikinta).			
17.	So. Omaha, Nebr.	28		26	Prisiuntė.
18.	Schenectady, N. Y.	Panaikinta).			
19.	Foxcraft, Me.	(Panaikinta).			
20.	Cleveland, Ohio.	47	20	49	Neprisiuntė.
21.	Lorain, Ohio.	5	3	5	Prisiuntė.
22.	Chicago, Ill.	93	34	111	Prisiuntė.
23.	New Britain, Conn.	36	32	33	Prisiuntė.
24.	Pittston, Pa.	17	12	18	Neprisiuntė.
25.	Shenandoah, Pa.	52		52	Prisiuntė.
26.	Thorp, Wis.	5	5	5	Prisiuntė.
27.	Chicago, Ill.	20		20	Prisiuntė.
28.	Chicago, Ill.	117	67	151	Prisiuntė.
29.	Kingston ir Edvardsville, Pa.		(Panaikinta).		
30.	Gardner, Mass.		9	9	
31.	Johnston City, Pa.	21	18	19	Prisiuntė.
32.	Plymouth, Pa.	16	11	16	Neprisiuntė.
33.	So. Chicago, Ill.	35	24	43	Prisiuntė.
34.	Lewiston, Me.	42	20	55	Prisiuntė.
35.	Troop, Pa.	14		14	Neprisiuntė.
36.	Norwood, Mass.	31	7	38	Prisiuntė.
37.	Chicago, Ill.	38	11	38	Neprisiuntė.
38.	Montreal, Canada.	37		37	Neprisiuntė.
39.	Coal Centre, Pa.	7		7	Neprisiuntė.
40.	Wilmington, Del.	(Panaikinta).			
41.	Newark, N. J.	11	9	13	Neprisiuntė.
42.	Joliet, Ill.	10		10	Neprisiuntė.
43.	New York, N. Y.	28	10	29	Prisiuntė.
44.	Brooklyn—Greenpoint, N. Y.	11		11	Neprisiuntė.
45.	Meriden, Conn.	7		7	Neprisiuntė.
46.	Seattle, Wash.	24	17	17	Prisiuntė.
47.	Cleveland, Ohio.	80	33	83	Prisiuntė.
48.	Los Angeles, Cal.	13		13	Neprisiuntė.
49.	Springfield, Ill.	10		10	Neprisiuntė.
50.	Worcester, Mass.	56		56	Neprisiuntė.
51.	Elizabeth, N. J.	28		28	Neprisiuntė.
52.	Rochester, N. Y.	22	27	36	Prisiuntė.
53.	Clinton, Ind.	19	19	20	Prisiuntė.
54.	Chicago Heights, Ill.	28	10	11	Prisiuntė.
55.	Cambridge, Mass.	8		8	Neprisiuntė.
56.	Scranton, Pa.	(Panaikinta).			
57.	Wilson, Pa.	11		11	Neprisiuntė.
58.	Grand Rapids, Mich.	56	24	62	Prisiuntė.
59.	Hartshorne, Okla.	24	12	13	Prisiuntė.
60.	Troy, N. Y.	8		8	Neprisiuntė.
61.	Dayton, Ohio.	16	14	14	Prisiuntė.
62.	Roslyn, Wash.	30		30	Neprisiuntė.
63.	Sheboygan, Wis.	11		11	Neprisiuntė.
64.	Portage, Pa.	6	3	6	Neprisiuntė.
65.	Chicago, Ill.	11		11	Neprisiuntė.
66.	Millinocket, Me.	(Panaikinta).			
67.	Du Bois, Pa.	22	9	22	Neprisiuntė.
68.	Detroit, Mich.	(Panaikinta).			
69.	Edwards, Ind.	(Panaikinta).			
70.	Wilkes Barre, Pa.	26	15	15	Prisiuntė.
71.	Yonkers, N. Y.	12		12	Neprisiuntė.
72.	Bristol, Conn.	5	1	5	Neprisiuntė.
73.	Athol, Mass.	11		11	Neprisiuntė.
74.	Philadelphia, Pa.	40	20	51	Prisiuntė.
75.	Livingston, Ill.	(Panaikinta).			
76.	Benld, Ill.	21		21	Prisiuntė.
77.	Waukegan, Ill.	14		14	Neprisiuntė.
78.	Westville, Illl.	8	7	7	Prisiuntė.
79.	Nashua, N. H.	16		16	Neprisiuntė.
80.	Syracuse, N. Y.	4	5	5	Prisiuntė.
81.	So. Boston, Mass.	59	22	59	Neprisiuntė.
82.	Forest City, Pa.	7		7	Neprisiuntė.
83.	Lowell, Mass.	(Panaikinta).			
84.	Edwarsville, Pa.	11		11	Neprisiuntė.
85.	Brockton, Mass.	54	30	30	Prisiuntė.
86.	Wilburton, Okla.	15	12	16	Prisiuntė.
87.	Cheltenham, Pa.	16		15	Prisiuntė.
88.	Tacoma, Wash.	13	9	9	Prisiuntė.
89.	Centralia, Pa.	14		14	Neprisiuntė.
90.	Batavia, Ill.	8		8	Prisiuntė.
91.	Pottsville, Pa.	11	11	11	Prisiuntė.
92.	Bentleyville, Pa.	(Panaikinta).			
93.	Shaft, Pa.	13		13	Neprisiuntė.
94.	Collinsville, Pa.	10		10	Neprisiuntė.
95.	W. Scranton, Pa.	7	2	9	Prisiuntė.
96.	Panna, Ill.	1		1	Neprisiuntė.
97.	Freeland, Pa.	10		10	Neprisiuntė.
98.	Des Moines, Iowa.	9	5	6	Prisiuntė.
99.	McKees Rocks, Pa.	18		18	Prisiuntė.
100.	DeKalb, Ill.	11	14	14	Prisiuntė.
101.	Hoboken, N. J.	15		15	Neprisiuntė.
102.	Philadelphia, Pa.	13	8	13	Prisiuntė.
103.	So. Manchester, Conn.	15	15	15	Prisiuntė.
104.	West Pullman, Ill.	18		18	Neprisiuntė.
105.	Paryžius, Francija.				
106.	Detroit, Mich.	7		7	Prisiuntė.
107.	Indiana Harbor, Ind.	(Panaikinta).			
108.	Duquesne, Pa.	15	6	14	Prisiuntė.
109.	Coal Dale, Pa.	13	10	18	Prisiuntė.
110.	Girardville, Pa.	2		2	Neprisiuntė.
111.	West Frankford, Ill.	5		5	Neprisiuntė.
112.	Hammond, Ind.	9	7	9	Neprisiuntė.
113.	Kensington, Ill.	32	20	21	Prisiuntė.
114.	Chicago, Ill.	29	7	35	Prisiuntė.
115.	Herrin, Ill.	6		6	Neprisiuntė.
116.	Newark, N. J.	21		16	Prisiuntė.
117.	Rockford, Ill.	3	8	8	Prisiuntė.
118.	Grant Work, Ill	33	9	36	Neprisiuntė.
119.	Kenosha, Wis.	24	25	26	Prisiuntė.
120.	Donora, Pa.	11	12	12	Prisiuntė.
121	Racine, Wis.	7	18	19	Prisiuntė.
122.	New Philadelphia, Pa.	8	14	14	Prisiuntė.
123.	Fribourg. Šveicarijoje.	8		8	
124.	Mt. Carmel, Pa.	15		15	Prisiuntė.
125.	Seelyville, Ind.	8		8	
126.	Indianopolis, Ind.	9		9	
127.	East Chicago, Ill.	už 1911 m.		13.	

Viso kuopų yra 127. Narių 2636.

Iširusių (panaikintų) kuopų yra 13. Pilnų 114.

Pavienių narių yra 135. Tad viso T. M. D. yra pilnų narių 2.771.

Pabaigus rengti šią kuopų ir narių atskaitą, dar gauta iš Tilžės kuopos skyriaus (toji kuopa susitvėrė 1909 m., bet tuomlaikinis T. M. D. raštininkas tajai kuopai nedavė numerio, tatgi ir po šiai dienai toji kuopa tėra be numerio), šios žinios.

1909—1910 metuose išdan mokėjo 33 ypatos. Dvi iš jų dingo. Tųdviejų narių mokestis (4 markės) pasiliko prie tilžiškės kuopos. Taigi 1909—1910 m. į centralinį T. M. D. išdą mokėjo 31 narys. Už 1911 m. mokėjo 28 nariai. Klaipėdiškiai — 15 narių dar iki šiol nieko nemokėjo. Su tais būtų 43 nariai. Berlino (12 narių), Krakovos (12 nar.), Paryžiaus (12 nar.) ir Berno (2 nar.) irgi dar nėra mokėję už šiuos metus. Bet menama, kad jie irgi užsimokės. Taigi, skaitant čia paminėtuosius narius prie T. M. D., būtų viso T. M. D. narių 2.852.

Kudirkos raštų kur ir kiek buvo išsiųsta, parodys T. M. D. kningius, savo raporte. Aš tik paminėsiu Tilžėje padarytą expediciją. Ir taip:

Tilžiškiams ir klaipėdiškiams	58 egz.
Berliniškiams	12 „
Krakoviečiams	12 „
Paryžiečiams ir tūloms laikraš. redakcijoms	50 „
Berno	2 „
Fribourgo	8 „
Pavieniams žmonėms Europoje	16 „

Buvo siųsta Šiauliuosna K. Puidai (ir neturtingiems gymnazijos studentams) 26 egz. ir 46 egz. **Lietuvos Žinioms** delei moksleivių susispietusių apie „Aušrinę'' ir keliolikai T. M. D. narių Maskvon, bet tie du pastarieji siuntiniai sugrįžo — cenzūra grąžino.

Kningos siųstos „Šaltiniui'' Seinuosna (11 egz.), Jonynui Maskvon (1 egz.), kun. Sek Vilkaviškin (1 egz.), Dr. Staug. Šakiuosna (1 egz.), Nauk. Naumiestin (1 egz.), Kriauč. Mariampolėn (1 egz.), A. Smilgai, Peterb. (1 egz.), Dr. Šl. (1) negrįžo. Kaip matosi, tai pavieni egzemplioriai praleidžiami. Gal netrukus ištirsime, ar adresatai yra gavę kningas, ar ne. Europos lietuvių laikraščių redakcijoms tik dar nesenai paliepiau išsiųsti, mat pirmiaus maniau, kad Tilžiškiai patįs tą padarys.

Dabar Kud. raštų Tilžėje yra:

80	egz. įrištų su auksu.
13	„ „ be aukso.
305	„ neįrišti.
7	„ „ tilžiškės skyriaus kuopoje
72	„ „ grįžusių iš Rusijos
Viso 477	egz.

Tilžėje palikta buvo Kudirkos raštų apie 700 egz. Kudirkoos raštų, kurie yra Tilžėje, sukrauti prie Otto v. Mauderodės. Už užlaikymą nieko neprašo. Klišės ir autotypijos sudėtos dviejose skryniose (autotypijos į poperių įvyniotos) ir guli geroje vietoje prie Mauderodės. Jei kartais Mauderodė palieptų išdanginti T. M. D. turtą iš spaustuvės, tai T. M. D. tilžiškė kuopa, būtent jos pirmininkas—Vidūnas — paims viską į Lietuvių Giedotojų Draugijos **skaityklą.**

Surašas klišių vartotų V. Kud. raštams.

Tomas I:

1. V. Kudirkos portretas su autografu (brūkšniai)
2. V. Kudirkos tėvo portretas (brūkšniai)
3. V. Kudirkos pamotės portretas (brūkšniai)
4. Mariampolės gymnazija (brūkšniai)
5. Mariampolės gymnazistų orkestra (su V. Kudirka) (autotypija)
6. Vincas Kudirka 1881 m. (brūkšniai)
7. Seinų bažnyčia, Kudirka klerikas (brūkšniai)
8. „Varpo'' įsteigėjai, tarpe jų Kudirka (autotypija)
9. Dirbdintas V. Kudirkos „Čkininko'' viršelis
10. Ž. Kriaučiūnienė (brūkšniai)
11. P. Kriaučiūnas (brūkšniai)
12. Mikkola (brūkšniai)
13. Kriaučiūnų namas Plokščiuose, kur vasaros metu viešėdavo V. Kudirka (brūkšniai)
14. Maila Mikkola (brūkšniai)
15. Miško kampas ties Plokščiais (brūkšniai)
16. Namas Naumiestyj, kur V. Kudirka gyveno ir mirė (brūkšniai)
17. V. Kudirkos paminklas Naumiestyj (brūkšniai)
18. V. Kudirkos paminklas po apdraskymui (brūkšniai)
19. Mačys, Kudirka, S. Matulaitis (autotypija)
20. V. Kudirkos autografas
21. Vigneta prie „Lietuvių tilto atsiminimų'' (brūkšniai)
22. Vaizdelis prie cenzūros klausimo (brūkšniai)
23. Vaizdelis. Vilkai. (brūkšniai)

Tomas II:

24. Tėvynės varpai vaizdelis (autotypija) Varpinyčia (brūkšniai)
25. Vaizdelis 1882m. Tėv. varp. (brūkšniai)
26. Vigneta orig. ant p. 9 (brūkšniai)
27. Vaizdelis p. 35 (brūkšniai)
28. Vigneta, pelės, ant p. 49 (brūkšniai)
29. Vigneta margučiai, ant p. 65
30. Vaizdelis
31. Žalčiai p. 119 (brūkšniai)
32. Vaizdelis vargšai p. 83 (brūkšniai)
33. Vaizdelis p. 104 (brūkšniai)
34. Vigneta širdys p. 113 (brūkšniai)
35. Kritikas p. 132 (brūkš.)
36. Giltinė p. 134
37. Vaizd. Aušra p. 211 (brūkš.)
38. Mirusių atmintis p. 238 (brūkš.)
39. Kražių bažnyčia (brūkš.)
40. Vigneta p. 246 (brūkšniai)
41. Kinkų drebėjimas 318 p. (brūkšniai)
42. Vaizdelis Kontrabandnešiai p. 330 (brūkšniai)
43. Erškėčių vainikas p. 344 (brūkšniai)
44. Mickevičiaus paminklas Varšavoj (brūkšniai)

Tomas III:

45. Raštų peržvalga Vaizd. (brūkšniai)
46. Poezija p. 53.
47. Alfabetas p. 68.
48. Alkoholis. Vaizdelis (brūkšniai).
49. Kava pp. 110.
50. Žinios iš Lietuvos p. 216.

Tomas IV:

51. Mindaugis ir Ragnitė (brūkšniai) p. 11.
52. Mindaugis ir Aldona (autotypija) p. 32.
53. Mindaugis ir Heidenrich (brūkšniai) p. 41.
54. Ragnitės auka (autotipija) p. 60.
55. Aldonos mirtis (brūkšniai) p. 77.
56. Keistutis teisia Vaidylą p. 108.
57. Kestutis ir Aldona (autotypija).
58. Keistučio sučmimas (autotypija).
59. Keistutis ir Konradas (brūkšniai).
60. Prakseda ir Vratislava iš Narimanto (brūkšniai).
61. Daumantas ir Vratislavas iš Narimanto (brūkšniai).
62. Valterio atsisveikinimas su Aldona (autotypija).
63. Iš Vėlinių „Į Katorgą'' (autotypija) p. 264.

Tomas V:

64. Žemės Dulkės Rugpjūtė (autotypija) p. 48.
65. Žemės Dulkės. Rožiukė ir Dievadirbis (brūkšniai) p. 54.
66. Žemės Dulkės. Kareivio priesaika (brūkšniai) p. 75.
67. Žemės Dulkės. Švedo atsisveikinimas (autotyp.) p. 112.
68. Klaipėdos uostas (autotypija) p. 120.
69. Pagieža. Kerštо giesmė (brūkšniai) p. 144.
70. Vigneta (brūkšniai) p. 148.
71. Jurgis Durnelis (autotypija) p. 182.
72. Vaitiekas Snaigus (brūkšniai) p. 190.
73. Vaitiekus Smaigas miega (brūkšniai) p. 207.
74. Žvirbliai (brūkšniai) p. 213.
72. Vaitiekas Smaigas (brūkšniai) p. 190.

Tomas VI:

76. Orleano Mergelės stovylo (brūkšniai) p. 3.
77. Orleano Mergelė karan joja. Sulyg pav. Lenepveu Panteone Paryžiuj (brūkšniai) p. 42.
78. Orleano Mergelės pilies paėmimas (autotypija) p. 64.
79. Orleano Mergele vainikuoja karalių (autotyp.) p. 120.
80. Orleano Mergelė imama nelaisvėn (brūkšn.) p. 131.
81. Orleano Mergelės sudeginimas ant laužo (brūk.) p. 147.
82. Orleano Mergelės stovyla (brūkšniai) p. 156.
83. Paminklas Vilčaus Tellio (brūkšniai) p. 163.
84. Vilius Tell. Priesaika. Pagal pav. Stuckelberg'o p. 196 (brūkšniai)
85. Viliaus Tellio bandymas. Pagal pav. Stuckelberg'o p. 225 (brūkšniai)
86. Viliaus Telllio išsivadavimas. Pagal pav. Stuckelberg'o (brūkšniai) p. 256.
87. Tellskappelle Šveicarijoj (brūkšniai) p. 309
88. Kainas ir Liucifierius (autotypija) p. 320
89. Kainas. Pragaras (autotypija) p. 360
90. Kainas. Adda ir Kainas (autotypija) p. 400.

Užbaigdamas šį savo trumpą pranešimą IV-tam T. M. D. seimui negaliu neiškentęs pastebėti į tūlus T. M. D. pavienius narius. Kaip jau Jųs žinote, kad pavieniams nariams, gyvenantiems tuose miestuose kur yra T. M. D. kuopos, jiems Kud. raštai buvo siunčiami per tarpininkystę kuopų (kad, žinoma, maž-daug sumažinus siuntinėjimo lėšas). Yra keliatas tokių, kurie neatsiima iš kuopų Kud. raštų, o reikalauja mūsų, kad jiems Kud. raštus atsiųsti expresu stačiai namuosna. Taip, pav., T. J. Kučinskas, iš Valparaiso, Ind. ir šiandien nėra atsiėmęs iš kuopos Kud. raštus, o c. valdybos kaskart reikalauja.

J. Dagis.

LIETUVIŠKI ŽAIDIMAI.

Žąselę gaudyti. Merginos ir vaikinai, susikabina vienas kitam užpakaliuos drapanų. Pirmasis esti žąsinas, o kiti visi vadinasi žąsimis. Žąsinas turi žąsis gint nuo lapės, o žąsis mitriai turi sukiotis ir nepasiduot greit lapei pagaut. Lapė gerokai toliaus pasitraukus dainuoja, o žąsis pulke dainuoja Žąsis pradeda dainą:

Oi laput, laputėle, kur tu vaikštinėjai?

Lapė: Po girelę, po kalnelį, žąsų jieškinėjau.

Ž. Oi laput, laputėle, gražųs tavo palbonėliai,
Gardųs tavo kepti piragėliai.

L. Gražųs mano palbonėliai iš žąsų plunksnelių.
Gardųs kepti piragėliai, iš žąsyčių skaisčių akelių.

Ž. Oi laput, laputėle, kam buvai tam margam dvarelyj?

L. Pas ponelį, gerširdėlį, prašyti žąselių gavyti.

Ž. Oi laput, laputėlė, kur tu čiužinėjai, kur tu vaikštinėjai?

L. Žalioje lankoje, žąsis gaudžiau, čiužinėjau,
Tenai vaikštinėjau.

Ž. Oi laput, laputėle, nemiklink liežuvėlį,
Ne taip lengva žąsytė pagauti!

L. Greitai šoksiu, vikriai bėgsiu, žąselę pagausiu,

O pagavus žąsienėlės gardžios paragausiu!..

Lapė užbaigus šiuos žodžius griebja paskutinę žąsį, o ši turi mitriai saugotis, o pirmasis, žąsinas, rankas išskėtęs griebjasi lapę, gindamas žąsis. Lapė tolai gaudo, iki vieną pagauna; kaip vieną pagauna, vėl dainą dainuoja, vis tą-patį kartoja, iki visas išgaudo, tik vienas žąsinas lieka. Tada lapė ir žąsinas, daro teismą; žąsims po kelius fantus paskiria, kam lengvai pasidavė. Bausmes pildo, kokias išmįslina.

(Taip žaidžia Panevėžio pav., Stumbriškių vals.)

A. Č.

KELIONĖ IŠ AMERIKOS.

(Žr. „V. L.'' N36.)

mums laukti pakol tuos du lenku nuves. Lietus vis po truputį lynojo, žmonės lietsargiais apsidengę taip ir siuva į visas puses. Jau devynios; prabėga dar penkiolika minučių, o mūsų vado dar nėra; jau paliko baisu, kad nepasivėlinti, nes buvo sakyta, kad ant dešimts tas garlaivis išplauks. Dvidešimts penkios po devynių sulaukiame ir vadą, skubinamės lipti augštyn, kad tik prispėti ant laiko. Karo ilgai laukti nereikė, susėdę ir važiuojame Pavažiavę kokį penkiolika minučių, išlipom: tasai vadas pasakė, kad dar apie penkiolika minučių turėsime pėsti eiti, o mūsų čemodanas gana sunkus, mislįju, kad ttk nuneščiau, o vis gangreit tekini bėgame; lietus kartais nustoja, kartais dideliais retais lašais lįja, o mums nėra kada nei lietsargio išsiskleisti, nes reikia skubinties ir nėra nei kaip laikyti jo. Juzefai apie tris pundus ant rankų, o man kad ir vienas, bet reikia nuolat mėtyti iš vienos rankos kiton, tai ant pečių užsidėti ir ant galo tiek sušilau ir pavargau, kad net akyse pradėjo žaliuoti; matos, kad dar keletas minučių reiktų nešti, nebeišturėčiau. Inėję dideliam name, prie langelio padavėm šifkartę, tas pasirašęs savo pavardę, liepė skubinties greičiau ant laivo; beveik tekini nubėgome pristotėn, kur stovėjo priėjęs garlaivis. Ilgas, augštas ir platus tas namas; žmonės pėsti eina, važiuoti važiuoja, taip ir skubinas, kad ko tokio nepavėlinti.

Privedė mumis vadas prie daugybės baksų, liepdamas jieškoti savo; bet jokiu būdu negalime rasti; priėję prie expresmano klausiame, ar jau galėjo atvežti iš Waterburio bagažą, tokioje dienoj ir valandoj paduotas — pasako, kad turi būti; parodė kitam krašte vėl daugybę baksų, liepdamas jieškoti savo; ten baigiant visus versti ir niekur nerandant, buvome pradėję bijoti, kad tik būtų atvežtas; besidairant aplinkui užtėmijome, užu stulpo ir mūsų baksą; net akis tada prašvito; greitai privoliojome prie žmogaus, kuris lipdo numerius ir vietą ligi kolai šifkortė išpirkta; priėjome prie laiptų, ką veda į laivą, atsisveikinę su vadu, priėjome prie vartelių; ten tuoj šifkortės šmotą nuplėšė ir baltai pasirėdęs žmogus, paėmęs iš manęs čemodaną, nuvedė ant laivo — restauranto stacijon, pakol suras kambarį del mūsų dviejų, kaipo ženotų. Męs kaip labai buvome sušilę, tam restaurante besėdint tiek įsinorėjo gerti, rodos nebedalaikysime, o čia niekur vandens nėmatyt; visur gražiai ištaisyta, kožnam žmogui krėslas prikaltas prie žemės, tik iš sėdynės visaip sukiojasi; mums besidairant aplinkui, pamatėm vaikščiojant tarną; paprašėme gerti, tas su tokiu lengvumu greitai pristatė; tuoj pasirodė geras pasažierių prižiūrėjimas. Netrukus nuvedė mus gražiais trepais žemyn, privedė prie kambario, kuris mums buvo paskirtas. Tas kambaris nedidelis, keturios lovos: vienoj pusėj dvi viena ant kitos ir kitoj pusėj vėl dvi; langa nėra nei vieno; del šviesos elektrikos lemputė palubėj kabo; gale ruimo didelis veidrodis, o po juo ant lentynos stiklinė grafina del šviežio vandenio, kurį nuolat matrosai maino; apačioj lentynos pritaisytas blėkinis indas del vandenio burnoms mazgoties; iš to indo išeina kranas, po tuo blėkos bliūdas, šale bliūdo muilo šmotelis ir du abrūsai; prie durų ant sieno pritaisyta kabliai drapanoms pasikabinti Męs pamatę keturias lovas, klausėme — ar čia daugiaus bus žmonių? — Ne, — buvo atsakimas; šiuomi nudžiugome, kad vieni gyvensime Sušitvarkę visus pundus, mundus, skubinome ant viršaus, nes labai norėjome matyti, kada toki didelė trioba pradės judinties iš vietos. Ant viršaus užlipus jau pilnai buvo dešimta valanda; sulyg pasakymo, jau turėjo tuoj-tuoj išsijudinti, bet virvės dar visos tebėra pririštos, laiptai visi ant vietos, žmonės ineina ir išeina, ir jokio ženklo nematyt, kad pradėtų eiti; potam gavome žinoti, kad ant dvylikos išeis, nes buvo labai didelis rūkas, negalima esą per siaurumą plaukti, kad mažųjų garlaivių kanale nesuvažinėti.

Vaikštinėjome po viršų; žmonių daugybė ant laivo, o dar daugiau ant krašto; šnekasi vieni su kitais, štukavoja, kiti verkia, karštus bučkius mesdami. Taip bevaikščiojant visokių kalbų, juokų besiklausant ir pietųs prisiartino; užgirdome varpelio skambinimą, — tai ženklas ant pietų; vieni bėga valgyti, kiti nenori eiti vien delto, kad bevalgant laivas nepradėtų eiti, ir męs buvome sumįslyję neiti valgyti, bet laukti išėjimo; tačiaus valgyti jau noris — nuėjome; inėjome į restaurantą: stalai nukriauti visokiais valgiais; ant kožno stalo vazonas su gyvais kvietkais; nespėjome atsisėsti ir priėjo tarnas klausdamas, ką valgysime iš šilto; nespėjome apsižiūrėti ir atneša mūsų užsakymus ir žirnių sriubą, kad valgant nors ausis draskyk. Bevalgant pasijuto lig juda laivas, šokau prie lango, o čia stovi, ant galo valgymo atnešė dar kožnam po pamarančių.

Jau ir pavalgėme, o laivas vis dar neina; viršuj ir apačioj vaikščiojame; jau ir nusibodo bežiūrėti, visur išvaikščiota, kur trečioj kliasoj pasažieriams valia. Apie ketvirtą valandą gavome žinoti, kad laivas šiandien neišeis; tada ėjome savo kambarin bent kiek pasilsėtų; užgirdome skambinimą, tai ant vakarienės šaukia; pasižiūrim ant laikrodžio — lygiai penkios; ir taip valgių laikas buvo: pusrytis ant septynių, pietųs ant dvylikos, vakarienė ant penkių.

Po vakarienei nėra ką bedaryti, gulti anksti nesinoris; taip ir vėl valkiojamės lygi aštuonių vakare; gavome nusipirkti postkarčių ir vieną didesnį paveikslą po stiklu, kuriuos tą-patį vakarą išsiuntėme; tada ėjome jau ištikrųjų gulti. Miegojome kietai, bet rytą jau ant penkių pabudę bėgome žiūrėti, ar da matosi kraštas, — ogi dar ant vietos!

Dangus giedras; pašvaistė, iš kur saulė turi pasirodyti — raudonuoja; manome, dabar tai greitai išvažiuosime. Vėjas pučia šaltas, ant viršaus nemalonu stovėti, todel sulindome savo ruimelin, bet ten taipogi neramu, kad mums nematant laivas neišplauktų, užgirdome užtriūbijo labai storu balsu, tuoj męs ant viršaus, o ten jau baigia atrišti vi-

(Da bus.)

lenkė nemoka lietuviškai; tai skaudi ištautėjimo pasekmė!

Iš kitų atžvilgių lietuviai Albanyj pusėtinai stovi: koks desėtkas turi stubas, ir dirbtuvėse turi neblogus darbus. Lietuviškos jokios krautuvės nėra; lenkų tai yra bent kelios krautuvės ir kelioliką saliūnų. Kaip matyti, saliūnai tarpe ateivių didžiausius „biznius" daro. Nedėldieniais priekinės durįs uždarytos, bet per užpakalines bačkomis šinkuoja, pilna svieto taip, kaip musių apie pieno puodynę. Girtuoklystė tarpe albaniečių lietuvių matyt labai prasiplatinusi; teko būti liūdininku, kaip vaikučiai vargiai gali panešti dinerkes, yra siunčiami tėvų arba „burdingierių" parnešti alaus; tęn mažiukai inėję į girtuves prisižiūri ir prisiklauso visokių pliauškalų; namie gi geria nuo mažiausio kūdikėlio: trylikos ar biskį suvirš metų vaikas, parbėgęs uždusęs iš dirbtuvės išmaukia porą stiklų alaus ir biskutį užkandęs bėga ant kampų gatvės erzinti praeivius, arba lenda į paleistuvyystės urvus, kurių Albany net per dikčiai yra. Na, kaip sūnelis arba dukrelė jau iškrypo iš kelio, tai tėvai peša sau plaukus nuo galvos ir siunčia visokius prakeikimus ant savo kūdikių; bet jie ant to neatsižvelgia, kad patįs kalti. Vienas tėvas, P. S. sako: „sūnus vyriausias, dvidešimts keturių metų amžiaus, bet kas iš jo: vos išeis iš kalėjimo, vos jį pamatysi ir vėl atgal paima. Taip jisai mano duonos nedaug suėda, nes po kalėjimus ir išaugo"!..

Apšvietimas tarpe lietuvių Albany tai labai žemai stovi. Iš laikraščių pareina: „Saulė", „Vienybė Lietuvninkų" ir „Katalikas" vis po vieną egz. Mačiau vienas parsitraukė ant prabos dar ir „Lietuvą". Tiesa, jiems siunčia laikraštį „Polski Lud", organą lenkų susivienijimo, kurie yra „išišiurinę", per Šv. Jurgio Dr-tę. Bet kad jie nieko neišskaito iš lenkiško laikraščio, iškalno galima pasakyti.

Gaila, kad tarpe lietuvių viešpatauja dar ir didelė nesantaika; per tai, kad ir atsiranda koksai lietuvis su kiltesniais siekiniais, bet polonizacijos tarnai paima viršų ir gana.

Šį pavasarį dikčiai lotų pirko lenkai ir lietuviai, nes lygiai kelios kompanijos pardavinėjo. Matyti, kad Albany miestas didinasi kas metai, taip kad kiekvieną metą vis naujus žemės plotus kompanijos apiperka ir išdalina ant lotų, kuriuos paskui už prieinamą čienią pardavinėja žmonėms. Išto matyti, kad ir lietuviai Albany mano ir ant tolians gyventi.

Dirbtuvių Albany taipgi nemažai, kur galima darbą gauti, kuris nori dirbti; dar ir neblogiausiai moka; girdėjau — gauną ant dienos nuo pusantro dolerio iki dviejų prastas darbininkas, o mašinšapėse gauna ir daugiau.

Albany miestas yra gražioj vietoj; Huudson upė teka pačioj pašonėj, laivai slankioja iki New Yorkui. Didelė stotis su visokiomis ištaigomis. Traukiniai subėga iš visų kraštų. Albany nėra perdaug didelis miestas, bet, kaip minėjau, jis yra New Yorko valstijos kapitolius — didžiamiestis, kur gyvena visa valstijos valdžia. Parkas gražus, pilnas gyvų žydinčių gėlių ir didelių medžių, kurie savo plačiomis šakomis padaro pavėnį pasislėpti šventadieniais nuvargusiams nuo darbo žmonėms. Bet lietuviai mažai lanko šiokias vietas, — jie geriaus suėję į stubas, susidėję „z nosu po grošu" parsineša bačkutes alaus ir pasisodinę kampe muzikantus, traukia alų ir šoka per visą dieną; o ant rytojaus, tai galvoj revoliucija, lyg kalvis kūju kala; dar gerai, kad taip; pasitaiko, kad ir mėlynus akinius užsideda, ba geriaus į saulę žiūrėti per mėlyną... Bet tikiu, kad Albany lietuviai greitai pasitaisys, nes kas metas pribūna daugiaus apšviestesnių vyrukų, kurie pasistengs sudaryti tikrą lietuvišką kolonija Albany. Ir pramįs taka į Šviesią Aušrinę!

Juris.

UKRAINIEČIAI SIBERIJOJE.

Pajurės krašte nuo Koreos rubežiaus iki galui upės Amuro, męs dažnai jau galime išgirsti vadinant tą sritį „Naujoji Ukraina", „Žaliasis Čvikas", „Našlaičių Kraštas" ir kitais ukrainiečių tautai tinkančiais vardais. Ir tie pavadinimai kiekvienas turi savo reikšmę ir tiesą. Viena, tas Siberijos kraštas gana turtingas žaliumynais, o antra — ir vargšams ukrainiečiams prisieina nemažai vargų panešti gyvenant taip atitolintame krašte nuo savo tėvynės. Čia męs apsistosime ir paduosime iš jų gyvenimo ir jų vargų kurias-nekurias skaitlines, kaip besikloja Ukrainos sūnams tame tolimame rytų krašte.

Taip, dar nuo 1883 metų ir pirmiau prasidėjusios ukrainiečių emigracijos Siberijon, jų skaičius buvo 95,5%, 1900—5 skaitlinių nėra. O 1906—8 metų vėl matos ukrainiečių skaičius stovintis augščiau 75% nuošimčių.

Nors iš tų jau nepilnų ir mažų skaitlinių, męs drąsiai galime suvokti, kad ukrainiečių skaičius Siberijoje nemažas ir vis daugėjasi toje „Naujoje Ukrainoje": ir beabejonės jie užima pirma vietą tos šaltosios šalies apgyvenime.

Bet reikia teisingai pasakyti, kad naujoji ukrainiečių tėvynė gana **skaudi**. Taip, pažvelgę į skaitlines, pamatysime kad iš atsikėlusių iš Volyniaus gubernijos ukrainiečių Siberijon 1906 metais, gyveno be menkiausios savo pastogės 15% nuošimčių, o 1908 metais jau dvigubai tie benamiai pasididino — iki 32%! Neturinčių savo gyvulių, tarpe atsikėlusių ukrainiečių iš Poltavos gub. 1906 metais, buvo 12,2%, o 1908 metais jau 28%. Bedarbių gi iš Kievos gub. atsikėlusių per tą patį laiką buvo 59—69%. Iš Černigovos gub. atsikėlusių 1906 metais lauko teišpuolė ant šeimynos po 2 dešimtines, o 1907 po 17, ir 1908 jau tik 0,9%. Ir neturinčių visai žemės buvo 1906 metais 10%, o 1908 jau 45% nuoš.

Kaip matyti iš tų skaitlinių — nemažas vargas reikia jiems pakelti, ir kad geriau persitikrinti apie tai, pažvelgkime skaitlines aukų, kritusių nuo mirties siautimo po tą jų „Naująją Ukrainiją". Taip, iš atkeliavusių 1907 metais iš Charkovos gub. mirė 56 žmonės ant tūkstančio, o jau 1908 metuose 72 ant tūkstančio!

Bet nežiūrint į tuos baisius vargus ir kitas nelaimes, kenkenčias žmogaus organizmui — ukrainiečiai nesnaudžia, ir dirba savo naujos tėvynės labui. Taip, Chabarovos aprubėje jie kuria savo pavyzdingus kaimus; vieną iš tų pavadino „Tarasielka" vardu garsaus ukrainiečių poeto T. Ševčenkos; kitame kaime surinko 30 rublių pastatymui paminklo savo mylimajam poetui. Laikraščiuose tankiai galima pastebėti apie šiokius ar tokius jų spektaklius, tuose vargų kaimuose. Paskui žymiai pasidaugino užsirašymas ir skaitymas laikraščių ir kningų. Pačiame to krašto didžiajame mieste — Charbine, atsidengė ukrainiečių klubas su biblioteka ir skaitykla.

Tai tokios nors šlubuojančios apie Siberijos ukrainiečius žinios pasisekė surinkti ir pranešti skaitytojui. Yra juk ir lietuvių, kurie gyvena tame tolimame rytų krašte ir daug svajoja apie aukso kalnus. Tačiaus apie juos nieko nežinoma. Ukrainiečiai mat ir varge moka save gelbėti.

A. Bartoševičius.

PAŠOVĖ RUSIJOS PREMIERĄ STOLYPINĄ.

Rugsėjo 14 d. pranešė telegramos, jog Kievoje tapo mirtinai pašautas Rusijos premieras P. A. Stolypinas. Pašovė jį teatre beeinant operai, kur buvo podraug ir caras Nikolas, taipgi finansų ministeris Kokovcev bei kiti didžiūnai. Šovė kokis ten advokatas Bogrov, kuris čia-pat tapo suimtas. Dvi kulkos buvo paleista: viena perėjo Stolypinui ranką, kita perlindo per krūtinę, nugriežė jaknas ir įstrigo nugarkaulin. Sužeidimas, anot daktarų, buvo mirtinas. Tuojaus po šovimui, teatre pakilo baisus sumišimas. Minia norėjo šovėją nulynčiuoti. Vos-vos pasisekė jį atimti. Paskiaus išnešus sužeistąjį Stolypiną, visi žiūrovai pareikalavo užgiedoti tautiškąjį hymną, ką padarius, publika šiaip-taip nurimo.

Niekas neabejoja, kad šitą pasikėsinimą padarė rusų socialrevoliucijonierių partijos teroristai. Dar 1906, rugpjūčio 25 d., vos tik užėmus Stolypinui premiero vietą ir prasidėjus reakcijai, teroristai su bombomis sugriovė ties Peterburgu Stolypino vasarnamį, kur užmušė 28 ypatas ir 33 — sužeidė, tarpe šių pastarųjų buvo ir Stolypino duktė. Paties Stolypino tas pasikėsinimas nepagavo. Potam teroristai davė sau žodį ir nusprendė dekretą — Stolypiną vistiek kada-nors nužūdyti. Ir vat po penkerių net metų jį pasigavo Kievoj, kur šiomis dienomis buvo atidengimas paminklo carui Aleksandrui II. ir kur prie 300,000 minios dalyvavo net patsai Rusijos caras Nikolas. Caras ir diduomenė paskutiniais metais labai išsidrąsino. Sakoma, kad ir dabar, kaip caras taip ir didžiūnai nebeturėjo aplink save nei kariuomenės nei paprastosios šnipų armijos. Juos saugojo tiktai studentai liuosanoriai. Tikisi mat, kad valdžios priešų kerštas nurimo. Bet ne taip esama. Teroristai tebegyvuoja.

Kodel Stolypiną teroristai persekioja? Reikia pajieškoti ankstyvesnių priežasčių. Stolypinas, užėmęs vietą po revolucijos laikų, pasižadėjo „nuraminti" Rusiją. Jo pasižadėjimas kaip tik supuolė su tuo laiku, kada po visą Rusiją siautė baisi beteisė, nežmoniška valdininkų sauvalė. Pradėjus nuo gubernatorių baigiant prastais policiantais, kiekvienas jautė save esąs tam tikru valdonu, despotu, caruku. Kas tik nešiojo ant pečių epolietą ir eilutę geltonų guzikučių, tas manėsi turįs tiesą ant kiekvieno piliečio laisvės ir gyvasties. Be jokių pasivelijimų nuo augštesnės valdžios, mažesnieji „carukai" žmones persekiojo, apkalindavo retėžiais, plakdavo, šaudydavo ir kardavo. Kalta buvo ir augštesnėji valdžia, kad į tą juodąjį terorą žiūrėjo per pirštus. Tiesa, ji rūpinosi įvesti „tvarką". Bet ji galėjo tą padaryti kitokiu būdu — galėjo leisti demokratišką srovę plaukti viršum pasenusio despotizmo. Tiesa, valdžia tuomet rūpinosi tik save užlaikyti. Bet ji būtų sveika iškilusi, jei būt įvedusi demokratišką konstituciją visoje viešpatijoje ir davusi būtų autonomiją atskiroms provincijoms, kaip va: Kaukazui, Lenkijai, Lietuvai ir kitoms. Tada pati liaudis būtų centralinę valdžią apgynusi nuo išvertimo. Kasgi sako, kad tvarka nereikalinga? Bet to valdžia nematė. Regimai, dar nebuvo prie to supratimo nei valdžia priaugusi nei jos patarėjai pribrendę. Ir Stolypinas tvirtai įsitikinęs buvo, kad demokratijos reikalavimai da perankstyvi, kad šitie reikalavimai kįla tik iš keleto nenuoramų. Jis manė, kad šitiems nenuoramoms uždarius burną, vėl viskas ineis į seną, nors trupučiuką praplatintą vagą. Todel jis ir leido reakcijai gvoltavoti liaudį. Pertai jis ir tapo pramintas „raudonuoju premieru", o kartuvių kilpa buvo užvardyta „Stolypino kaklaraištė". Pertai ant jo buvo suversta visa reakcijos nuodėmė, nors visos tos reakcijos baisenybės ir netiesiog iš Stolypino paėjo. Reakciją palaikė ir palaiko mažesnėji bjurokratija — tas dar nenuveiktasis Rusijos gyvenime slibinas.

Užrubežiuose yra nuomonė, kad Stolypinas esąs guvus diplomatas ir didelis politikos vyras. Tas yra teisybė. Jis stipras ir energiškas žmogus. Bet šito šiandien nebeužtenka; šiandien dideli politikos vyrai turi būt **visu-pirmu demokratai,** liaudies šalininkai. Stolypinas tokiu nebuvo. Jis yra pasenusių nuomonių. Jis tebetiki į despotizmą. Jis mielai leidžia varžyti įvairias tautystes Rusijoje. Jis ramiai žiūri į Finlandijos išdalinimą. Ar šitas yra teisingu ir išmintingu politikos keliu? Ar šituo galima liaudies prielankumą laimėti? Tūkstančiai nužūdomų ir visaip nubaudžiamų žmonių reiškia, kad liaudis su valdžia nebesugyvena, kad Rusija atgyveno savo senąsias formas, kad jokie Stolypinų politikavimai tvarkos neįves, nes nuolatos erzinama ir spaudžiama liaudis nieko iš savęs negali išsunkti, kaip tik teroristus.

RAUDONIEJI IR 'BALTIEJI'.

Passaic, N. J.— Teko atsilankyti L. S. S. rajono (New Jersey ir New Yorko valstijų) konferencijoje, laikytoj 27 d. rugp., 1 Monroe st. Passaic, N. J. Sąjungiečiai yra priešais p. J. Vanagaitį ir jo laikraštį „Birutė" Todel per konferenciją norėjo išmest iš Sąjungos tuos narius, kurie dalyvavo prakalbose su p. Vanagaičiu ir rengė jam prakalbas Patersone — Newarke. Dalyvavusius prakalbose „raudonieji" pradėjo kolioti (jie patįs save vadino „raudonaisiais", o šiaip lietuvius vadino „baltaisiais"; žada net surengti „raudonųjų" ir „baltųjų" viešas diskusijas po visą Ameriką!) Vienas atsistojęs ir sako: „broliai raudonieji, ką męs turim daryti su tokiais Sąjungos nariais, kurie rengė prakalbas p. Vanagaičiui, o kuris yra priešu mūsų partijos?" Kiti jam atitarė: „taip, reikia ištirt ir nubaust, o ne — tai ir prašalint iš socializmo netikėlius; juk tokio nario negalima laikyt už narį, kuris su tautiečiais ėdikais susidraugavo". Prasidėjo karšti ginčai, kurie traukėsi ištisas 4 valandas. Ištyrė, kad p. Norkus rengęs Vanagaičiui prakalbas Patersone ir Newarke. Kitas toks nedorėlis buvęs, E. Kinderas; tas dar daugiau nusikaltęs, nes Patersone ir patsai per Vanagaičio prakalbas kalbėjęs. O dar esąs rajono organizatorius! Visi delegatai su nustebimu tik akimis mirkčiojo, ir iš visų pusių buvo dideli įsikarščiavimai. Passaikiečiai nurodė, kad p. Norkus ir visados buvęs priešu kuopoje ir visiems „susipratusiams" priešginiaudavęs. Tą patį darodė ir p. Šaltis (iš Brooklyno); sako: „jisai būna ir „Vienybės Lietuvninkų" sandarbininku (jie vadino — „agentu") ir draugaujas su daugeliu tautiečių, rašo visokius raštus ir tt. Čionai p. Norkus pasiprašęs balso, sumuša ikį mazgui visus užmetinėjimus. Bet tuomi likosi dar neužganėdintas konferencijos tėvas, p. Šukis (iš Brooklyno); atsistojęs vėl išnaujo užveda ginčus ir vėl traukiasi riejestis su užmetinėjimais, šmeižimais p Vanagaičio ir kitų išleistojų „buržuaziškų" laikraščių.

Tą matydamas, aš užklausiau: ar gali gauti balsą ne sąjungietis? Balsą man suteikė. Tada užklausiau ar galima vadintis save socialistais, jeigu męs einame prieš apšvietą? Kaip matosi pas mus nėra socializmo nei šešėlio; jeigu mūsų konferencijose iškeliama kova prieš pirmeiviškus laikraščius, tai męs galime vadintis tik kvoteriniais fanatikais — užsimokėjai kvoterį ant mėnesio ir gali viską šmeižti. Senovės laikuose kryžeiviai buvo apšvietos priešais, o šiandien męs patįs, nes norime viską sunaikinti kas mums nepatinka, nors mūsų tūli nariai nei mažiausio supratimo neturi kaslink apšvietos ir laikraščių skaitymo; jau ir taip mūsų žmonės bijosi visokių moksliškų kningų, o męs norime, kad mūsų nariai nieko nerašytų be mūsų cenzuros, jokio moksliško straipsnelio nebandytų paduoti į laikraščius. Klystate! Jųs karščiuojaties, kad nereikia lietuviškos laikraštijos; klystate, nes tautos meilė yra vienu iš didžiausių įrankių darbininkų proto išsivystymui. Brolyčiai! kiek galima turėti iš tokių konferencijų naudos, kur džiovinate protą uždyką per pusę dienos ir nieko vardan socializmo neveikiat; jųs tik kenkiate socializmui. Ar ne geriaus būtų, kad pirma prisirengtum prie socializmo, daugiaus duotum laiko aiškinimui šitų idėų, tiems, kurie dar nesusipažinę su socializmu. Jųs nutariate, kad jokis narys negali draugauti su tautiečiu ar patriotu. Storai klystate. Juk jųs, sąjungiečiai turbut jaučiate, kad vaikščiojate ant dviejų kojų, o vienok priešais gamtą einate. Užklauskie dvidešimtame šimtmetyj nors ir žemiausiai kulturoje stovinčio, bet jau kulturiško žmogaus, o jis atsakys, kad patriotizmas pirmesnis yra už visus tikėjimus-partijas. Jųs tik paimate mūsų tamsesnį žmogų ir norite embalmuoti jo protą.

Žodžiu sakant, nieko tokiose konferencijose pas mus ir nėra tariama kaslink apšvietos, ir nėra nurodinėjama, kaip savo nariams pagerinti būvis, kaip atsinešti prie socializmo, kaip susipažinti su gyvenimu šios šalies ir kaip paduoti savo broliams Lietuvoje pagalbą — kulturišką ir materiališką; bet norima dar visai aptamsintti, idant jokis laikraštis negalėtų pas mus įsigyventi. Reiktų mūsų tokiems „raudoniesiams" atminti, kad lietuviai mokėjo gintiesi nuo Romos fanatikų, net ir išnaikino juos, taigi jie nesibijos ir siaurai protaujančios gaujos pasikėsinimų ant laisvos spaudos ir laisvo žmonių darbo tautiškai-kulturinėje dirvoje...

Priešais p. Vanagaitį veik visi konferentistai išsitarė su neužsiganėdinimu; kodel jis atvažiavęs, nenuėjo pirmiausiai į mūsų organo „Kovos" ofisą ir neprikvietė mūsų, o susidėjo su tūlais tautiečiais. Reiškia tik, „raudonieji" būtų išdavę p. Vanagaičiui pasportą arba jį užpatentavę už legališką socialistą. Dabar, esą, męs socialdemokratai, ir turime kovot prieš jį vardan socializmo... Galite, skaitytojai išrišti šį klausimą savo sveiku protu, kiek tie žmogeliai turi supratimo!

P. Norkus įneša, kad reikia pasiūsti telegramas laikraščių suvažiavimui ir ištarti linkėjimus nuo New Yorko ir New Jersey socialistų rajono. Čia prasidėjo karšti ginčai. Konferencijos tėvas p. Šukys ėmė agituoti: „Jųs nežinote, kas tai per susivažiavimas! Nesuprantate, jog laikraštininkų susivažiavimas yra tokia etika — tai yra trustas, nori ant kningų ir visokių raštų pakelti čienią, bile tik išnaudoti ir laikyti tamsybėje visuomenę". Iš visų pusių Šukiui atsako delnų plojimas; inešėjas nori paaiškinti: ką reiškia žodis etika. Nėra jam balso. Pripažinta p. Šukiui, kaipo „pilologui" tiesa. O p. Norkus liekasi su savo įnešimu sumuštas ir t. t.

Ar bus stebėtina jei mūsų tamsesnieji broliai klaidžioja po ūkus, jei jų vadai, pirmieji visokiose partijose žmonės, negali atskirti morališkumo nuo demoralizavimo savo draugų! Jie gauna intekmę tarpe mažiau suprantančių ir žmonių ir vedžioja juos už nosies.

Juokingas išaiškinimas tarptautiškų žodžių; panašiose konferencijose beveik mažai tėra vartojama lietuviška kalba; mat ji esanti netikus, o kitos visai nemoka. Galima sakyti, tik vienas ir šioje konferencijoje buvo, ką galėjo suprasti ir išaiškinti žodį „etika". Bet tam nėra balso! Matosi, kad čia tik užhypnotizuoja klausytojus, o tie šitokios medžiagos parsivežę į namus ir platina kiek drūti, — liekasi priešais visokio dvasiško ir protiško lietuvių plėtojimosi; sudemoralizuoti skelbja, ką tik sutikę: ve kokie mūsų priešai — tautiečiai, patriotai, etc.

Pirmsėdis konferencijos apeliuoja į sąjungiečius: „raudonikiai! mums reikia žinoti, kaip ginties nuo tautiečių ir neiti į jų krautuves, verčiaus pas svetimtautį, bile socialistą!" iš visų pusių rėkia: „bravo!" P. Šukys parašys rezoliuciją, kaip apsiginti nuo tautiečių. Sumanyta šaukti ant diskusijų visuose miestuose, kur tik gavus progą, ir visi dalyvaujantie tikisi laimėti kovą!..

Tiek tai iš „raudonųjų" (kaip jie save pavadino) konferencijos.

L. M. Tačionis.

L. N. Tolstoj.

PAŠNEKA SU PAKELEIVIU.

Išėjau anksti. Vėl gera, linksma.

Stebėtinas rytas; saulė ką tik išsirito iš-už kalno — graži, tyra, rasa spingso ant žolės ir ant medžių. Viskas malonu, ir viskas miela. Taip gerai, kad ir mirt nesinori. Niekad nesinori mirt. Pagyvenus dargi ant šio pasaulio su tokia grožybe aplinkui ir su džiaugsmu ant sielos. Bet, ne mano dalykas, o tik gaspadoriaus.

Priėjau kiemą: prieš pirmutinį namą ant kelio, priešais mane stovi šonu nekrutėdamas žmogus. Matomai, laukia ko-nors, taip laukia, kaip moka laukti tiktai darbininkai žmonės, be kantrybės, be nuovokos. Prieinu arčiau — barzdotas ūkininkas, pusamžis, raudonas, sveikas, prasto darbininko veidas, — rūko, ne cigarą, ne paperosą, bet pypkę. Pagarbinau.

— Kur čia Aleksiejus, senukas gyvena? — klausiu

— Nežinau, mielasis, — aš esu ne vietinis.

Nei aš ne vietinis, mes visi ne vietiniai. Nei vieno rusiško žmogaus vietinio beveik nėra.

— Ne vietinis? Iškur jųs?

— Męs nuo Kalučkos.

Aš parodžiau ant pypkės.

— O kiek ant metų prarūkot? Ar ne tris rublius?

— Tris — neužtenka dargi trijų.

— O kad pamestum rūkęs?

— Kaip pamesi? — papratimas.

— Aš taipgi rūkiau, mečiau, taip gerai dabar, lengva.

— Suprantamas dalykas, bet nuobodu be jos.

— Bet mesk, ir nuobodumo nebus, nes mažai joje gerumo.

— Kas gi gero?

— Ne gerai, taip ir daryt nereik. Ant tavęs pažiūrėjęs, ir kitas pradės. O labjausia už viską tai maži vaikai, — sakys: štai seniai rūko, o mums tai ir Dievas pavelino.

— Taip, tai taip.

— Ir sūnus pradės į tave žiūrėt.

— Suprantamas dalykas ir sūnus taipgi...

— Tai mesk.

— Pamesčiau gi, bet liūdna be jos, kanda musės. Taip liūdnumo daug! Aš tuoj jos ilgėsiuos. Visa bėda — liūdnumas. Taip liūdna, kitą kart, liūdna, liūdna,— kalbėjo jis.

— O nuo liūdnumo geriau ir apie vėlę pamįslyt.

Jis pakėlė ant manęs akis, veidas jo buvo visai kitoks, užsimąstęs, ne toks koks pirmiau, malonus, linksmas, juokiantis.

— Apie vėlę pamįslyt, apie vėlę reiškia — prakalbėjo jis ramiau žiūrėdamas man į akis.

— Taip, apie vėlę pamįslysi, ir visokios liūdnos svajonės pranyks.

Veidas jo meiliai prašvito.

— Teisybė tas, seneli. Teisybę tu sakai. Apie vėlę pirmas dalykas. Pirmas dalykas apie vėlę. (Jis patylėjo). Sudiev, seneli, teisybė tas. (Jis parodė į pypkę). Šitai kas? viena tuštybė, o apie vėlę pirmas dalykas, — atkartojo jis. — Teisybę tu sakai.

Jo veidas dar labjau pasirodė skaistesnis ir aiškesnis.

Aš norėjau pailgint kalbą, bet kaž-kas gerklėje tokio įstrigo. (Aš labai silpnas — pradėjau verkt).

Nebegalėdamas daugiau kalbėt, atsisveikinau su juo ir linksmai, meiliai šluostydamas ašaras nuėjau.

Bet, kaipgi nesilinksminti, gyvenant tarp tokių žmonių; kaip gi nelaukti visoko gražaus ir ramaus nuo tokių žmonių.

9-tą rugsėjo 1909 m.

Krekšinėj.

Vertė **J. J. Nienius.**

Krasos dėžutė.

V. J. Brunui:— Tamsta rekomenduojate prie lietuvių emigrantų namo į Ellis Islandą du lietuviu: pp. V. Leščinskį ir P. Šedvydį. Gerai. Męs Tamstos rekomendaciją ir pasiuntėme Emigracijos Komitetui. Laikraštin talpinti neišpuola.

J. Pupjui: Labai gerai. Rašinėkite visuomet trumpai ir aiškiai. Pratinkitės rašyt stambjomis litaromis.

K. Sagaičiui: Imant taip, kaip Tamsta, tai Lawrenco abiejų korespondentų butų dikčiai prisūdyta. Vienok giliau įsižiūrėjus nesimato reikalo jų aprašymus taisinėti. Jei ir buvo kur suklysta, tai tas priguli nuo korespondento pažiūrų. Mat, kas žmogus, tai pažiūros. Taip jau yra susidėjęs mūsų tas pasaulis! Tą-patį dalyką vienas aprašo taip, kitas antraip. Iš 100 žmonių dalyvavusių prakalbose, jei būtų kiekvienas tas prakalbas aprašęs, kiekviena korespondencija būtų išėjusi kitoniškai. Sunku tas pataisyt per laiškus į redakcijas, ypač gi sunku lietuvius korespondentus taip greitai pripratinti prie geros žurnalistikos, nes męs dar neturime tos profesijos žmonių. Į mūsų laikraščius rašinėja žmonės liuosnoriai, kurie po sunkaus fabrikų darbo tik retkarčiais paima rankon plunksną. Todel daugelio iš jų ir negalima reikalauti. Daugelis silpnybjų jiems reikia atleisti. Žinoma, męs turime iš jų reikalauti teisingumo. Bet ir tą-patį teisingumą nevisi vienodai supranta. Tam kaltas yra abelnas mūsų visuomenės nenusistovėjimas pažvalgose. Prie šito prieisime tik išlėto, evoliucijos keliu. O iki tol reikia patiems rašyti žinias iš savo vietų. Tada bus išaiškinta lietuvių gyvenimas iš visokių pusių. Išsiaiškįs, kas klaida, kas teisybė. Klaidų nepadaro tik tas, kas nieko nedaro. Pas mus tankiausiai kiti nieko ir nedaro, tik kitų klaidas taiso. Jeigu visi mūsų korespondentai tik tuo užsiimtų, tai męs niekados neturėtume žinių, tik vienas kritikas. Tamstos gi „kritikos" negalima indėti da ir delto, kad išaiškinate pseudonymus pavardėmis, įvardijate žmones, suminite kokius tęn incidentus. Tas neprimta į padorią žurnalistiką ir gimdo tik naujas ir bergždžias polemikas. Meldžiame Tamstą patį rašinėti žinutes iš naujų atsitikimų tarpe to krašto lietuvių, tuomi parodysite visuomenei savo lietuvių stovį.

P. J. Mackevičiui: Gavome perrašytą. Progai pasitaikius indėsim. Ačiu.

P. Norkui: Gavome. Ačiu.

Vietines Žinios.

— Kun. Tumo ir Olševskio prakalbos. Pereitos subatos vakare McCadden salėje atsibuvo viešos prakalbos. Kalbėjo „Saulės" delegatai, kun. Tumas ir Olševskis. Žmonių susirinko pilnutėlė salė, net stačių. Prakalbų tėma, kaip visur. Publikai labai patiko. Rinko „Saulės" mokykloms aukas. Surinkta esą bene į $300. Delegatai kalbėjo pirmiaus ir New Yorke bei South Brooklyne. Abelnai Brooklyne ir New Yorke bus surinkta aukų į $1000. Turį jau surinkę važinėdami suvirš $10,000. Ketina dar važiuot į Naująją Angliją, jeigu tos diecezijos vyskupas leis rinkti aukas.— Kun. Tumas iš Olševskis išbūsią Amerikoje da čielą mėnesį.

— Išsiėmė apsivedimo laisnius: Juozas Bajelis, 174 Perry ave., Maspeth, L. I., su Jieva Cielinte iš tęn-pat. Simas Mackevičius, 103 Greenpoint ave., Blissville, su Monika Kondročiute 62 Pearsall str., ten-pat. Juozas Lipinskas, 92 Clinton ave., Maspeth, su Elena Gajauskiutte, 177 Perry ave., tęn-pat.

— Vanagaitis laikys prakalbas. Rugsėjo 25 d., ateinančiame panedėlyj yra rengiamos didelės viešos prakalbos. Svarbjausiu kalbėtojum bus p. Vanagaitis, kuris šioms dienomis grįžta iš Vakarinių valstijų ir neužilgo visai apleis Ameriką. p. Vanagaitis žadąs papasakoti savo įspūdžius, kokius gavo keliaudamas po mūsų kolonijas, taip gi dar priminti apie santykius tarpe Prūsų lietuvių ir Vokietijos socialdemokratų. Taigi bus gana žingeidi tėma. Prakalbos atsibus Tautiško Namo salėje 101—103 Grand str., nuo 7:30 vakare. Įžanga dovanai.

— Cookas žada priparodyti, jog jisai atrado šiaurės polių. Surinkęs visus dokumentus ir neužilgo juos paduosiąs įvairių universitetų ir geografų draugijoms.

— Sulaikyti lietuviai. Andrius Bauža, 25 metų, iš Juškakaimio, Slavikų parapijos, atkeliavo laivu Kronprinzesin Cecelia, 12 rugsėjo, ir keliavo pas savo 5 brolius — 356 So. Main str., Waterbury, Conn. — Andrius turi trachomą ir bus grąžintas atgal.

Albinas Jasiūnas, 21 metų, iš Vilkelių, Panedėlio parapijos, atkeliavo su laivu Ryndam 12 rugsėjo, keliavo pas savo seserį Salomę ir jos vyrą Kastą Vingilį, Cole str., Rochester, N. Y.— Adresą turi nuo švogerio iš Rochester'io pus-colinėms litaroms spaustą, bet be namų numerio. — Kas iš Rochester'io lietuvių žino kur gyvena Kastas Vingelis, lai jam paduoda šį pajieškojimą, idant jis ūmai telegrafu išsiųstų Albinui Jasiūnui $25 ir aiškų savo adresą ant šio adreso: :

Albinas Jasiūnas,
Rydman No. 74 Ellis Island, N. Y.

Petronė Tverkiutė, 20 metų, iš Rudžių, Raseinių parapijos, atkeliavo su laivu Birma, 13 rugsėjo iš keliavo pas brolį Antaną Tverką, 4565 Wentworth ave., Chicago, I. — Petronė turi trachomą ir bus grąžinta atgal.

ŽODIS SKAITYTOJAMS

Gerbiamieji „Vien. Lietuvninkų" skaitytojai, kurių prenumerata yra jau pasibaigus ir kurie aplaikėte paraginimo korteles, malonėsite atnaujinti, nes kitaip priverstti būsime sulaikytti siuntinėję laikraštį. Tie gi, kurie esate užsirašę su dovanomis *Atlasu,* malonėkite dar truputį palaukti ir netrukdyti administracijos su užklausimais. Kaip bus gatavas, tai pranešime per laikraštį.

Permainydami adresą, visuomet parašykite aiškiai: vardą. pavardę, numerį, gatvės vardą, miesto ir valstijos vardus. Pirma pažymėkite seną, paskui gi naują adresą.

„V. L." administracija.

ŽODIS VISUOMENEI.

Šiuomi pranešame visuomenei, kad, jei kas nori apturėtti žingeidžią knygą, Jubilėjinį „V. Liet." Numerį, kuriame telpa 62 paveikslai ir 58 straipsniai įvairaus turinio — beletristika ir eilės, tai turi gauti du nauju „Vien. Liet." skaitytoju ateinantiems metams ir prisiųsti $4 Money Order į redakciją. Už tatai gaus augščiau paminėtą knygą. Neįstengiantieji gauti du nauju skaitytoju „V. L.", tegu prisiunčia 50c 2-centėmis markėmis ir taiposgi gaus tą indomią knygą. Lauksime užsakymo.

J. J. Paukštis ir Co.,
120 Grand st.,
Brooklyn, N. Y.

«VIENYBĖS LIETUVNINKŲ AGENTAI.

BALTIMORE MD.
J. Luis, 521 W. Baltimore str.,
J. Zebrauckas, 112 Green str.

BROOKLYN, N. Y.
T. Jarmala, 217 Berry str.
J. Ambraziejus, 120 Grand str.
P. Pilėnas, 120 Grand st.,
A. J. Jankauckas, 65 Hudson ave.

BOSTON, MASS.
Julius Bukantis 77a Endicott st.

BRIGHTON, MASS.
F. S. Šimanskis, 32 Lincoln st.,

BENLD, ILL.
J. J. Guzevičia, Box 155.

BRIDGEPORT, CONN.
Fr M. Vitkauskas, 355 S. Main st.

CAMBRIDGEPORT, MASS.
P. Bartkevičius, 877 Cambridge st.

CHICAGO, ILL.
P. M. Kaitis, 1607 Ashland ave.
J. Ilgaudas, 1613 So. Halsted st.,
K. Sitavičius, K. s. 349 Kensington ave.,
M.K. Wilkewich, 3225 So. Halsted st.
M. J. Damijonaitis, 3253 S. Halsted st.

SO. CHICAGO, ILL.
S. Kvietkauckas, 8745 Escanoba ave.,

CLINTON, IND.
J. Skinderis, B. F. D. No 1 Box 35 A.

EASTON, PA.
Feliks Baulynaitis, Box 196.

ELIZABETH, N. J.
Dom. Boczkus, 211 --th str.

GRAND RAPIDS, MICH,
J. Garnupis, 653 N. Front str.
Z. Urbanavičius, 264 Hamilton str.
Jonas Brazaitis, 581 Broadway,

HARRISON, N. J.
J. A. Benish, 107 John st.,

HOLYOKE, MASS.
K. P. Šimkonis 7 Columbia st.,

KENOSHA, WIS.
M. K. Petrauskas, 415 Middle st.,

LAWRENCE, MASS.
A. Ramanauskas, 99½ Oak str.

LEWISTON, ME.
K. Vilaniškis, Box 36.
MONTELLO, MASS.
B. P. Miškinis, Box 124.

NEWARK, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry str.

NEW BRITAIN, CONN.
V. Alksninis, 52 Grave str.
J. Mažeika, 27 Comerton st.,

NEW YORK CITY.
J. M. Danielius, 211 W. 13-th str.

PHILADELPHIA, PA.
J. L. Grušas, 3179 Salmon st.,
A. Bernotas 509 So. 4-th St.

PATERSON, N. J.
A. Varaškevičius, 70 Lafayette str.

RUMFORD, ME.
J. A. Kalvelis, 222 Pine str.

ROCHESTER, N. Y.
A. S. Šmigelskas, 31 Weyl st.,
P. Petronis, 9 Gorham st.,

So. MANCHESTER, CONN.
A. Zokaitis, 30 School st.,

SCRANTON, PA.
J. Petrikis, 1514 Rose Ave.
George Baltrūnas, 1823 N. Main ave.

SO. BOSTON, MASS.
N. Gendrolius, 324 Athens str.
J.J. Stropus, 30 W. Broadway.
K. Jurgeliūnas, 233 Broadway.

WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kašemekas, 785 Bank st.,
A. J. Povilaika, 804 Bank str.
M. Alyta, 1235 Bank str.
J. Žemantauskas, 789 Bank st.,

WORCESTER, MASS.
M. Paltanavičia, 15 Millbury str.
Jos J. Kalakauckas, 121 Green str.

Wm. Kasperavičius,
Box 53 North sta. Providece, N. J.

M. A. Kirtiklis,
69 Danforth str., Portland, Me.

Farmeriai, Darbininkai,

kaip ir visi žmonės, dirbantieji rankomis, tankiai suserga inkstų ligomis. Kaip tiktai užtėmysi susilpnėjimą arba kokį-nors sugedimą veikime inkstų, jaknų arba puslės, sustiprink tuos organus su pagalba

Severos Gyduoliu del Inkstu ir Jaknu.

50 centų ir Vienas Doleris.

Geras koznoj metų dalyj,

Organizmas tavo silpnėja ir nustoja tvarkos, nes blogai yra gaivinamas reto, nešvaraus ir nusilpusio kraujo. Tokis padėjimas veda prie ligos, bet jį galima perkeisti į sveikatą, jeigu vartoti gyduoles vadinamas

Severos Kraujo Valytojas

Vienas Doleris.

Naujos Gadynes Liga

Nervu nusilpimas yra skaitoma musu laiku liga. Skaitlius sergančiu nervu liga nuolatos auga.

Rupesčiai,
Persidirbimas,
Smarkus lenktyniavimas,
Darbas sėdint,
Blogi inpročiai,
Visokie užsikarščiavimai,
Nenaturalinis gyvenimo budas,
Neramybė,
Viršjautrumas,
Baimė,
Nemiga,
Abelnas nusilpnėjimas,
Susierzinimas
Nusiminimas, Melancholija.

O ćia yra gyduole:

Severos Nervotonas

Nuramina ir sustiprina nervus,
Sugrąžina nervams energiją,
Suteikia ramų ir gaivinantį miegą,
Sustiprina ir atjaunina visą organizmą.

Pirk bonkutę šiandie. Kaina vienas doleris.

Pardavinejama visur pas Aptiekorius. Persitikrinkit, kad tau duoda „Severos". Del tikro daktaro patarimo rašyk in musu Gydymo Skyriu.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

SVARBI OPERACIJA.

Žinome, kad kiekviena ant žmogaus kūno daroma operacija yra svarbus dalykas, ir niekas negali išanksto pasakyti, ar operacija pasiseks, ar ne. Svarbiausios operacijos, tai tos, kurios prisieina daryti ant žmogaus viršskinamųjų organų, ir gydytojai sako, kad jei žmonės labiau atkreiptų akį į savo sveikatą, tai ir operacijos nebūtų reikalingos. Smptomai viršskinamųjų organų ligos yra: nužudymas apetito, energijos, apsunkėjimas po kiekvienam valgiu, vidurių užkietėjimas, galvos skaudėjimas. Trinerio American Elixir of Bitter Wine yyra geriausias vaistas, kurs greitai pataiso vidurius, juos sustiprina ir reguliuoja. Tą vaistą patariame vartott visokiuose ligos apsireiškimuos, kada tik reikalaujama išvalyti žmogaus organizmas nuo visokių negerų medegų, sugrąžintti apetitas, sustiprinti nervus ir abelnai padaryti kūną sveiką ir gražų. Visose aptiekose. Jos Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

PASILINKSMINIMO VAKARAS (BALIUS)!

Parengtas Simano Daukanto Dr-jos, atsibus ketvergo vakarą 7 val.. 28 d. rugsėjo (Sep.) Šv. Jurgio salėje ant Quarry st., Grand Rapids, Mich. Įžanga tik 10c. ypatai. Laike baliaus bus laimėjimas dovanų.. Yra keletas prizų, kaip tai: auksinis žiedas, verttės $5., šautuvas — $4, pora čeverykų — $3, „Vien. Liet.'' metams — $2, Steroskopas — $1.75, Buketas kvietkų ir kninga „Baltramiejaus Nakttis'' — $1.50, kninga „Pažvelgus Atgal'' — $1, ir 11 tikietų. Tie tikietai eis ant laimėjimo, kurie iš serijų tuos pirksis. Ir tie patįs tikietai geri inėjimui į salę. Delto kviečiame kuoskaitlingiausiai susirinkti, kaip senus, taip ir jaunus. Grieš puiki muzika lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Kas ateis, tai nesigraudįs, kad atėjo.

Pasarga. Tas pats balius buvo rengiamas pavasarį, bet užėjus streikams likosi atidėtas ant dabar ir todel serijų tikietai, kurie turi iš pavasario, yra geri inžengimui į salę ir laimėjimui.

Užkviečia Komitetas.

Pajieškau savo dviejų pusbrolių, Jurgio ir Kazimiero Lapinskių, paeina iš Kauno gub., Reseinių pav., Girkalnio par., Mišiūnų kaimo. Pirmiaus jie gyveno Shenandoah, Pa. po No.221 W. Centter st. Dabar nežinau, kur jie yra. Turiu svarbų reikalą su jais pakalbėti. Tad meldžiu ar jų pačių, ar kitų man pranešti adresą.

John Šimkus,
Box 71, Gilbertville, Mass.

KAS PRANEŠ MAN

kur dabar randasi Antanas Badziunas (angliškai Ant. Badies), tas gaus $10 nagrados. Antanas Badziunas sveria 115 svarų, liesas (kudas), nosis didelė ir kuprota, prišakiniai dantys išaugę ant kitų, mėgsta kalbėti angliškai. Pavogė du siutu, vieną overkotį, vieną nuo lietaus kotą ir daugybę visokių daiktų.

S. A. Ruzgys,
39 Brand st., New York, N. Y.

Pajieškau savo drange A. Wišnewskio, kuris jau šeši metai kaip Amerikoje. Pirmiaus gyveno Philadelphia, Pa. Turiu svarbų reikalą. Meldžiu atsišaukti šiuo adresu::

K. Simanovicz,
10 Spruce st., Lewiston, Me.

Aš Jonas Barkauckas pajieškau savo pusbrolio Jono Čepaičio. Amerikoje gyveno apie 11 metas, paeina iš Kauno gub., Panevėžio pav., Šėdobravo par., Smilgių vals., Dzigonių kaimo. Pirmiaus gyveno Chicago, Ill, o dabar nežinau, kur jisai yra. Jis pats ar kas kitas teiksis man pranešti šiuo adresu:

Jonas Barkauckas,
3825 So. Kensie ave., Chicago, Ill.

ANT PARAVIMO.

Parsiduoda ant 64 Grand st. 3 viršų, plytinis namas ir krautuvė (štoras) už $8000, inmokant $3000 iš sykio. Atgabena randos $90 į mėnesį. Savininkas gyvena ant pirmų lubų.

DIDŽIAUSIS PASAULYJE TEATRAS HIPPODROME

ant 6th Avenue, tarp 43 ir 44 gatvių.

Šiemet stato ant scenos vieną labai dailiai sutaisytą spektaklį „Aplink Svietą''. Būti New Yorke ir neaplankyti Hippodromo, reiškia būt Romoj ir nematyti popežiaus. Lošia kasdien po pietų nuo 2-ros ir vakarais nuo 8-ių. Geriausios sėdynės $1. Augščiau — pigiau.

„Vienybės Liet." išleistu knygu

Katologas.

Adomas Mickevičia	15
Ar socijalistas gali būti kataliku?	10
Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje	15
Apuoko sapnai	15
Anatemos knygelė	10
Apie kūno išlavinimą	15
Albumas lietuviškas, parodos Pažiuje 1900 m.	40
Apieka Dievo (Aprašymas iš padavimo XVIII amžiaus	50
Baltrus Turazeris. (Drąma trijuose veiksmuose	20
Dangus ir žvaigždės. Populiariška lekcija iš astronomijos	10
Davatkų gadzinkos	10
Dangaus augstumas ir žmogaus senumas. Anykščių šilelis	20
Darbininkų kalendorius 1904 m.	15
Eglė žalčių karalienė. (Drama 5-se apsireiškimuose)	15
Emigracija. Apysaka iš emigrantų gyvenimo	20
Gyvenimas Genavaitės	50
Gudri naslė. (Juokažaislė dviejuose veiksmuose)	15
Ggutė. (Eilės)	10
Girtuoklių Adynos	10
Graudus Verksmai	10
Herbertas Spenceris .Trumpa peržvalga jo philozophijos	15
Istorija Septynių Mokytojų	50
Idėja ant mėšlyno. Apysaka mūsų dienų	10
Istorija apie gražią Katriuką	10
Istorija katalikų bažnyčios	$1.00
Iš po budelio kalavijo ir Kajimas (Dvi apysakos)	30
Išgriovimas Kauno pilies. (Drama 4-se apsireiškimuose)	20
Iš bažnyčios istorijos	10
Iš kur atsiranda nusidėjėliai?	10
Įtekmė socijališkų sanlygų ant visų kultūros šakų	15
Intekmė dantų ant žmogaus gyvenimo	10
Juozas Arch. Sodietis—deputatas Anglijoje	10
Jonas Krikštytojas (Penkiaveiksmė tragedija su prologu)	30
Juozapas Koniuševskis arba kankinimas Unijotų	25
Kabalas	10
Kėkštų Simas. (Apysaka iš ūkininkų gyvenimo	10
Kainas. (Misterija. Trijuose aktuose)	25
Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už savo tiesas	10
Kur mūsų išganymas?	25
Kunigija ir svietiška valdžia	15
Keletas minčių apie mirties bausmę	10
Kaip valstiečiai kovojo už žemę ir laisvę	15
Kaip apsivesti ir laimingai gyventi	15
Kaip darbo žmonėms išsiliuosuoti	10
Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokinimai	15
Knygelė dėl lietuviškų karelvių Amerikoje	10
Laima ir planetos	25
Lietuvos Istorija Knyga I	$1.50
Apdaryta	$2.00
Lietuvos Istorija. Knyga II	$1.50
Apdaryta	$2.00
Abi drūtai apdarytos į vieną tomą	$4.00
Lietuvių tauta. Tomas I	$1.50
Apdaryta	$2.00
Lietuvių tauta. Tomas II	$1.75
Apdaryta	$2.25
Abu tomai apdaryti į vieną	$4.25
Lietuviškos dainos iš visur surinktos	$2.00
Lengvas dūdas, pačiam per save pramokti rašyti	10
Mythai, pasakos ir legendos žemaičių	50
Mūsų Dielės. (Per ką Lietuva kenčia)	10
Mokslinčius Tvardauskas	50
Miškas vis smarkiau degė	15
Maskoliai 1612 metuose arba Jurgis Mikalovskis	50
Našlaitė. (Apysaka eilėmis)	10
Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę	25
Parsidavimas ir pelnas	10
Paveikslai. (Dvi apysakos)	15
Palemonas ir Girždutą. (Apysaka eilėmis)	20
Puota — Nuskintas žiedas. (Dvi apysakos)	10
Pagieža — Jurgis Durnelis. (Dvi apysakos)	25
Pirmoje Gegužės Sapnas	15
Ponas Bartkus. (Eilės)	10
Pažvelgus atgas. (Romas)	$1.00
Palocius ežero dugnuose. (Trijų veiksmų drama)	15
Pamokinanti aprašymai iš gyvenimo žmonių	20
Sausio devinta	15
Švedų liaudies švietimas	25
Senkaus Jurgis	15
Šviesa Dievo dienos tamsybėje	35
Tamsybės Guolis	10
Užsistanavik ant to gerai	15
Vargdieniai. (Apysaka iš baudžiavos laikų)	50
Vilius Tell. (Drama 5-se aktuose	30
Valkata	10
Vilkų Lizdas. (Apysaka iš Kryžiuočių laikų)	35
Vytauto prisieka. Paveikslas, didumas 27½x21½	30
Vienybės Lietuvninku 25 metų sukaktuvių Jubilėjinė kningelė (su 57 paveikslais	50
Žemių dulkės. (Labai akyva apysaka)	50
Ženybos Paikių Miko	10
Žmogus. (J. Akuratero apysaka	15

J. J. PAUKŠTIS & CO.,
120 Grand str., BROOKLYN, N. Y.

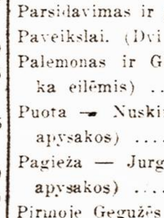

Katalogas DYKAI No 4.

Su paveikslais dangelio visokių daiktų. Prisiųskit savo adresą ir už 2 c. stampą ant adreso:

K. J. KRAUCHELIUNAS
120 Grand st. Brooklyn, N. Y.

NAUJAS LAIKRAŠTIS!

Kas prisiųs mums dolerinę
Gaus tas „Tarką'' — ne blekinę—
Naują laikraštį mųs gaus,
Ką kas mėnuo jam keliaus

Prirašytas,
Pribraižytas,
Paveiksluotas,
Iliustruotas,

Pašaipos,
Pajuokos,

Juokingiausios pakraipos.

Adresas:
„TARKA'',
Box 895, New York, N. Y.
(6ε)

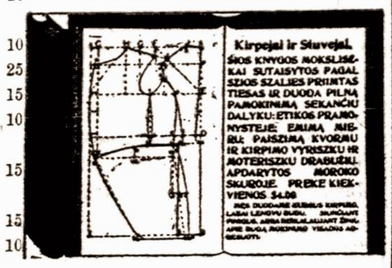

Joseph Topilis & Co.
195 Norman ave., Brooklyn, N. Y.

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE.

Pirmutinė Lietuviška Krautuvė Judančių Paveikslų Amerikoje.

Užlaikome visokių gatunkų APERATUS. Parduodam ir randavojam labai pigiai su visokiais Elektrikiniais ir Gaziniais intaisais naujausios mados. Į Stak užlaikome suviršum 1.000 ratų filmos. Importytų iš visų šalių svieto, specijališkai turime padarę daug Lietuviškų Illiustracijų dėl Dainų, Deklemacijų, Referatų ir Pralekcijų, dirbam ant orderių labai pigiai. Kuris užsiimat arba norit užsiimti šiuomi bizniu, reikalaujanti pagelbos šaukitės prie:

American Film Exchange
A. T. Raciunas Mgr.
630 Halsey Str., Brooklyn, N. Y.
Phone 3536 W. Bedford.

Telephonas: Greenpoint 8.
Daktaras
A. Szliupiute-Jankauckiene.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų, vyrų ir lanko prie palagų.
VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St.,
BROOKLYN, N. Y.

Telephonas: 3254—T—Market.
Daktaras
Jonas J. Kaškiaučius
Gydo vyrų, moterių ir vaikų ligas, pagelbsti prie gimdymo.
VALANDOS: Nuo 9—12 ryt. nuo 6—8 vak.
88 Jefferson Str. prie Ferry Str.
NEWARK, N. J.

Gera Proga!

Geras laikraštis tai žmogaus ištikimas draugas. Norėdami tatai, kad daugiausiai žmonių draugautų su gerais laikraščiais, pranešame visuomenei, jog nuo Naujų Metų galima įgyti du geru laikraščiu už prieinamą kainą:

Visiems, kas užsirašys *tiesiog* pas mus "Laisvąją Mintį" ir prisiųs mums $3.00, siuntinėsime par ištisus metus "LAISVĄJĄ MINTĮ" ir kaipo priedą "VIENYBĘ LIETUVNINKŲ" ir gi par metus, kuriedu laikraščiu, atskirai užsirašant, apsieina $4.00. Sunku susilaukti geresnės progos, o kadangi ir šita neilgai tebus, tad pasiskubinkite!

Adresas:
"LAISVOJI MINTIS"
1401 N. Main Ave.,
Scranton, Pa

Telephone 2427 Greenpoint.

„Vienybe Lietuvninku"

SENIAUSIS LIETUVIU LAIKRAŠTIS AMERIKOJE.
Inkurtas 1886 m.

„Vienybė Lietuvninku" išeina kas Sereda jau nuo 1886 m.

„Vienybė Lietuvninkų" radikališkai, pirmeiviškai ir bepartyviškai vedamas, pertai plačiai lietuvių skaitomas ir turįs geriausį pasisekimą, „Vienybė Lietuvninkų" obalsis—teisybę į akis. „Vienybė Lietuvninkų" paduoda naujausias ir svarbiausias žinias. „Vienybę Lietuvninkų" skaito ne vien darbininkai, bet ir inteligentai: daktarai, advokatai, kunigai ir biznieriai, nes joje kiekvienas randa reikalingiausias žinias. Norintiems matyti „Vien. Lietuv." siunčiame vieną numerį dovanai.

Amerikoje prekiuoja metams $2.00 pusei metu $1.00
Užsieniuose prekiuoja metams $3.00 pusei metu $1.50

Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų" reikia ir pinigus sykiu prisiųsti. Pinigus geriausia siųsti per „Money Orderį" arba registruotame laiške. Permainant adresą, reikia paduoti ir senąjį.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Parduoda

Laivakortes

In visas svieto dalis ir išmaino užrubežinius pinigus pagal kursą.

Padaro aktus rejentalnus su Konsolio paliudijimu.

PARDUODAME TIKIETUS ANT GELEŽINKELIŲ AMERIKOJE Į PIETIMES IR VAKARINES VALSTIJAS.

Didžiausia krantuve visokiu knygu.

Knygas turime kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškos, teip ir mardų knygos. Žodynų, rankvedžių ir Biblijų.

Visoki spaudos dalykai atliekami, kokius tik kas reikalauja.

J. J. Paukszstis ir K. Brazys,

120--124 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

HASSAN

Korkiniais galais

CIGARETAI

Pamislyk tik! Dešimts korkiniais galais gero skonio cigaretų tik už 5 centus. Didžiausia vertė indėta in cigaretus. Daugmetinė mųsų praktika ir didžiausia vertė kokia gali buti. Parduodama visur.

5¢

The American Tobacco Co.
111 Fifth Ave., New York City

BENNETT TYPEWRITER. Kaina $18.00

Bennett Typewrite yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universališkais, raktais, teip kaip mašinos už $100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

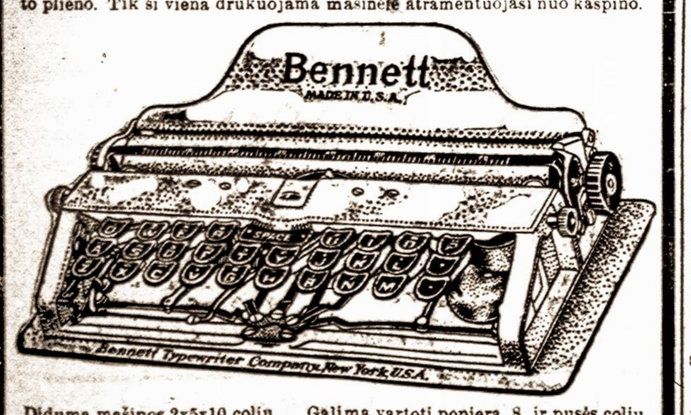

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Paukszstis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

New Telephone 1070 R.
Vienatinis ir Geriausis Fotografistas.
Jos. Shukis
20 East Market st. **Wilkes-Barre, Pa.**

Tel. 651 Greenpoint.
Daktaras Jonas Misevičia

VIENATINIS TIKRAS VYRIŠKAS DAKTARAS LIETUVIS BROOKLYNE.
Gydo Visokias Ligas; taipgi dar pabaigęs kursą Didžiausiame Palaginiam Hospital (N. Y. Lying-in Hospital).
272 Berry Street, Brooklyn, N. Y.
Prie So. 2-nd Street.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA ORGANIZACIJA S. L. A.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje susideda iš 250 kuopų, turi 10,000 sąnarių, New Yorke savo namus vertės $40,000.00. Išleidinėja savaitinį laikraštį „Tėvynę", savo iždе turi grynais piningais suviršiu $25,000.00. Apšvietos reikalams ir kitokiems labdaringiems tikslams išmoka šimtus dolerių, kas metas. Todėl geistina, kad Susivienijimas turėtų bent 100,000 sąnarių, tuomet tokia organizacija galėtų atlikti mums ir mūsų tautai milžiniškus darbus. Jeigu S. L. A. kuopos rastųsi kiekvienoje Amerikos vietelėje, kur tik yra burelis brolių, lietuvių ir kad visi suaugę butų jo sąnariais, kaipo pasekme to, našlės ir našlaičiai ir nusenę, po mirusiam sąnariui gautų 600 ar 1000 dol., tai pamąstyk, kiek apsunkinimų, kokius dabar nuolatos lietuviai nukenčia, galima būtų išvengti, kiek našlaičių būtų išgelbėta lietuvystei, kurie dėl prievartos pakliuva į rankas kitataučių ir žuva kaipo lietuviai! Kiek piningų mūsų visuomenė tada galėtų apversti visokiems naudingiems tautos reikalams!

Šituos klausimus reikalaujame rimtai apsvarstyti. Pasvarstyk gerbiamas skaitytojau valandėlę, kaip daug gero gali būti padaroma organizacijos tokios, kaip Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.

Inmokėti piningai į šitą organizaciją (S. L. A.), buva pilnai užtikrinami atgavimui atgal sunkiose gyvenimo valandose ir dar daug sykių didesnį, negu tapo įmokėta.

Susiv. L. A. išmoka mirusio nario pašelpgaviui taip: $150.00, — $300.00, — $600.00 ir — $1000.00. Yra keturi skyriai apsaugos pagal virš paminėtas sumas.

Visokios blankos, konstitucija ir mokesčių kningelė gaunama dovanai pas Susivienijimo sekretorių: **A. B. Strimaitį, 307 W. 30th st., New York City.** Jeigu tavo miestelyje dar nėra S. L. A. kuopos, o nori tapti šios organizacijos sąnariu, tai rašyk klausdamas išlygų ir konstitucijos pas sekretorių viršpažymėtu adresu, arba pas prezidentą: **F. Živatkauską, 110 W. Market st., Scranton, Pa.**

ATSIŠAUKIMAS Į DRAUGYSČIŲ RAŠTININKUS.

Visų draugysčių raštininkai teiksitės prisiųsti savo antrašus emigracijos sekretoriui šiuom antrašu:

J. A. Kavaliauskas,
120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGYSTĖS

CENTRO VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas: V. Daukšys,
1425 N. 28-th str., Philadelphia, Pa.
Jo pagelbininkas: J. Kazakevičius,
103 N. Main str., Pittston, Pa.
Raštininkas: J. Žemantauckas,
789 Bank str Waterbury, Conn.
Kasierius: A. J. Povilaika,
804 Bank st., Waterbury, Conn.
Knygininkas: J. Simanavičius,
331 Barnes str., Plymouth, Pa.
Literatiškas komitetas: J. Laukis, 3001 Farrd str., Shicago, Ill., V. S. Jokubynas, 425 Lincoln str., Rockford, Ill., J. Gabrys, 11 rue Sommerard, Paris, France.

EMIGRANTŲ ŠELPIMO KOMITETO ADRESAI:

S. Jankauskas,
350 Newark str., Hoboken, N. J.
Pagelb. S. Zaliaucka 243 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Prot. sekr. J. A. Kavaliauckas, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Fin. sekr. J. Jukelis, 915 Clinton st Hoboken, N. J.
Išd. V. Dauneras, 229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y
Sekr. J. A. Kavaliauckas.

REIKALAUJA PRESERIŲ!

Reikalauja gerų preserių ant kostamiersko darbo, darbas visados, mokestis nedėlinė, prekė $14. Norintieji kreipkitės pas:

Harris Cohen,
483 Grand st., Brooklyn, N. Y. (38)

ANT SUDŽIOS

B. R. Jones

IŠ WILKES-BARRE, PA.
ant Luzernes Counto.
Piliečiai balsuokit rinkimo dienoje 30 Rugsėjo 1911 m.

W. Alfred Valentine

Tapo paskirtas per Sudą (Courąt)

PROKURATORIUM
(District Attorney)
ANT DALIES LAIKO.

Dabar storavojasi, idant taptų aprinktas ant viso termino.

Meldžia lietuvių piliečių balsuot dienoje rinkimų.

Nominacijos 30 Rugsėjo.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, neužmirškit šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypą

Mūsų aptiekorius yra lietuvis

FRANAS URBONAS

Visi, kurie jieškote sveikatos, galitė ją apturet.

Musu aptiekoriaus vaistai (liekarstos) ir gera roda parodys tikrą kelią in sveikatą : : : : :

SU PAGARBA FRANAS URBONAS
151 Metropolitan Ave. (cor. Berry st.) **BROOKLYN, N. Y.**

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis

LIETUVISZKAS GRABORIUS

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius.
Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms.
Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

Gera proga!

Geras laikraštis, tai žmogaus ištikimas draugas. Norėdami tatai, kad daugiausiai žmonių draugautų su gerais laikraščiais, pranešame visuomenei, jog nuo Naujų Metų galima igyti du geru laikčiu už prieinamą kainą.

Visiems, kas užsirašys tiesiog pas mus „Vienybę Lietuvninkų" ir prisiųs $3 00 siuntinėsime per ištisus metus „Vienybę Lietuvninkų ir kaipo priedą „Laisvąją Mintį" ir gi per metus kuriedu laikraš $4.00. Sunku susilaukti geresnės progos, o kadangi ir šita neilgai tebus, tad pasiskubinkite!

Adresuokite:

J. J. Paukštis & Co.
120—124 Grand str.,
Brooklyn, N. Y.

BE PEILIO IR PAVOJINGU OPERACIJU.

RUPTURA Iszgydoma } Greitai Tikrai Visiškai

VYRŲ, MOTERŲ, KUDIKIŲ.

DIRŽAS PRAŠALINTAS ANT VISADA

Užtikrintas išgydymas nuo rupturos (abiejų lyčių) seniems ar jauniems, nežiurint kaip seniai ji yra, nenaudojant peilio.

Dr. O'Malley naujas gydymo budas be jokio pavojaus. Nė pjovimo, nė skaudėjimo, nė operacijos. Nė sutrukdymo nuo užsiėmimų. Nereikia diržo kada išgydytas.

Užganėdinimas užtikrintas. Garbingos padėkavonės nuo garbingų žmonių.

Skaityk šią padėkavonę:

Prižiurėtojas ant Pennsylvania Geležinkelio kalba sergantiems: Ką jis sako:

Gavau rupturą prieš dešimtį metų puldamas. Išleidau šimtus dolerių ir išmėginau visokius diržus, bet nebuvo pagelbos kol nemėginau Dr. O'Malley Rupturos gydymo budo ir džiaugsmingai sakau kenčiantiems, jog pirmą nuo kentėjimų paliuosavimą pajutau keliolika savaičių atgal kaip aš pirmą syk atsišaukiau pas daktarą O'Malley.

Jonas W. Bousum, Berwick, Pa.
Prižiurėtojas Penn. Geležinkelio.
(Selinsgrove Div.)

Atsišauk arba reikalauk mano knygutės apie rupturos gydymą; prisiunčiama dovanai už 2 cent. pačtinį ženklelį.

Dr. Alex P. O'Malley
158 So. Washington st. WilkesBarre, Pa.
Kur rašoma ir kalbama lietuviškai.

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga $100.000.00

Pigiausios kainos -- Didžiausia apsauga $100.000.00

Skaitykite atydžiai!

Nesiduokite apgaudinėt triukšmingiems ir melagingiems Agentų apgarsinimams. Jeigu kuris sako jogei kame nors Jus užtikrina, paklauskite apgaviko, kuomi užtikrina ir kur jo gvarancija? Atsakomasis Agentas ir bankierius sudeda gvarancijų į Valstijos kasą. Pirm negu pavesite savo pinigus taupinimui arba pasiuntimui Tėvynėn, pasiteiraukite kaip ir kuomi užtikrina Jųsų sunkiai uždirbta skatiką. Sudėjan Valstijos kason Šimtą tukstančių dolerių kaipo užtikrinimą Jums. Įsitėminkite, jogei netikrojo bankieriaus reik lenktis. Jųsų patarnavimams yra senas datyrusis Agentas, kuris: Siunčia 50 rub. už **$26.15**, 100 rub. už **$51.90**, 500 rub. už **259.40**, 1000 rub. už **$518.00**. Parduoda laivakortes į Eurodą ir į Ameriką. Padaro kontraktus ir įgaliojimus (daviernastis) visą tą atlieka pigiai atsakančiai ir greitai. Reikalaukite pinigų kurso ir laivakorčių kainų. Atsakinėju greitai, o patarimai dykai.

HENRY J. SCHNITZER
141 Washington st. NEW YORK.

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga $100.000.00

Telephone 2762 Greenpoint.

Daktaras Brandšteinas

Turėjęs praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidarė ofisą:

103 So. 2-nd Str., kampas Berry Str.

Gydo naujausiu budu ligas vyrų, moterų ir kudikių. Specialistas prie ligų chroniškų (įsisenėjusių).

Valandos priėmimo ligonių: **Iš ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.**

Teisingiausia Lietuviszka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganėdintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija $30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8—R)

PIRMAS LIETUVISZKAS
Fotografistas ir Maliorius
VISOKIU FOTOGRAFIJU

Darba atlieku puikiai ir pigiai.

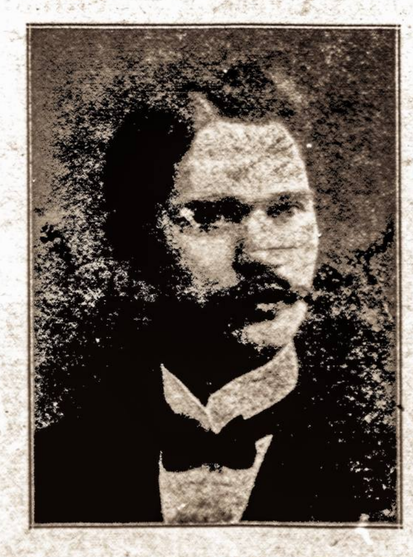

G. BENSON

328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

SKAITYK, O ŽINOSI VISKĄ.

Pranešu visiems lietuviams ir savo kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuvę į **Chicago, Ill.**, kurioj galit gaut: **laikrodžių, laikrodėlių, lencliugėlių, visokių žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžiukų. Puikiausių armonikų, skripkų, kliernetų, trūbų, koncertinų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Gerų britvų, visokio skyriaus drukuojamų mašinukių, albumų fotografijoms, guminių litarų. Monų knygų, istoriškų ir malda-knygių. Gražių popierų** gromatoms rašyti su puikiausiais apskaitymais ir dainomis, su drukuotais aplinkui konvertais, **tuzinų** už 25c, 5 tuz. $1.00, perkupčiams 1000 už $6.00. Jaigu kas neturite mano **katalogą**, rašyk šiadien: prisiusdami už 5c markę, o apturėsi mano **Didelį Katalogą Dykai** su 1000 naudingų visokių daiktų. Aš užtikrinu, kad mano tavoras pirmos kliasos, o prekės pigesnės kaip kitur. Perkupčiai gali gauti pirkt tavorą daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus lietuvius ir lietuvaites su orderiais ir visokiais pirkiniais kreiptis pas savo tautietį

M. K. Wilkewich,
3225 So. Halsted St. Dept. V. Chicago, Ill.

TIK KĄ IŠĖJO IŠ-PO SPAUDOS:

APIE KUNO ISLAVINIMĄ

Pagal prof. Bliunčli parašyta P. Norkaus. Su 25 paveikslais. Pusl. 74. Kaina 15 centų. Autorius išdėsto žmogaus kūno, ypač krūtinės, sustatymą. Pagaliaus nurodo, kokią svarbią rolę lošia kasdieninė kūno gymnastika, kaip ji žmogų sustiprina fyziškai ir protiškai; kaip per gymnastiką žmogus palaiko savo kūno sveikatą, gražumą ir palgina gyvenimą. Tas atsiekiama tik pašvenčiant kasdieną po desėtką minučių ant gymnastikos. Kningutė reikalinga turėti po ranka ir atvejų atvejais perskaityti. Tas veikalėlis mūsų kalboje dar pirmutinis tokios rųšies.

VILKU LIZDAS

Apysaka iš kryžiuočių laikų, parašyta Zuzanos Moravskos, sulietuvinta A. Vėgėlės. Pusl. 117. Kaina 35 c. Niekas taip neišlavina jaunuomenės, niekas tiek neįnkvepia meilės prie savo tėvynės ir visų prakilnių darbų, kaip historiškos apysakos. Francūzus pakėlė apysakos Diumo, Hugo ir Zolo. Pasaulį pralenkė anglai išmintingame patriotizme ačiu historiškiems romanams Walter Skotto. Lietuviai da maža teturi historiškų apysakų, išskiriant Kraševskio „Kuningas", „Vitoliorauda" ir kit. Todėl „Vilkų Lizdas" yra labai brangintina kninga. Nors ji skiriama tik jaunuomenei, bet ją su didele nauda ir smagumu perskaitys kiekvienas lietuvis ir lietuvaitė.

PAŽVELGUS ATGAL

Didelė sociologiška apysaka arba romanas, garsaus amerikonų romanisto Edwardo Bellamy, versta P. Siulelio. Pusl. 356. Kaina $1. Šitas veikalas, išverstas veik į visų civilizuotų tautų kalbas, ir turėjęs visur milžinišką pasisekimą, lietuviškame pilname vertime pasirodė dar pirmą sykį. Bellamy nupiešia dailios apysakos formoje apie žmogų, kuris pramiegojęs šimtą suvirš metų, prabudo ir rado visai naują draugijos surėdymą. Čia jis aprašo viską, kas buvo naujai sutvarkyta ir kaip tuose laikuose buvo laiminga žmonija. Norints tai didelės fantazijos aprašymas, bet jis suteikia skaitytojui tūkstančius prakilnių minčių. Galima drąsiai sakyti, kad šita kninga yra socialistų vadovėlis. Ją perskaitęs žmogus pasisems sau labai gilių idealų. Ji privalo rasties kiekvieno lietuvio kningynėlyj.

J. J. Paukštis & Co.
120–124 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Klausyk Gero Patarimo

Mokek sau o nekitam randą.

Tas išmintingas ir laimingas, kuris nusiperka žemės sklypelį, tokį kokį išgali New Yorke. New York City skubiai eina visoki pagerinimai, kaip va: tiltai, toneliai (po miestu geležinkeliai), subway ir kiti visoki įtaisymai dėl palengvinimo žmonėms ir pagerinimo miesto. Per tai čia žmonės ir puolasi pirkti ŽEMĖS ŠMOTĄ prie krašto miesto, ba už 3 ar 5 metų tojižemė ar stuba pasilieka jau mieste ir tokiu budu toji žemė pasilieka 7-nis ar 15-ką kartų brangesnė negu perkant kaštavo. Kita vigada, už 5 centus veža 35 myles, kad ir toli parsieina važiuot, bet ima mažai laiko tik 2 minutas trukis bėga 1 mylę po žeme. Todėl New York City per pereitus 10 metų žmonių pasididino ant 1031368. Visi žino, kad New York City yra daugiausia turčių, o daugiausia prasigyveno iš žemės pradėdami su $50, o mųs lietuviai sudeda pinigus į žydų bankas ir anie už sudėtus jų pinigus perka žemę, stato stubas ir nuo tų pačių lietuvių ima randą už jas. Sunku rasti tokią banką, kad neturėtų žemės New York City, tai kodėl lietuviai patys sau neapverčia tuos pinigus nupirkimui sklypą žemės alia paveda bankom save išnaudot. ŠTAI MĘS PARDUODAM EAST NEW YORK'E Lotus, Stubas ir Namus, namai su puikiausiom įtaisom, sklepai simentuoti, ant pirmų lubų kukne ir 3 kambariai, ant antrų 4 kambariai ir maudyklė, zvanai ir šėpos drapanoms pasidėti, žodžiu sakant viskas puikiai įrengta, parsiduoda tik už $3.500 įmokant keletą šimtų ant pradžių, o paskui po biskį, beveik su randa galima išmokėt. Taip pat ir LOTUS parduodam nuo $450 iki $750, prie pat krašto miesto, nuo Eleveiterio tik 3 Blokai. Čia raudasi visoki bizniai, mokyklos, hospitolės ir t. t. Nuo mųs žemę pirkdami įmoką už Lotą $10%, o paskui po 750 kas mėnesis, o jeigu sirgtum ir nedirbtum, precento nereik mokėt už pasilikusią sumą. Visu pakraščiu mųs žemės Jamaica Bay yra rengiama prieplauka (dokai) per 10 mylių ir jau per Kongresą Washington D. C. 10 d. Vasario 1910 yra užtvirtinti plenai ir paskirta 70 milijonų nuo Suvienytų Valstijų ir 40 milijonų New York City. Tai-gi galima tikėtis, kad ši vieta ateis į didelį brangumą.

Kreipkitės asabiškai arba per laiškus pas mųs reprezentantus: V. J. Šlekys „Darb. Vilties" išleistojas 119 E. Centre st. ir J. A. Žemaitis (Vargoninkas) Shenandoah, Pa.

J. G. Alenskas, 80 Gearent Lane, Wilkes Barre, Pa.
M. Valentinavičia, Auditorium Bldg. Scranton, Pa.

MARTUS REALTY CO.
120-4 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone 2427 Greenpoint.

Konkursinis

Geografijos Vadovelis

Skiriamas Lietuvos Mokyklai. Su paveikslais ir spalvuotais žemlapiais. Pirmutinis su žemlapiais Geografijos vadovėlis, norinčiam pažinti Geografiją butinai reikalingas. Kaina 75c.

Apdaryta $1.00.

J. J. Paukštis & Co.

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka

Advokatas ir Notary Public.

Ofisas: 3 N. Main Street,
Wilkes-Barre, Pa. kasdien.
188 So. Washington Ave.
Scranton, Pa.

Panedėliais ir Ketv. nuo 6—7 vak.

Užsiimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton. Teipgi pas skvairas paliudijimus (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvoj.

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.

E. APRIL, Savininkas.

Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS

274 South First Street,
(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)
BROOKLYN, N. Y.

Moterims kiekvieną utarninką.

MOKINKIMĖS PATYS

Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) $1.00.

Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo 15 c.

Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo..... 10 c.

Aritmetika mokinimuisi rokundų. su paveikslais (apdaryta).....85 c.

Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu

P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų anglinių kelias).

Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

Lackawanna Railroad

George A. Cullen,
General Passenger Agent,
90 West Street, N. Y.

PRANESZIMAS

Sveikator Jieszkantiems!

Jeigu kiti daktarai taip pasekmingai išgydytų sergančius kaip kad PHILADELPHIJOS MEDICAL KLINIKOJE, tai ir jie būtų taip mylimi žmonių, taip populariški, jiem dėkavotų taip kaip iš daugybės išgydytų, nors kelios padėkavonės žmonių žodžiais kalba, neminint tokių padėkavonių už išgydytus nesveikumus, apie kuriuos pacjentai nenori kad kas bent būtų žinoma.

Aš St. Suska turėjau didelius skaudėjimus ausyje, kilo skaudulial arti metą laiko, gydžiausi pas daugelį daktarų bet be pasekmės. Kuomet atsilankiau gi prieg PHILADELPHIJOS MEDICAL KLINIKOS daktarų, tai į trumpą laiką man ausį ir galvos skaudėjimą visiškai išgydė. Dabar esu visiškai sveika ir labai dėkavoju PHILA. M. KLINIKAI. Su guodone — St. Suska 2335 Calowhill St. Phila. Pa.

GUODOT. M. PHILA. KLINIKA.

Ilgai sirgau sunkumu krutinėje ir abelnu silpnumu skaudėjimu galvos ir didelio kosulio, nors gydžiausi pas keletą daktarų per ilgą laiką, bet niekas nemaczyjo. Jau buvau visai nusilpęs kad negalėjau nė lengvą darbą dirbti. Bet kaip atsišaukiau prie PHILA. M. KLINIKOS daktarų, tad manę į greitą laiką pilnai išgydė. Dabar jau galiu gerai dirbt ir sveikas esu, todėl širdingai dėkavoju už sveikatą.

J. MELNICZAKS. Coatesville, Pa.

GUODOTINI DAKTARAI.

Negaliu atidėkavoti Tamistoms už geradėjystę kurią man padarėte. Pas daug daktarų buvau, bet nieko nepagelbėjo. Kaip tik atsišaukiau prie Tamistų, gavau Jųs vaistus dabar antrus, tai tik pusę suvartojau, tai jau aš nejaučiu jokių skaudėjimų ir viskas jau gerai. Kada nors tik reikės daktariškos rodos, tai visada tiktai pas Jumis šauksiuos ir prašau neatsakyt. Mag. Weiwerene, bx 64 Hardwick, Mass.

Kurie tik norit išsigydyt, tai pribūkite bei atsišaukit lietuv. kalboj o apturėsite tikrą pagelbą. Geras ir greitas atgavimas sveikatos, verta žygio. Jaigu dėl tolumo negalit pribūt asabiškai, tad parašykit, apturėsit rodą ir pagelbą sveikatai.

Jeigu liga neišgydoma, tad išsyk apturėsit teisingą pranešimą, nes čionais yra teisingas daktaras, kad lietuviam tarnautų ir gelbėtų nelaimingus iš ligos.

PHILA. M. KLINIKOJ, visokias ligas kaip vyrų taip moterų pasekmingai, gerai gydo; slaptas, užsikrečiamas ir visas ligas, kurios tik užpuola ant žmogaus kuno bei organizmo.

Visuomet kreipkitės šituo adresu:

The Phila. Medical Clinic 1117 Walnut St.
Philadelphia, Pa.

Val. ofiso: Nuo 10 ryt. ik 4 po piet. Nedėliom Nuo 10.30 ryto ik 3 po piet. Utarnikais ir Petnyčiom. Nuo 6 ik 8 vakare.

TELEPHONE 1295 GREENPOINT.

P. BUTKUS

LIETUVISZKAS GRABORIUS

(UNDERTAKER)

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius.
Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms.

Mano gyvenimo Ofisas atidaras
DIENĄ IR NAKTĮ.

213½ Berry Str. Brooklyn, N. Y

Branch Office: 48 Hudson Ave.

LIETUVIAI KREIPKITĖS REIKALE PAS LIETUVĮ.

Bischoff's Banking House

287 Broadway Kampas Reade Gatvės
New York N. Y. Telefonas: Worth 2822

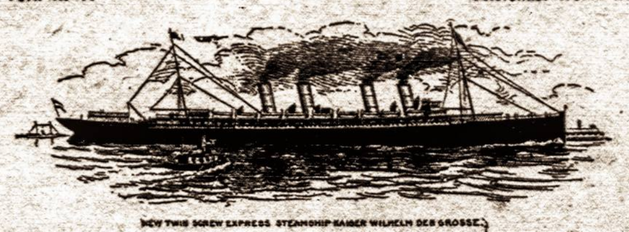

NEW TWIN SCREW EXPRESS STEAMSHIP KAISER WILHELM DER GROSSE.

Kas reikalauja teisingo patarnavimo ir nori kad jo reikalai butų greitai atlikti, tegu atsišaukia į

Seniausį Bankinį Namą. Uždėtą 1848 m.

(Stovinti po Rėdiška Kaucija $100,000).

Pinigus siunčiame į Krajų kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų išmainome pagal kursą. Pinigus priimame ant procento ir išduodame ant pareikalavimo. Šipkortes parduodame ant geriausių garlaivių visų Linijų į ir iš Krajaus už pigiausią kainą. Pašportus dėl keliaujančių į Krajų parupiname nereikalaudami jokių popierų. Daviernastis padarome pilziai ir visas kitas rejentališkas popieras su paliudijimu Konsulio. Atjieškojimą dalių atliekame kuoteisingiausiai.

Atidaryta: kas dieną iki 6 vakare.
Subatoje iki 8 val. vakare. Nedėlioje nuo 10 iki 12 val. ryte.

THE AMERICAN Prekė $7.00

Labai puiki mašina drukavojimui laiškų.

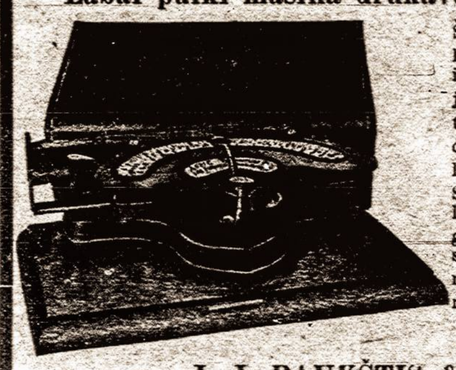

Šita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir dručiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiduoda po $10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrynelė 2 dol. Kam reikalinga tankiai kilnotis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasiėmęs į ranką kaip čemodanelį, gali neštis kur nori.

Pati skrynelė $2.00
O mašina $7.00

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-124 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

ADVOKATAS

VIKTORAS E. GARCAS

45 Broadway, New York, N. Y.

Išveda pasekmingiausiai visas **Kriminališkas** ir **Privatiškas Provas** visuosia Amerikos ir Rusijos suduosia. Jei jumi atsitinka kokia nelaimė (sužeidžia) pasiklauskite pirma mano rodos. Išduodu visokias **Rajantališkas popieras Daviernastis** ir t. t. Su PALIUDIJIMU KONSULIO. Kas negali asabiškai atsilankyti, tegul atsišaukia per laišką ant sekančio adreso:

VIKTOR E. GARTZ

(Advokatas)

45 Broadway, New York, N. Y.

Rusiszkai Amerikoniszka Linija. **Vienatinė be persėdimo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.**

8½ dienų in Roterdamą
III klasa $29.
II ,, 45.
I ,, 52.

11½ dienų in Liepojų
III klasa $30.
II ,, 47.
I ,, 62.

Laivai iš New Yorko: Birma Gegužio 13, Kursk Geg. 27, Lithuania Bir. 10.

Del smulkesnių žinių kreipkitės in mųsų agentus ir centrališką kontorą.

A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
27 BROADWAY NEW YORK CITY, N. Y.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.

Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone Peoples 37
,, Bell 47
Residence Peoples 1100

Antanas Stašauckas.

Labai puikioje vietoje saliunas, užlaikau skaniausius gėrimus ir kvepiančius cigarus. Lietuviai, nepamirškite atsilankyti pas savo vientautį.

No. 2 Cor. Nesbitt ir B.
EAST PLYMOUTH, PA.

New Phone 4023-2. Lock Box 48.

CHAS. ADAMS.

Laikau agenturą, parduodu šifkortes ant geriausių linijų ir greičiausių laivų ir siunčiu pinigus į visas vieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Prieg tam laikau HOTELĮ.

Chas. Adams,
George ave & Ash st., Parsons, Pa.

Tėmyk! Tiktai Groblewskio

Žmijecznikas yra tikrasis

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, nejieškok rodos pas kokius nemokintus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų, grynų ir gydančių vaistų — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ,
Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių", o persitikrinsi, kad neiškseisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiktai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kudikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai-Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi. Adresas:

Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

Nepamirškit

Tautiško Namo!

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, tea rams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanus užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.

Razutis & Dixon

101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS
— pas —

JonaKulboka

SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA,
VISOKI VYNAI,
KVEPIANTI CIGARAI.
74 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(kampas Wythe ave.)

PRIETELIAI LIETUVIAI.
12 dideliu ir 12 mažu,

H. B. ROSENSON,
317-319 Grand St.,
Telephone, 1162 W'msburgh
BROOKLYN, N. Y.

It doesn't pay to neglect your Health

Ar atėjai kada namo drebėdamas, su skaudančia galva, krūtinėje diegimais sope gale gerklės ir gulėjai keles savaites?

Dr. Richter'io PAIN-EXPELLERIS

tas ištikimas senas naminis vaistas duos pagalbą ir prašalįs ilgą vargą jeigu tumai vartosi.

Visuomet namuose turėk bonkutę. Platus nurodymai apvynioti apie bonką. 25c. ir 50c. aptiekose.

Sergėkis pamėgdžiotų vaistų ir žiurėk ant **Inkaro** ir mūsų vardo.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York.

Richter'io Congo Pillės yra gerės nuo viduriu sukietėjimo. 25c. ir 50c.

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
pas PETRA A. DRAUGELI.

Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

Seniausias Bankinis Namas New York'e ir Brooklyn'e

SU KAUCIJA SUDĖTA VALDŽIOS KASOJE

$100,000.00

A. Grochowski & Co.

L. W. SCHWENK, Savininkas.

OFISAI:

locnam name, kam. Bedford Ave. & Grand st., Brooklyn, N.Y.
111-115 East 7-th Street, New York.
101 Rockaway Road, Jamaica, L. I., N. Y.

PANAŠIŲ bankinių namų yra daug ir Valdžia Steito New York remdamosi ant pereitų liudnų datyrimų įvedė naują tiesą, pagal kurią visus tokius bankinius namus paėmė po savo Valdiška priežiura ir dėl apgynimo žmonių reikalų, pareikalavo idant kiekvienas toxis bankas sudėtų kauciją grynais pinigais.

Reikia pritarti Valdžiai už jos tokį pasielgimą ir rupinimasi žmonių reikalais, nes tą nauja tiesa pragaišįs visas tas ypatas tamsios praeities, kurie prisidengdami save vardais bankierių, skriaudė žmones viliodami nuo jų pinigus ir pabėgdami su tais pinigais.

Plačiai žinomas mųsų bankinis namas, užstojus naujoms tiesoms sudėjo didžiausią kauciją, kokios tik valdžia reikalauja, tai yra:

☞ **ŠIMTĄ TUKSTANČIŲ DOLERIŲ ($100,000.00) grynais pinigais.** ☜

Ta kaucija yra rankose Valdžios Steito New York ir gvarantuoja žmonėms padėtus pinigus palaikymui ir taupinimui pinigus.

Turime viltį, kad mųsų kostumeriai ir abelnai lietuviai, kurie buvo mums prielankųs, turės tolesnėje ateityje dar didesnį užsitikėjimą mums.

Ką mes veikiame—gana yra žinoma:

Mainome ir siunčiame pinigus į seną krajų.
Prijimam pinigus ant palaikymo ir taupinimo nuo $1.00 ir daugiau; išmokame juos ant pareikalavimo ir duodame 4% ant metų.
Parduodame laivakortes ant visų linijų pagal pigiausią prekę.
Padarome visokius aktus, kontraktus, daviernasčius. Duodame rodas ypatiškai arba per laišką ant visokių užklausimų.
Parduodame ir perkame namus, lotus ir t. t.

Nereikalaujam daug patys save girti, nes kiekvienas perskaitęs metus uždėjimo mųsų biznio, *1880*, paroknos pats sau kiek dešimtmečių mes jau gyvuojame; kiek sunkiu metų šiame krašte į tą laiką praslinko, kiek bankų ir bankelių duris savo uždarė, skriaudzdami šimtus žmonių, kurie jiems tikėjo—o mųsų banka kaip stovėjo, teip tvirtai stovi ir toliaus stovės. Dėlto atlikdami reikalus visados témykit kur einat. Kreipkitės pas mumis ir kitiems pasakykit kad tai darytų.

VALANDOS: Nuo 8 ryto iki 9 vakare: Nedėliomis ir šventądieniais nuo 9 ryto iki 4 po piet. Uždaryta per Kalėdas, Naujus metus ir Velykas.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuvė tapo Apdovanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszcziau „aminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei**, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.